

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

12/2016

Prosinec

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF**

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. Hana Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

**Evid. číslo periodického tisku:
MK ČR E 18634**

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 30. 12. 2016
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Bc. Hana Nováková, Mgr. M. Tichá,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám prosincové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům tentokrát najdete přehledový článek „Kontroverze kolem investic čínských koncernů v Evropě“. Věnuje se otázkám, jež vzbuzuje nárůst objemu čínských investic, a debatě, která se v jejich důsledku nejenom u nás rozvířila. V článku jsou uvedeny případy uskutečněných i nerealizovaných investic, jež v poslední době vyvolávaly největší kontroverze. Text přibližuje jak názory zastávající otevřený přístup, tak stanoviska příznivců restriktivnějšího přístupu, regulací a ochrannářských opatření.

Druhý přehledový článek, který rubrika přináší, nese název „Fiskální hříšníci: nejen Španělsko a Portugalsko stále v hledáčku Komise“. Text přibližuje různorodé komentáře k rozhodnutí Evropské Komise a Rady EU nesankcionovat Španělsko a Portugalsko. Všimá si zejména odlišných názorů na to, jakým způsobem by mělo být vynucováno dodržování Paktu stability a růstu, a to i ve vztahu k dalším zemím (Itálie, Řecko, Irsko a v minulosti též Německo a Francie), a na možné důsledky současného stavu v případě vzplanutí další finanční krize.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA) zveřejnil zprávu o finanční stabilitě:

<https://eiopa.europa.eu/Publications/Press%20Releases/2016-12-08%20Financial%20Stability%20Report.pdf>

a výsledky zátěžových testů:

<https://eiopa.europa.eu/Publications/Surveys/EIOPA-BOS-16-302%20Insurance%20stress%20test%202016%20report.pdf>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 29. 11. 2016 – 29. 12. 2016 se tentokrát věnuje tématu:

Komplexní hospodářská a obchodní dohoda mezi Kanadou a zeměmi Evropské unie (CETA)

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

PF 2017

Redakce bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE a zaměstnanci odd. 3804 – Informační podpora a knihovna Vám přejí šťastný nový rok 2017. Věříme, že i v příštím roce Vám bude naše periodikum cenným zdrojem informací.

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Kontroverze kolem investic čínských koncernů v Evropě	5
Fiskální hříšníci: nejen Španělsko a Portugalsko stále v hledáčku Komise	9
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	14
Daně.....	14
Ekonomické vědy. Ekonomie	24
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	26
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	34
Informatika. Počítače	37
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	38
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	39
Podnik a podnikání.....	41
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	41
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	43
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	43
Právo.....	44
Statistika. Demografie. Sociologie.....	47
Účetnictví	49
Veřejná správa.....	49
Veřejné finance. Rozpočet	51
Zdravotnictví	53
Zemědělství	53
Životní prostředí	54
Ostatní	54
Přehled nových knih.....	59

Kontroverze kolem investic čínských koncernů v Evropě

Mgr. Marek Benda

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Hospodářskopolitické vztahy s Čínou nebyly v uplynulých týdnech a měsících tématem jen pro české sdělovací prostředky, ale i pro nemálo zahraničních novinářů a ekonomů. Jedním z významných impulsů pro veřejnou diskusi k této věci se stala zvýšená aktivita čínských státních a polostátních investorů v Evropě. Číňané letos projeví zájem o akvizice řady firem ze Starého kontinentu, což se v některých případech setká s výrazně negativním ohlasem u části evropské politické reprezentace. Tento přehledový článek nejprve přiblíží nejkontroverznější příklady těchto investičních záměrů a pokusí se shrnout hlavní argumentační linie, které byly v reakci na ně zformulovány.

Příkladem velmi diskutované a úspěšné čínské akvizice v Evropě se letos stal nákup německého výrobce robotických technologií Kuka státním konsorciem Midea za bezmála 4,7 miliardy dolarů, a to i přes snahu německé vlády i evropského komisaře Günthera Oettingera najít zájemce o majoritní podíl akcií Kuky mezi německými a evropskými podnikateli.¹ Zato ještě zcela nejistou záležitostí je vstup čínských investorů do části německého producenta svítidel Osram a do švýcarské chemičky Syngenta. V případě Osramu, respektive jeho divize Ledvance specializující se na výrobu lamp, se německé Spolkové ministerstvo hospodářství zatím zdráhá udělit potvrzení o nezávadnosti investice, čímž je celá transakce přinejmenším na několik měsíců pozastavena.² Do nákupu švýcarské Syngenty, který by se 43 miliardami dolarů představoval historicky největší čínskou zahraniční investicí, zase zasáhla Evropská komise kvůli možnému narušení soutěže v rámci Evropského hospodářského prostoru. Její kupec, státní podnik ChemChina, patří totiž k největším globálním výrobcům agrochemických produktů a již ovládá největšího evropského producenta generických zemědělských postřiků, společnost Adama. Konečné rozhodnutí Komise o přípustnosti akvizice by mělo padnout do 15. března 2017.³ Čínský kapitál pak zcela pohořel při pokusu získat relativně malý německý podnik Aixtron vyrábějící stroje na polovodiče. Proti jedinému zájemci Fujian Grand Chip Investment (FGC), konsorciu kontrolovanému čínskými státními fondy, v říjnu 2016 intervenovala u německé spolkové vlády federální vláda USA s tím, že produkty a know-how Aixtronu by mohly být využity v čínském zbrojním průmyslu včetně nukleárních programů.⁴ Končící americký prezident Barack Obama také počátkem prosince využil na doporučení Vládního výboru pro zahraniční investice (CFIUS) své právo veta, takže by z plánované koupě musel být vyňat provoz Aixtronu v kalifornském Sunnyvale.⁵ FGC následně od svého zájmu o Aixtron ustoupilo.⁶

Tento výčet úspěšných a (zatím) neúspěšných čínských investic ukazuje, že hlavním evropským cílem pro nákupy z Říše středu je v současnosti Německo, což v červenci 2016 potvrdila rovněž analýza

¹ REUTERS. Regierung gibt grünes Licht für Kuka-Übernahme. In: de.reuters.com [online], Mittwoch, 17. August, 08:46 Uhr [cit. 2016-12-12]. Dostupné z: <http://de.reuters.com/article/deutschland-firmen-kuka-midea-idDEKCN10S0IY>; HANDELSBLATT. Die gescheiterte Intervention. In: Handelsblatt Jg. 2016, Nr. 124 (30. 6. 2016), S. 5.

² WIRTSCHAFTSWOCHE. Bundesregierung interveniert auch bei Osram. In: wiwo.de [online], 27. Oktober 2016 [cit. 2016-12-12]. Dostupné z: <http://www.wiwo.de/politik/deutschland/chinesische-investoren-bundesregierung-intervenierte-auch-bei-osram/14748686.html>

³ EUROPEAN COMMISSION. Mergers: Commission opens in-depth investigation into proposed acquisition of Syngenta by ChemChina. In: ec.europa.eu [online], 28 October 2016 [cit. 2016-12-12]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-3579_en.htm

⁴ HANDELSBLATT. USA stoppen Aixtron-Deal. In: Handelsblatt Jg. 2016, Nr. 208 (27.10.2016), S. 1, 4-5

⁵ Plný text rozhodnutí prezidenta USA B. Obamy: THE WHITE HOUSE. Presidential Order -- Regarding the Proposed Acquisition of a Controlling Interest in Aixtron SE by Grand Chip Investment GmbH, December 02, 2016 [2016-12-06]. Dostupné z: <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/12/02/presidential-order-regarding-proposed-acquisition-controlling-interest>

⁶ AIXTRON SE. AIXTRON SE: Lapse of Takeover Offer by Grand Chip Investment GmbH. Ad Hoc Releases. In: aixtron.com [online], 08. December 2016 [cit. 2016-12-08]. Dostupné z: <http://www.aixtron.com/en/press/press-releases/detail/aixtron-se-erloeschen-des-uebernahmangebots-der-grand-chip-investment-gmbh/>

Chinesische Unternehmenskäufe in Europa⁷ Yi Sun a Alexandra Krona z německé pobočky společnosti Ernst & Young. Z jejich dat plyne, že jen za první pololetí roku 2016 nakoupily čínské firmy (včetně těch hongkongských) podíly v 37 německých společnostech za více než 10 miliard dolarů, což je více než za předcházejících deset let dohromady (na druhém místě byla za první pololetí Francie s 23 subjekty, ale s objemem investic pouze kolem 200 milionů dolarů). V Německu se Číňané tak stali vlastníky či spoluvlastníky strojírenských a energetických podniků a firem specializujících se na vývoj výpočetní techniky. V počtu nových akvizic u našich západních sousedů se čínské korporace oproti roku 2015 posunuly z pátého na třetí místo za USA a Švýcarsko.⁸

Zřejmě i v souvislosti s tímto trendem a výše zmíněnými akvizičními záměry vznikají na úrovni německé vlády plány na rozšíření možnosti regulace zahraničních investic. V průběhu ledna 2017 by měl být do Spolkového sněmu předložen návrh novely zákona o zahraničních investicích, kdy by mělo dojít k rozšíření možností pro státní kontrolu u investic v oblasti informačních technologií.⁹ Berlín ale zvažuje i určitou iniciativu v rámci Evropské unie. Jako první o tom informovali 16. října 2016 Jan Dams a Tobias Kaiser z týdeníku Welt am Sonntag. V článku **Wirtschaftsminister will Kernindustrien schützen**¹⁰ se Dams a Kaiser zmiňují o existenci interního dokumentu Spolkového ministerstva hospodářství, jenž obsahuje návrhy na společnou kontrolu států Evropské unie ve věci zahraničních investic ze třetích zemí. Dokument navrhuje, aby Německo v EU prosazovalo rozšíření možností pro odepření vstupu zahraničních investorů, kteří hodlají získat více než čtvrtinový podíl v podniku a u nichž lze prokázat některou z těchto skutečností: 1) naplňování hospodářskopolitických cílů třetího státu; 2) státní subvence; 3) úplnou či částečnou majetkovou účast třetího státu; 4) sídlo přímého investora ve státě, jenž neposkytuje rovnocenný přístup na svůj trh. Tyto požadavky by směly být dokonce kladeny bez ohledu na znění dosavadních bilaterálních či multilaterálních smluv. Zvláště tato část návrhu je podle autorů článku „silný tabák“ a ač onen ministerský dokument ještě nebyl vládou schválen, jeho existence i reakce některých německých politiků a podnikatelů svědčí o tom, že protekcionismus přestává být jen nadávkou.

Při pohledu na širší diskusi o čínských zahraničních investicích ovšem nelze vzrůstající popularitu ochranných opatření jednoznačně konstatovat, a to ani u zastánců přísnějšího postupu vůči Číně, mezi něž patří i němečtí ministři. Jejich velmi častou argumentaci obsahuje komentář Johna Gappera z deníku Financial Times s názvem **If China cannot beat Europe, it will acquire it.**¹¹ Gapper zdůrazňuje, že zájem čínských firem o ty evropské není sám o sobě špatný. Pokud ale nevládne ve vzájemných vztazích princip reciprocity a zahraniční investoři v Číně včetně těch ze Starého kontinentu mají v Říši středu neskonale horší podmínky, není pro větší otevřenost vůči Číně žádný důvod. Společný trh Evropské unie navíc zatím nedisponuje žádným společným regulátorem zahraničních investic typu amerického výboru CFIUS a je tak v mnohem horší pozici než USA. Tato nerovná situace, kdy Evropa nechá čínské firmy si jednostranně vylepšovat své know-how, zatímco evropští podnikatelé v Číně jsou nuceni vstupovat do společných konsorcií s čínskými partnery (joint ventures), ale nemůže trvat věčně. Čína proto bude muset ve svých domácích restrikcích buď ustoupit, nebo se smířit s omezeními pro své firmy v zahraničí. Tato druhá možnost by ale přinesla ztráty pro všechny.

⁷ SUN, Yi; KRON, Alexander. Chinesische Unternehmenskäufe in Europa. Eine Analyse von M&A-Deals 2005–2016. In: ey.com [online], 14. Juli 2016 [cit. 2016-12-13]. Dostupné z: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-chinesische-unternehmenskaeufe-in-europa/\\$FILE/ey-chinesische-unternehmenskaeufe-in-europa.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-chinesische-unternehmenskaeufe-in-europa/$FILE/ey-chinesische-unternehmenskaeufe-in-europa.pdf)

⁸ Data o objemu investic zahraničních firem v Německu za celý rok 2016 zatím nejsou k dispozici. Z přílivu zahraničního kapitálu v předchozích letech lze nicméně usuzovat, že investoři z Čínské lidové republiky včetně Hongkongu zde ještě nebudou patřit do první pětičky zemí s neaktivnějšími investory. Viz INTERNATIONAL MONETARY FUND. Coordinated Direct Investment Survey (CDIS), in: data.imf.org [online], Latest Update Date: 12/12/2016 [cit. 2016-12-27]. Dostupné z: <http://data.imf.org/?sk=40313609-F037-48C1-84B1-E1F1CE54D6D5&slid=1390030109571>

⁹ KNUF, Torsten. China Konzerne. Gabriel plant Reform des Außenwirtschaftsrechts. In: berliner-zeitung.de [online], 27. 11. 16, 15:38 Uhr [cit. 2016-12-14]. Dostupné z: <http://www.berliner-zeitung.de/wirtschaft/chinesische-konzerne-gabriel-plant-reform-des-aussenwirtschaftsrechts-25176882>

¹⁰ DAMS, Jan; KAISER, Tobias. Wirtschaftsminister will Kernindustrie schützen. In: Welt am Sonntag, Jg. 2016, Nr. 42 (16. 10. 2016), S. 1, 33-35

¹¹ GAPPER, John. If China cannot beat Europe, it will acquire it. In: FT.com [online], October 26, 2016 [cit. 2016-12-02]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/57060372-9aaf-11e6-8f9b-70e3cabccfae>

Samotné Financial Times v redakčním článku *Politicising of investment makes the world poorer*¹² z 2. prosince 2016 nicméně varují před dalekosáhlými odvetami. Na možnosti volně obchodovat a alokovat investice do zahraničí stojí podle mínění deníku celý proces globalizace, jenž tak může přispívat k efektivním výstupům a generovat ekonomický růst. Stanou-li se investice ale primárně jen prostředkem nebo vedlejším produktem politického vyjednávání, budou přeshraniční obchodní interakce stále méně schopny tyto přísliby naplňovat. A restrikcemi, ale i nesystémovými zvýhodněními a pobídkami vůči konkrétním korporacím, ať už pocházejí odkudkoli, by se Západ navíc spíše přiblížil státně-kapitalistickému modelu Číny, což by férovosti tržního prostředí sotva prospělo.

Vrátíme-li se zpět do Německa, tak zde lze zaznamenat i velmi vstřícné postoje ekonomů k čínským investicím, a to dokonce na úrovni vládního poradního orgánu, Expertní rady pro posouzení makroekonomického vývoje. Jak vyplývá z její nejnovější výroční analýzy *Jahresgutachten 2016/17*¹³ vydané 2. listopadu 2016, podporují čtyři z pěti členů Expertní rady maximální otevřenost vůči Číně i za cenu absence reciprocit. Jakkoli je tlak na dosažení rovných podmínek pro přímé zahraniční investice chvályhodný, přináší podle mínění těchto ekonomů i jednostranná otevřenost národní ekonomice nemalé výhody. Umožňuje totiž přísun většího množství kapitálu, v důsledku čehož mohou vzrůst produktivita práce a mzdy. Rovněž transfer technologií a výrobních postupů do rukou čínských korporací není sám o sobě škodlivý, naopak má potenciál povzbudit zahraničně obchodní výměnu a vlivem zesíleného konkurenčního prostředí i vývoj dalších inovací v evropských, respektive německých firmách. Případné produktové pirátství také není nutné řešit regulací kapitálových toků, ale například už existujícími smluvními mechanismy v rámci Světové obchodní organizace (zejména aplikací dohody TRIPS).

Pátý člen Expertní rady Peter Bofinger z Würzburgské univerzity se nicméně právě proti těmto závěrům jednoznačně vymezuje *ve svém disentaním stanovisku*.¹⁴ Bofinger na rozdíl od svých kolegů odmítá, že jednostranná otevřenost vůči čínským investicím povede k vyšší produktivitě, neboť většina prostředků plynoucích z Číny do Německa dosud nebyla investičním kapitálem do produkce zboží a služeb, ale pouze finančními aktivy. A ani multilaterální smlouvy jako TRIPS nebudou podle něj dost dobře použitelné pro zamezení kopírování technologií, budou-li čínské podniky majoritními vlastníky těch německých. Princip reciprocit v možnosti přímých investic proto pro něj představuje důležitý cíl, z nějž by Německo ani Evropská unie jako celek neměly ve vztahu k Číně slevit.

Určitý kompromisní pohled mezi „tvrdým“ a „měkkým“ postojem k čínským investorům nakonec nabízí bývalý finský premiér a ministr financí Alexander Stubb. V komentáři *For China, Europe is the new Africa*¹⁵ se Stubb sice rovněž přimlouvá za obezřetnost vůči čínským státním subjektům ucházejícím se o evropské podniky z oblasti IT a se specifickým duševním vlastnictvím. Pálení mostů s Čínou ale není v zájmu Evropy, která stále nutně potřebuje přísun zahraničního kapitálu. Navíc řada investic, a to i například nákup většinového podílu finského producenta počítačových her Supercell čínskou společností Tencent, má pro Evropu sotva nějaký strategický význam. Ve vztahu k čínským investorům by měl proto převládnout klidný, trpělivý, ale současně jednotný přístup s cílem dosáhnout široké vzájemné dohody, kde by si EU a Čína vyjasnily zásady svých bezpečnostních, zahraničních a obchodních politik. Dosažení takové dohody bude navíc pro Evropu o to potřebnější, pokud definitivně padne vyhlídka na uzavření Transatlantické dohody o obchodu a investicích (TTIP) s USA. Otázkou ovšem je, zda na společnou evropskou akci už není pozdě a jestli vývoj trhu opět nepředbíhá jeho regulátory.

Ostatně právě vývoj na trhu a na něj navázané reakce mohou nabrat i docela opačný směr, než všechna dosavadní varování před „čínským nákupním apetitem“ předpokládají. K takovým závěrům může vést

¹² FINANCIAL TIMES. *Politicising of investment makes the world poorer*. In: FT.com [online], December 2, 2016 [cit. 2016-12-06]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/792b5784-b884-11e6-ba85-95d1533d9a62>

¹³ SACHVERSTÄNDIGENRAT ZUR BEGUTACHTUNG DER GESAMTWIRTSCHAFTLICHEN ENTWICKLUNG. *Jahresgutachten 2016/17 – Zeit für Reformen*, s. 464-501. In: www.sachverstaendigenrat-wirtschaft.de [online], 02.11.2016 [cit. 2016-12-07]. Dostupné z: http://www.sachverstaendigenrat-wirtschaft.de/fileadmin/dateiablage/gutachten/jg201617/ges_jg16_17.pdf

¹⁴ Tamtéž, s. 498-499 (odst. 995 – 1000).

¹⁵ STUBB, Alexander. *For China, Europe is the new Africa*. In: FT.com [online], December 1, 2016 [cit. 2016-12-06]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/49081fde-9241-3ffc-bedb-4f39200ca1dd>

nejnovější zavedení kapitálových kontrol čínskou vládou zahrnující také zpřísnění pravidel pro investice v zahraničí, o kterém 25. listopadu 2016 jako první informovala pekingská zpravodajka deníku Wall Street Journal Lingling Wei v článku *China Issuing 'Strict Controls' on Overseas Investment*.¹⁶ Nově tak budou muset podléhat povolení národních regulátorů všechny čínské investice do nákupu zahraničních podniků nad 10 miliard dolarů a investice státních firem do nemovitého majetku v zahraničí nad 1 miliardu dolarů. O povolení ministerstva obchodu a státní plánovací komise budou muset žádat také všechny státní i nestátní čínské podniky, chtějí-li investovat více než 1 miliardu dolarů v zahraničí do sektorů mimo jejich stávající hlavní činnost. Důvodem tohoto kroku mají být podle Lingling Wei obavy čínské vlády z odlivu kapitálu a dalšího oslabení národní měny poté, co v polovině listopadu renminbi dosáhlo vůči americkému dolaru svého osmiletého minima. Vrásky čínskému kabinetu také přidělává pokles devizových rezerv, které se jen za třetí kvartál roku 2016 ztenčily o 207 miliard na 3,12 biliony dolarů. Zesílené kapitálové kontroly by předběžně měly trvat do konce září 2017 a zajistit tak co možná nejvíce stabilní prostředí i pro očekávanou výměnu kádrů ve vedení vládnoucí Komunistické strany Číny.

Z výše uvedeného plyne, že v Evropě (a při pohledu na kauzu Aixtron i v USA) jsou zahraniční investice čínských společností často posuzovány geopolitickým prizmatem, tedy s předpokladem, že čínskými koncerny získané zahraniční podniky mohou přímo prospívat čínskému státu a představovat tak riziko či škodu pro ostatní země a jejich ekonomiky. Hlasy vymezující se proti takovéto hře s nulovým součtem jsou ale rovněž zřetelné. I odpůrci přísnější regulace čínských investic v Evropě by nicméně uvítali odbourání relativní uzavřenosti čínského trhu pro evropské firmy. Zda se prosadí spíše restriktivní či spíše otevřený přístup zemí Starého kontinentu vůči Říši středu zatím není jasné. Poslední události kolem odlivu kapitálu z Číny a zavádění kapitálových kontrol tamní vládou ale mohou vést k opatrnému závěru, že čínský stát a tamní podnikatelé sledují vícero, často i vzájemně protichůdných zájmů, takže nemusí nutně vystupovat a být vnímáni jako jeden monolitní aktér. To může pro vlády ostatních zemí otevírat určité okno příležitosti při vyjednávání s Pekingem o vzájemných hospodářských vztazích.

---

¹⁶ WEI, Lingling. China Issuing 'Strict Controls' on Overseas Investment. In: wsj.com [online], Updated Nov. 26, 2016 6:54 a. m. ET [cit. 2016-12-08]. Dostupné z: <http://www.wsj.com/articles/china-issuing-strict-controls-on-overseas-investment-1480071529>

Fiskální hříšníci: nejen Španělsko a Portugalsko stále v hledáčku Komise

Ing. Bc. Daniel Kný

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Portugalsko a Španělsko se v letošním roce opakovaně dostaly do situace, kdy nechybělo málo, aby se staly prvními zeměmi eurozóny sankcionovanými Evropskou komisí (EK) za nedodržení fiskální disciplíny. Ačkoliv EK došla k závěru, že obě země selhaly při přijímání patřičných kroků k dodržení pravidel EU ohledně výše deficitů,¹ a tím spustila proceduru o nadměrném schodku, nevalila na ně žádné sankce (respektive uvalila sankce ve výši 0 % HDP).² Toto rozhodnutí potvrdila i Rada EU.³ Španělsku a Portugalsku hrozilo vedle toho částečné zastavení přílivu finančních prostředků ze strukturálních a investičních fondů EU. Ani k tomuto opatření však zatím EK spolu s Radou EU nesáhly. Komise nyní od Španělska požaduje, aby svůj deficit stlačilo pod 3 % HDP v roce 2017, zatímco Portugalsko by tento cíl mělo splnit již letos. Richard Baldwin a Charles Wyplosz ve své knize „*Ekonomie evropské integrace*“⁴ v rámci podkapitoly Pakt stability a růstu čtenářům připomínají, že již v roce 2003 měly být uvaleny sankce na Francii a Německo. ECOFIN (Rada ministrů financí členských zemí eurozóny) však v rozporu s tehdejší návrhem Komise vyhlásil „odklad“ uplatnění Paktu. EK postavila Radu před Evropský soudní dvůr a ten rozhodl, že zdůvodnění rozhodnutí ECOFINu bylo porušením pravidel Paktu. Francie a Německo však tehdy každopádně unikly trestu. Pakt stability a růstu byl od té doby zásadně pozměněn (především v souvislosti s dluhovou krizí eurozóny). Situace z let 2003 a 2016 tak je třeba porovnávat velmi opatrně. Vykazují jisté podobnosti, ale také odlišnosti. V pozorovateli nicméně letošní rozhodnutí Komise vyvolávají otázku, zda zde opětovně vzniká hrozba nejen pro fiskální stabilitu eurozóny, ale i pro její samotné přežití.

Přehled o právním zakotvení (tzv. six-pack, two-pack, Fiskální kompakt, aj.), obsahu a historickém vývoji Paktu stability a růstu lze získat z webových stránek Evropské komise.⁵ Skládá se z preventivní a nápravné složky. Preventivní složka spočívá v určení střednědobých rozpočtových cílů jednotlivých členských států, jež předkládají programy stability (v případě členů eurozóny), případně konvergenční programy (v případě dalších členů EU), v nichž popisují, jak chtějí svého střednědobého rozpočtového cíle dosáhnout. Cíle týkající se rozpočtového schodku (případně přebytku) jsou stanoveny ve strukturálním vyjádření, a berou tak v úvahu výkyvy hospodářského cyklu. Odděluje se také vliv jednorázových a jiných dočasných opatření. V nápravné složce Paktu je stanoven postup při nadměrném schodku, který zajišťuje nápravu nadměrných rozpočtových schodků (vyšších než 3 % HDP) nebo příliš vysoké úrovně veřejného dluhu (přesahující 60 % HDP). Ať už se členské státy (eurozóny) neřídí pravidly preventivní nebo nápravné složky Paktu, může na ně Komise uvalit sankce. Finanční sankce mohou dosáhnout 0,2 % HDP (respektive až 0,5 % při opakovaném porušení nápravné složky), členským státům mohou být pozastaveny platby ze strukturálních a investičních fondů EU, nebo se může jednat jen o varování ze strany EK.

¹ BRUNSDEN, Jim; BUCK, Tobias. Brussels set to fine Spain and Portugal for deficit breaches. In: *FT.com* [online]. July 5, 2016, 7:58 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/568ad062-42cb-11e6-b22f-79eb4891c97d#myft:list:page>.

² KHAN, Mehreen. Brussels avoids hitting Spain and Portugal with budget fine. In: *FT.com* [online]. July 27, 2016, 1:52 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/0c1c6dab-5f50-326a-ad92-47ec440d6923#myft:list:page>.

³ BUCK, Tobias. Spain and Portugal win clemency over deficits. In: *FT.com* [online]. August 9, 2016, 5:00 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/8d0f03f2-5e18-11e6-a72a-bd4bf1198c63#myft:list:page>.

⁴ BALDWIN, Richard E; WYPLOSZ, Charles. *Ekonomie evropské integrace*. 4. vyd. Praha: Grada, 2013, s. 496-506. ISBN 978-80-247-4568-8.

⁵ EVROPSKÁ KOMISE. Pakt o stabilitě a růstu. In: *ec.europa.eu* [online]. 07/2015 [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/index_cs.htm.

V článku od Claire Jonesové a Jima Brunsdena „*Bundesbank chief attacks Brussels for not enforcing eurozone rules*“⁶ je nastíněn postoj guvernéra německé Bundesbank Jense Weidmanna, jenž obvinil Evropskou komisi v souvislosti s jejími rozhodnutími z toho, že vzdala vynucování ekonomických pravidel eurozóny. Jediná cesta, jak v současné době ukázat vysoce zadlužené vlády eurozóny, tak podle něj nyní spočívá v trzích.⁷ Weidmann vedle toho podporuje přenesení pravomoci vynucovat Pakt stability a růstu na nezávislou instituci, přičemž toto stanovisko zastává i německý ministr financí Wolfgang Schäuble podle článku od Mehreen Khan „*Wolfgang Schäuble doubles down on EU spending rules*“.⁸ Jens Weidmann se dále při nedostatečném vymáhání pravidel obává možné ztráty nezávislosti ECB, která svou měnovou politikou umožňuje levné financování státních dluhů v souvislosti s nízkými úrokovými sazbami a nákupem státních dluhopisů v rámci programu kvantitativního uvolňování. Existuje přitom riziko, že vlády mohou tlačit na ECB, která se spolu s dalšími bankami v regionu stala jejich největším věřitelem, aby úrokové sazby i nadále držela nízko, což se však může dostat do konfliktu s hlavním cílem měnové politiky udržet pouze mírnou inflaci. Evropská komise podle kritiků nadměrně politizuje otázku národních rozpočtů, když mj. posunula své rozhodnutí ohledně sankcí pro Španělsko a Portugalsko z jara na léto až po španělských parlamentních volbách.⁹ Podle Petera Spiegla v textu „*Brussels blog: More pain in Spain*“¹⁰ také řada evropských úředníků nervózně pozoruje nárůst dluhů, kdy se už italský a portugalský podíl dluhu vůči HDP dostal výše, než byl v případě Řecka, když na ně udeřila krize v roce 2010. V Portugalsku bude navíc zajímavé sledovat snažení levicové vlády naladěné proti úsporným opatřením a podporované radikálně levicovými stranami ve vztahu k přislíbenému snižování rozpočtových schodků. Postoje portugalského premiéra António Costy jsou shrnuty v textu od Petera Wise „*Portugal's PM says anti-austerity drive is boosting economy*“.¹¹

V článku od Jima Brunsdena „*European Commission lambasted on policing of national budgets*“¹² je čtenář seznámen s vyjádřeními Jeroena Dijsselbloema, šéfa Euroskupiny, jenž kritizoval EK za její politiku ve vztahu k národním rozpočtům a varoval před tím, že rozhodnutí kolem Španělska a Portugalska ohrožují kredibilitu fiskálních pravidel eurozóny. Zároveň upozornil na skutečnost, že některé (menší) členské země mají obavu z nerovného zacházení. To podle něj může narušit důvěru mezi nimi. Gabriele Steinhauserová v článku „*Hawks join attack on EU budget rules: Even some of the bloc's traditional hawks argue a key indicator for assessing national budgets is flawed*“¹³ uvádí, že i tzv. fiskální jestřábi kritizují pravidla Paktu. Strukturální bilance rozpočtu je totiž podle nich obtížně zjištělná, volatilní a předmětem výrazných revizí, a to dokonce i ex post. Navrhují změny při výpočtu strukturální bilance rozpočtu a kladli by větší důraz na referenční hodnoty výdajů (expenditure benchmarks), které určují strop vládních výdajů tak, aby rostly pouze tempem růstu potenciálního produktu.

⁶ JONES, Claire; BRUNSDEN, Jim. Bundesbank chief attacks Brussels for not enforcing eurozone rules. In: *FT.com* [online]. November 18, 2016, 5:35 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/95e7ee7e-ad8e-11e6-ba7d-76378e4fef24#myft:list:page>.

⁷ A proto je i nadále v ekonomicky orientovaných médiích věnována značná pozornost vývoji dluhopisových trhů, zejména v případě periferních států eurozóny.

⁸ KHAN, Mehreen. Wolfgang Schäuble doubles down on EU spending rules. In: *FT.com* [online]. November 18, 2016, 11:51 am [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/b8a27d55-ab01-34b6-9092-f8ff55da9be8#myft:list:page>.

⁹ BARKER, Alex; BRUNSDEN, Jim; JONES, Claire. Spain and Portugal win reprieve over breaking EU fiscal rules. In: *FT.com* [online]. May 18, 2016, 1:52 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/45cf2eb2-1ce2-11e6-b286-cddde55ca122#myft:list:page>.

¹⁰ SPIEGEL, Peter. Brussels blog: More pain in Spain. In: *FT.com* [online]. April 1, 2016, 10:39 am [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/492a56c3-d5d4-3328-8f88-ea6d7ba40987#myft:list:page>.

¹¹ WISE, Peter. Portugal's PM says anti-austerity drive is boosting economy. In: *FT.com* [online]. September 1, 2016, 5:01 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/c65d21a2-703d-11e6-9ac1-1055824ca907#myft:list:page>.

¹² BRUNSDEN, Jim. European Commission lambasted on policing of national budgets. In: *FT.com* [online]. June 14, 2016, 11:19 am [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/24575aee-320d-11e6-ad39-3fee5ffe5b5b#myft:list:page>.

¹³ STEINHAUSER, Gabriele. Hawks join attack on EU budget rules: Even some of the bloc's traditional hawks argue a key indicator for assessing national budgets is flawed. In: *WSJ.com* [online]. April 21, 2016, 2:52 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <http://www.wsj.com/articles/criticism-of-eus-budget-rules-gains-traction-1461264734>.

Postup Komise se však setkal i s pochopením a se zastánci. Jedním z nich je Martin Sandbu, jenž v článku „**Free lunch: Brussels should flex its muscle on budget flexibility**“¹⁴ tvrdí, že EK má mít jistou volnost při interpretaci fiskálních pravidel tak, aby podporovala hospodářský růst. Široce sdílené je podle něj tvrzení, že Pakt stability a růstu neumožňuje eurozóně uniknout z nedostatečné podpory agregátní poptávky, když už měnová politika dosáhla svých limitů. Pakt s jeho referenčními hodnotami pro maximální výši deficitů a dluhu jsou podle Sandbua pouze prostředky k dosažení cílů ztělesněných ve smlouvách EU případně ve Fiskálním kompaktu. Komise jako strážkyně Smluv tak má v popisu práce interpretovat Pakt takovým způsobem, aby bylo dosaženo cílů plné zaměstnanosti, růstu, sociální soudržnosti a fiskální udržitelnosti. V dnešní době nízkých rovnovážných úrokových sazeb je podle Sandbua udržitelnější vyšší hranice dluhu, než představuje 60% HDP. Tomu by mělo napomoci i vydávání dluhopisů s delší dobou splatnosti v porovnání s devadesátými lety, kdy Pakt vznikl. Uznat by se podle Sandbua mělo, že v situaci, kdy se hospodářský růst nachází pod svým potenciálem, činí fiskální kontrakce dluh ještě závažnějším, takže fiskální konsolidace je kontraproduktivní ve vztahu k samotnému účelu Paktu stability a růstu. Sandbu doporučuje zvýšení veřejných výdajů na investice, umožnění většího fiskálního manévrovacího prostoru pro ty, kteří jsou schopni přijít s dobrým reformním balíčkem, a tak (v souladu s doporučeními MMF) podpořit strukturální reformy, které zvyšují i krátkodobý růst. Podobné vyznění má i další text Martina Sandbua „**Free lunch: the virtue of flexibility**“.¹⁵ Pozornost by se podle něj měla věnovat i eurozóně jako celku. Země jako Portugalsko a Španělsko by měly mít dovoleno vykazovat vyšší deficity ve špatných časech ve chvíli, kdy jsou jiné země natolik fiskálně disciplinované, že z toho vyplývá celkově příliš těsná fiskální pozice eurozóny. Sandbu také odmítá samotná pravidla reformovaného Paktu stability a růstu požadující v podstatě vyrovnanou strukturální bilanci rozpočtů. Tvrdí, že tato pravidla vylučují rozumnou politiku půjčování si k investicím na trvalé bázi.

V komentáři „**Flexible budget rules are in the eurozone's interest**“¹⁶ rozhodnutí Komise podpořily Financial Times. Španělské ekonomické oživení z hluboké recese je podle nich jeden z nejpovzbudivějších aspektů nedávného zrychlení hospodářského růstu v eurozóně. Španělská ekonomika je však stále křehká a nezaměstnaná je stále pětina pracovní síly. A proto by podle FT nedávalo smysl podpořit sankce, které by mohly zastavit oživení. Zdůrazněn je také potenciální dopad na podporu evropské integrace ze strany tradičně proevropského veřejného mínění. FT však neopomíjí ani rizika nedávných rozhodnutí EK ve vztahu k německému veřejnému mínění. V závěru komentáře je vyjádřena naděje, že úlevy ve vztahu k Portugalsku a Španělsku urychlí vytvoření takového růstu v eurozóně, který napomůže lepší udržitelnosti dluhové zátěže.

Evropská komise na podzim navrhla fiskální expanzi eurozóny jako celku ve výši 0,5 % pro rok 2017. Měly k tomu přispět vlády s větším fiskálním manévrovacím prostorem. Ministři financí eurozóny však tento návrh nepřijali.¹⁷ Ludger Schuknecht v článku „**Governments must resist the windfall temptation: A fiscal stimulus now would risk the modest gains of recent reforms**“¹⁸ odmítá pokusy o zvyšování vládních výdajů. Hospodářský růst je podle něj nad svým potenciálem a očekává se další významné snižování nezaměstnanosti v krizi nejvíce zasažených zemích. Schuknecht tedy argumentuje, že není důvod riskovat narušení příznivého vývoje fiskální expanzí. Připomíná, že levné financování státních dluhů úzce souvisí s měnovou politikou kvantitativního uvolňování a nízkých úrokových sazeb,

¹⁴ SANDBU, Martin. Free lunch: Brussels should flex its muscle on budget flexibility. In: *FT.com* [online]. October 5, 2016, 1:42 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/88f2ac54-8a2a-11e6-8cb7-e7ada1d123b1#myft:list:page>.

¹⁵ SANDBU, Martin. Free lunch: The virtue of flexibility. In: *FT.com* [online]. May 18, 2016, 1:36 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/fe35c6c6-1cd5-11e6-b286-cddde55ca122#myft:list:page>.

¹⁶ FINANCIAL TIMES. Flexible budget rules are in the eurozone's interest. In: *FT.com* [online]. May 19, 2016, 7:07 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/e7733978-1dac-11e6-a7bc-ee846770ec15#myft:list:page>.

¹⁷ KHAN, Mehreen. Eurozone ministers reject EU Commission's spending boost. In: *FT.com* [online]. December 5, 2016, 3:20 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/33c54c8d-ae3f-3332-8f63-3e576ad6b74e#myft:list:page>.

¹⁸ SCHUKNECHT, Ludger. Governments must resist the windfall temptation: A fiscal stimulus now would risk the modest gains of recent reforms. In: *WSJ.com* [online]. October 5, 2016, 3:35 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <http://www.wsj.com/articles/governments-must-resist-the-windfall-temptation-1475696104>.

prováděnou ECB, přičemž tato politika jednoho dne skončí. Evropa se však v souvislosti se stárnutím populace bude muset přizpůsobit zmenšujícímu podílu produktivní populace, což pro ni představuje další fiskální závazky. Současné výše deficitů sice stabilizují dnešní dluhy, nestačí však k jejich výraznému snížení. Vyzývat evropské politiky k uvolnění rozpočtové politiky může navíc podle Schuknechta v průběhu volebního roku (mj. v Německu a ve Francii) vést k odsunutí důležitých reforem. Také profesori Barry Eichengreen a Ugo Panizza ve svém článku „*Can large primary surpluses solve Europe's debt*“¹⁹ z roku 2014 tvrdí, že k udržitelnému dluhu lze dospět jen prostřednictvím velkých primárních rozpočtových přebytků. Aby dosáhly cílů stanovených na rok 2030 ve Fiskálním kompaktu, musely by zejména Itálie, Portugalsko, Irsko a Španělsko (nemluvě o Řecku) v letech 2020 – 2030 každoročně vyprodukovat natolik vysoké primární rozpočtové přebytky, že by se podle jejich analýzy jednalo z historického hlediska o velmi vzácné případy.

Jak už je naznačeno výše, neřadí se mezi „fiskální hříšníky“ pouze Španělsko a Portugalsko. Pokud necháme stranou Řecko, které představuje do jisté míry specifický případ, dostala se v průběhu roku 2016 do křížku s Evropskou komisí i Itálie.²⁰ Ačkoliv její deficit nepřesahuje 3 % HDP, opakovaně neplní plán dohodnutý s EK na snižování deficitů. Komise však i v tomto případě projevila jistou míru flexibility a benevolence.²¹ Ačkoliv komentář FT „*Italy demands another fiscal reprieve, and rightly so*“²² považuje italský argument pro vyšší schodek v podobě jednorázových nákladů na nápravu škod po zemětřeseních a v souvislosti s uprchlickou krizí za neupřimný, hodnotí rozhodnutí EK jako správné. Vítězství dnes již bývalému premiérovi Renziho v ústavním referendu však i tak nezajistilo. Opakovaně se kvůli rozpočtové disciplíně dostala s Komisí do střetu i Francie.²³ I v tomto případě umožnila Komise větší časový prostor pro nápravu věcí. Jim Brunnsden v článku „*EU warns 8 countries at risk of missing public finance targets*“²⁴ pak uvádí osm zemí eurozóny (Belgie, Itálii, Kypr, Lotyšsko, Slovinsko, Finsko, Španělsko, Portugalsko), které varovala Evropská komise před rizikem porušení fiskálních cílů poté, co posoudila návrhy rozpočtů členských zemí na rok 2017.

„Evropa bude opět zasažena novou ekonomickou krizí. Nevíme, zda to bude za šest týdnů, šest měsíců nebo šest let, ale v současném institucionálním nastavení je nepravděpodobné, že by ji euro přežilo.“²⁵ Tak zní úryvek z prohlášení řady významných osobností zahrnující bývalého šéfa WTO Pascala Lamyho či bývalého člena Výkonné rady ECB Jörga Asmussena. Jisté naděje se upínají k Bílé knize, kterou by měla na jaře Evropská komise zveřejnit v souvislosti s šedesátým výročím podpisu Římských smluv. Martin Wolf v článku „*More perils lie in wait for the eurozone*“²⁶ naopak tvrdí, že vzhledem k obrovským politickým a ekonomickým dopadům rozpadu eurozóny, může jednotná měna

¹⁹ EICHENGREEN, Barry; PANIZZA, Ugo. Can large primary surpluses solve Europe's debt. In: *VOXEU.org* [online]. July 30, 2014 [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <http://voxeu.org/article/can-large-primary-surpluses-solve-europe-s-debt-problem>.

²⁰ Viz např. BRUNSDEN, Jim. Brussels raises heat on Italy over 2017 budget. In: *FT.com* [online]. October 25, 2016, 11:34 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/f51057e2-9ae7-11e6-b8c6-568a43813464#myft:list:page>.

²¹ Viz BARKER, Alex; BRUNSDEN, Jim; POLITI, James. Italy wins Brussels' 'flexibility' on debt reduction targets. In: *FT.com* [online]. May 17, 2016, 8:39 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/ec75b600-1c47-11e6-b286-cddde55ca122#myft:list:page> a BRUNSDEN, Jim. The reluctantly political European Commission. In: *FT.com* [online]. October 26, 2016, 11:41 am [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/fb7509e1-7847-318e-926e-89c644f11126#myft:list:page>.

²² FINANCIAL TIMES. Italy demands another fiscal reprieve, and rightly so. In: *FT.com* [online]. October 26, 2016, 6:41 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/bcdf9166-9b8d-11e6-8f9b-70e3cabccfae#myft:list:page>.

²³ KHAN, Mehreen. France's budget deficit suffers 11% hit. In: *FT.com* [online]. November 8, 2016, 9:06 am [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/4568ab5f-a30c-3a8d-88a7-f495992b96b3#myft:list:page>.

²⁴ BRUNSDEN, Jim. EU warns 8 countries at risk of missing public finance targets. In: *FT.com* [online]. November 16, 2016, 12:13 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/da59ae6e-010f-32cb-b56a-9c4f371fe32c#myft:list:page>.

²⁵ BRUNSDEN, Jim. EU: change or die. In: *FT.com* [online]. September 22, 2016, 1:48 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/6c643deb-ca1a-3f18-9b4c-233a1c65d2b4#myft:list:page>.

²⁶ WOLF, Martin. More perils lie in wait for the eurozone. In: *FT.com* [online]. December 6, 2016, 6:38 pm [cit. 2016-12-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/b8d5c83a-badf-11e6-8b45-b8b81dd5d080#myft:list:page>.

vytrvat navždy. Mezi ekonomickými komentátory a ekonomy neexistuje shoda, zda by se měla změnit pravidla Paktu stability a růstu, jak flexibilně nebo rigidně by měla být vykládána, jaký můžeme očekávat ekonomický růst, zda bude dostačovat pro adekvátní snižování dluhu a zda tedy byla rozhodnutí EK (nejen ve vztahu ke Španělsku a Portugalsku) správná a odpovídající současné situaci.

Daně

Norbert Walter-Borjans ; [rozhovor vedli] Sönke Iwersen, Volker Votsmeier

"Irgendwer murr immer"

"Někdo bručí pořád"

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 222 (16.11.2016), S. 4-5

Rozhovor s ministrem financí německé spolkové země Severní Porýní-Vestfálsko Norbertem Walter-Borjansem, který nákupem dat od zahraničních whistleblowerů vyvolal bezprecedentní vlnu sebeudání německých občanů a firem za krácení daní. Od roku 2010 tak Porýní-Vestfálsko získalo 3 miliardy eur na daňových doplatecích a pokutách bankám za napomáhání k daňovým únikům a cum-ex-obchody. Nákup kompromitujících dat přitom zemské ministerstvo financí dosud vyšel na 18 milionů eur. Walter-Borjans v rozhovoru hájí svou strategii, již považuje při absenci funkční výměny informací mezi jednotlivými státy za jediný efektivní nástroj boje s daňovými úniky. -- K tématu viz také článek na s. 1.

Cécile Brokelind

Anti-directive shopping on outbound dividends in light of the pending decision in Holcim France (case C-6/16)

"Anti-directive shopping" odchozích dividend ve světle probíhajícího rozhodnutí v případě Holcim France (C-6/16)

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 9, p. 394-399

Autorka zkoumá interpretaci klauzule proti zneužití (anti-abuse clause) ve směrnici o mateřských a dceřiných společnostech (Parent-Subsidiary Directive - 2011/96) ve světle případu Holcim France (C-6/16) rozhodovaného Evropským soudním dvorem (ESD). V souvislosti s tímto případem je pozornost věnována za prvé interakci mezi domácím (francouzským) právem, opatřeními směrnice a primárním právem EU a za druhé svobodám EU, kterých se lze v této souvislosti dovolávat. Má být aplikován volný pohyb služeb a s ním související svoboda usazování, nebo volný pohyb kapitálu? Rozhodnutí ESD budou mít podle autorky vliv na daňová opatření dalších členských států a na jejich rozhodnutí, jak implementovat opatření BEPS. - Pozn.

Marie Prochásková

Celní a daňové příjmy k 30. 9. 2016

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 11, s. 8-9

Celní a daňové příjmy na účtech celní správy k 30. 9. 2016. Celkové příjmy, inkaso vnitrostátní spotřební daně, dělená správa. Spotřební daně, DPH a clo z dovozu. Porovnání s rokem 2015.

Zuzana Kollárová

Daňová politika vlády: jeden krok vpřed a dva kroky vzad

Trend, Sv. 26, (2016) č. 42, s. 52, 54 a 56

Informace o připravovaných změnách v oblasti daní a odvodů na Slovensku a kritické hodnocení některých návrhů. Bližší pohled na zvýšení maximální hranice paušálních výdajů živnostníků, snížení sazby daně z příjmů právnických osob na 21% (je ale stále nejvyšší ze zemí V4), znovuzavedení zdaňování dividend a podílů na zisku a s nimi související výše zdravotních odvodů, zvýšení maximálního vyměřovacího základu pro placení sociálních a zdravotních odvodů. Autorka dále zmiňuje zvýšení odvodů pro firmy v regulovaných odvětvích a zavedení osmiprocentního odvodu z neživotního pojištění. -- Viz také příspěvek o změnách v sociálních a zdravotních odvodech od ledna 2017 na s. 46-47.

Inga Zillmer

Das UBO-Register - Bye Bye Steuergeheimnis?

Registr UBO - sbohem daňové tajemství?

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 43, S. 2509-2513

Jak v reakci na aféru Panama Papers, tak v souvislosti s implementací čtvrté směrnice EU o boji proti praní peněz požaduje německý spolkový ministr spravedlnosti Heiko Maas zřízení registru skutečných vlastníků v zemi působících podniků (Ultimate Beneficial Owners). Oproti požadavkům vyplývajícím

z unijní směrnice by však mělo jít o veřejně přístupný registr po vzoru britského "Register of People with Significant Control", jenž byl zřízen k 30.6.2016. Autorka představuje požadavky na transparentnost vyplývající ze čtvrté směrnice EU, které zřejmě budou v základech případného německého registru. Zároveň ale vznáší argumenty proti kompletnímu zveřejňování v něm obsažených dat. - Pozn.

Adrian Cloer, Florian Holle

Der Brexit im Lichte des Ertragsteuerrechts

Brexit ve světle legislativy k daním z příjmů a zisků

Finanz-Rundschau, Jg. 2016, Nr. 20, S. 921-928

Autoři článku se snaží postihnout, jaké důsledky bude mít odchod Velké Británie z Evropské unie na zdanění německých a britských právnických a fyzických osob. Příspěvek se také z německé perspektivy podrobněji zabývá otázkou nově nabyté účinnosti bilaterální smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Dále jsou pak více rozpracovány možné dopady ukončení platnosti unijních směrnic o nedovolené podpoře, mateřských a dceřiných společnostech, zdanění úroků a licenčních poplatků a společném systému zdanění při fúzích. Závěrem autoři konstatují, že jak pro britské, tak pro německé plátce daní přinese brexit nemalé překážky, které pečlivě daňové plánování zmírní pouze částečně. - Pozn.

Konrad Fischer

Deutschlands Steueroase

Německá daňová oáza

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 44, S. 68-70

Evropská unie bojuje proti daňovým mezerám v Irsku nebo Lucembursku, v Karibiku se o to snaží OECD. O alternativě ve středu Německa se přitom mluví jen vzácně. Přitom funguje na stejném principu a využívá ji mnoho koncernů z indexu DAX. Článek pojednává o nízkých daňových sazbách v Monheimu nad Rýnem, který leží ve spolkové zemi Severní Porýní–Vestfálsko.

Sebastian Benz, Julian Böhmer

Die BEPS-Arbeiten der OECD/G20 und der EU : ein Zwischenbericht

Práce OECD/G20 a EU na projektu BEPS : prozatímní zpráva

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 43, S. 2501-2509

Přehled o opatřeních v rámci projektu BEPS proti přesouvání zisku a narušování daňových základů, která byla od poloviny roku 2015 projednávána a implementována na půdě OECD/G20 a Evropské unie (mimo jiné se jedná o podporu daňovým správám v rozvojových zemích, diskusní návrhy k určení převodních cen, směrnici OECD ke country-by-country reportingu a návrh Evropské komise na Anti-Tax-Avoidance-Package a Anti Tax Avoidance Directive). - Pozn.

Rolf Möhlenbrock, Stefan Obermair

Die wirtschaftliche Tätigkeit gemeinnütziger Körperschaften - Ist das Gemeinnützigkeitsrecht noch zeitgemäß?

Hospodářská činnost obecně prospěšných korporací - drží legislativa k obecně prospěšným společnostem ještě krok s dobou?

Finanz-Rundschau, Jg. 2016, Nr. 21, S. 975-981

Podle autorů je stávající německá daňová legislativa o obecně prospěšných společnostech primárně zaměřena na malé subjekty, jež jen výjimečně vykonávají vlastní hospodářskou činnost. To ale v současnosti zcela neodpovídá realitě, kdy mezi tyto neziskové subjekty se řadí také velké holdingové struktury s významným obrátem. Vymezení obecně prospěšné činnosti a s ní souvisejících daňových úlev je tak stále více problematické. V článku jsou představeny sporné případy konstrukce obecně prospěšných společností v kontextu stávajících zákonných mantinelů a praxe finančních úřadů. Dále jsou shrnuty návrhy na reformu relevantní daňové legislativy, které dosud zazněly v diskusi expertů. - Pozn. -- K tématu viz také články v čísle na s. 969-975 a 981-986.

By David Simon

Does early life exposure to cigarette smoke permanently harm childhood welfare? : evidence from cigarette tax hikes

Vede vystavení se cigaretovému kouři v raném věku k trvalému poškození zdraví dětí? : důkazy ze zvýšení daně z cigaret

American Economic Journal: Applied Economics, Vol. 8 (2016), No. 4, p. 128-159

Autor se v článku zabývá vlivem spotřební daně z tabákových výrobků v USA na zdraví dětí. Podle autorova výzkumu vede zvýšení sazby daně o dolar k poklesu absencí ve školách ze zdravotních důvodů o 10 %, k poklesu návštěv lékařů a k poklesu hospitalizací z důvodu astmatu. Výsledky potvrzují, že dopady vystavení se kouři v prenatálním období a v raném dětství jsou dlouhodobé a že tabáková daň může tyto negativní dopady pomoci zmírnit. - Pozn.

Lucie Račanská

Elektronická evidence tržeb

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 11, s. 10-11

Shrnutí změn, které přináší elektronická evidence tržeb. Role celní správy (provádění dozoru v oblasti evidence tržeb ve sdílené kompetenci s Finanční správou ČR).

Sergio André Rocha

Exchange of tax-related information and the protection of taxpayer rights : general comments and the Brazilian perspective

Výměna daňových informací a ochrana práv daňových poplatníků : obecné komentáře a brazilská perspektiva

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 9, p. 502-516

Požadavky na výměnu daňových informací mohou být v rozporu s ochranou práv daňových poplatníků. Dle OECD existují tři skupiny práv daňových poplatníků při výměně informací - právo být informován o tom, že jsou informace požadovány ("the right of notification"), právo účastnit se procesu shromažďování informací ("the right of consultation") a právo odvolat se a kontrolovat legitimnost žádostí o informace ("the right of intervention"). Dále existuje také např. právo důvěrnosti informací nebo právo na odškodnění v případě, kdy je důvěrnost porušena. Autor v článku zkoumá legislativu OECD, EU a Brazílie z pohledu toho, zda a případně jak zohledňuje práva daňových poplatníků při výměně daňových informací (při automatické výměně i výměně na vyžádání). Podle jeho názoru existuje tendence nezohledňovat práva poplatníků. - Pozn.

Agnès de l'Estoile Campi, Adea Meidani

French tax treatment of foreign trusts and the related new public register

Francouzský daňový režim pro zahraniční trusty a s tím související nový veřejný registr

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 9, p. 404-407

Autorky v textu poskytují všeobecný přehled francouzského daňového režimu pro trusty (svěřenské fondy). Konkrétně se věnují právním změnám z roku 2011, které se týkají daňového režimu zahraničních trustů, a zavedení veřejného registru v roce 2016. Zabývají se mj. otázkou, zda by měl existovat veřejný registr svěřenských fondů, a zasazují toto rozhodnutí francouzského zákonodárce do kontextu požadavků ze strany evropského práva i dalších mezinárodních regulací. Primárním cílem zavedení registru je boj proti daňovým podvodům a další závažné hospodářské a finanční kriminalitě. Autorky diskutují, zda je nezbytné, aby takový registr byl veřejný. - Pozn.

Heinz Kußmaul, Chantal Naumann

Grenzüberschreitende elektronische Dienstleistungen in der USt

Přeshraniční elektronické služby v DPH

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 44, S. 2566-2573

Od 1.1.2015 platí v Evropské unii princip země určení i u elektronických služeb podnikatelů pro nepodnikatelské subjekty (tzv. business to customer, B2C). Současně mohou podniky všechny své elektronické obraty na vnitřním trhu EU nahlásit a odvést v jednom státě Unie (mini-one-stop-shop). Článek shrnuje z německé perspektivy zásady mini-one-stop-shop při zdaňování elektronických služeb mezi podniky a koncovými uživateli. Autoři konstatují, že i přes vyšší počáteční administrativní zátěž

pro podnikatele a finanční úřady představuje tento režim příklad pozitivní praxe pro zjednodušení daňového řízení v přeshraničních elektronických službách B2C. - Pozn.

Klaus-Dieter Drüen

Haftungsausschluss nach § 25d UStG nach Versagung des Vorsteuerabzuges bei betrugsbehafteten Umsätzen

Vyloučení ručení podle § 25d zákona o dani z obratu po zamítnutí odpočtu daně na vstupu u podvodem zatížených obrátů

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 20, S. 777-784

Příspěvek přináší argumenty proti kumulativnímu uplatňování sankcí za karuselové podvody, jež je obsaženo v německé legislativě. Třebaže německé soudy již přijaly judikaturu Soudního dvora Evropské unie, podle níž se na podvodně docílené obraty má uplatnit zákaz odpočtu daně na vstupu, v zákoně o dani z obratu nadále existuje ještě možnost ručení příjemce inkriminovaného zboží či služeb za neodvedenou daň. Podle autora skýtá souběžná existence obou mechanismů riziko nadměrné kompenzace a porušení unijního principu neutrality daně z přidané hodnoty. - Pozn.

Ronny Langer

Italiens etwas anderer Umgang mit festen Niederlassungen bei Lieferungen

Poněkud jiný přístup Itálie ke stálým provozovnám u dodávek zboží

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 22, S. 867-869

Článek se zabývá odchýlnou interpretací italské daňové správy ve věci zdanění přeshraničních dodávek, než jaká panuje v ostatních státech EU. Mají-li totiž dodavatelé zboží z jiných států EU v Itálii svou stálou provozovnu, jsou podle názoru italských úřadů povinni uhradit DPH, třebaže daná pobočka není do transportu zboží nijak zapojena. Autor upozorňuje, že tato praxe se nezakládá na zákonných předpisech, ale pouze na nezávazných rozhodnutích finančních úřadů. Ze stanoviska italské vlády k dotazu Evropské komise nicméně vyplývá, že tento princip stálé provozovny nehodlá při vyměřování daní používat automaticky. - Pozn.

Jak si stojí projekt JIM

Veřejné zakázky, Sv. 2016, č. 4, s. 16-17

Projekt integrace a zefektivnění výběru příjmů státu (daní, cel a sociálního a zdravotního pojistného) formou jednoho inkasního místa (JIM) pohledem Nejvyššího kontrolního úřadu. Vláda projekt JIM schválila v r. 2008, do ostrého provozu měl naběhnout původně v r. 2014, pak vláda termín spuštění o rok posunula, následně byl termín dokončení zrušen a o novém nebylo rozhodnuto. Příspěvek shrnuje zjištění kontroly provedené NKÚ, nakládání s finančními prostředky čerpanými na projekt a hodnocení vedení a výsledku projektu. - Pozn.

Pavel Matějka

Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH. (11.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 21, s. 17-20

Poslední díl série článků o problémech při vyplňování přiznání k dani z přidané hodnoty v ČR. Pojednává o problematice úpravy odpočtu daně ve smyslu ustanovení § 78 a násl. zákona o DPH a vracení daně fyzickým osobám ze třetích zemí při vývozu zboží ve smyslu § 84. Jedná se o řádky č. 60 a 61 tiskopisu daňového přiznání. Postupy jsou ilustrovány na příkladech z praxe.

Jiří Žezulka ; [rozhovor vedla] Anna Zavadilová

Kdo chce veřejné zakázky, nemůže zůstat anonymní

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 4, (2016) č. 4 (listopad), s. 12-15

Rozhovor s J. Žezulkou, který působil v čele GFŘ, spoluzakládal daňovou Kobru a podílel se na přípravě elektronické evidence tržeb, k aktuálním tématům (elektronická evidence tržeb a předpokládané zvýšení výběru daní, úspěšnost kontrolního hlášení na poli daňových podvodů, řetězové podvody, daňové úniky, nemožnost ucházet se o veřejné zakázky ze strany osob registrovaných v daňových rájích, propojení veřejných zakázek s daňovými úniky, vlastní působení v Kobře a na GFŘ).

Radim Boháč

Ke kodifikaci daňového práva

Daně a finance, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 4-8

Autor nastiňuje, popisuje a hodnotí jednotlivé modely (varianty), jakými by se mohla ubírat kodifikace daňového práva v ČR. Kodifikaci právní teorie vymezuje jako "koncentraci právní úpravy určitého většího úseku společenských vztahů v rozsáhlém zákoně zvaném zákoník (kodex)". Nejprve se zabývá pojmem daňového práva v ČR a souvisejícími pojmy z teoretického pohledu. Poté rozebírá aktuální pozitivní daňové právo a charakterizuje členění daňových zákonů (obecné daňové zákony, zvláštní daňové zákony v užším smyslu, právní předpisy upravující poplatky, právní předpisy upravující jiná obdobná peněžitá plnění - cla a veřejná pojištění). V další části pak seznamuje se čtyřmi základními možnými modely kodifikace daňového práva, jednotlivé modely stručně popisuje a hodnotí jejich výhody a nevýhody. Autor uvádí, že jako nejvhodnější se jeví model částečné kodifikace daňového práva. - Pozn.

Alena Schillerová ; [rozhovor vedl] Martin Ťopek

Ke krachu kvůli EET nevidím důvod, říká náměstkyně

Hospodářské noviny, Sv. 60, (2016) č. 224 (21.11.2016), s. 12

Rozhovor s náměstkyní ministra financí A. Schillerovou o problematice zavádění elektronické evidence tržeb (vytváření metodiky finanční správy k EET, možné obcházení zákona, plánování etap zavádění povinnosti, náklady na EET a možná nespokojenost ze strany podnikatelů, benevolentnější kontroly ze strany finanční zprávy pro počáteční období). -- Viz i další příspěvky speciální přílohy HN k elektronické evidenci tržeb na s. 9-14. -- K připravovanému pozměňovacímu návrhu zákona a úlevě pro živnostníky s paušální daní více viz HN č. 227/2016 (24.11.2016), s. 1, HN č. 228/2016 (25.11.2016), s. 1 a 5 i HN č. 230/2016 (29.11.2016), s. 1.

Katharina Slodczyk, Kerstin Leitel

May entfacht Steuerwettbewerb : die britische Premierministerin will die Unternehmensteuern deutlich senken

Mayová rozdmýchává soutěž v daních : britská premiérka chce výrazně snížit firemní daně

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 226 (22.11.2016), S. 1, 6-7

Britská ministerská předsedkyně T. Mayová naznačuje úmysl snížit daň z příjmů právnických osob až na 15 procent a zvýšit roční státní podporu pro rozvoj inovací po roce 2020 na 2 miliardy liber. Důvodem těchto prohlášení je podle autorů článku snaha zlepšit pozici Velké Británie při vyjednávání podmínek odchodu z Evropské unie a zabránit odchodu firem ze Spojeného království v případě dlouhotrvající nejistoty ohledně uspořádání vztahů s EU. -- K německým reakcím na plány britské vlády viz článek na s. 7.

Karel Brychta, Renata Jurčáková, Vlastimil Sojka

Mezinárodní zdaňování dividend u právnické osoby. (1.), Zdaňování dividend vyplácených daňovému nerezidentu ČR

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 22, s. 19-25

Článek poukazuje na základní pravidla mezinárodního zdaňování příjmů z dividend u daňového nerezidenta ČR a na některé povinnosti a možná rizika spojená s touto kategorií příjmů a jejich zdaňováním. Autoři se zaměřují na podíl na zisku, který má podobu dividendy vyplácené akciovou společností akcionáři, jenž je právnickou osobou. Uvádějí, že v oblasti mezinárodního zdaňování dividend jsou stěžejním zdrojem právních norem smlouvy o zamezení dvojímu zdanění a daňový nerezident je subjektem s tzv. omezenou daňovou povinností. Dále rozebírají pojem skutečný vlastník a daňové výhody spočívající v uplatnění nižší sazby či osvobození od srážkové daně při zdanění ve státu zdroje. Zvláště se věnují osvobození dividend od srážkové daně (v případě vyplacení rezidentu státu EU) a jeho podmínkám. - Pozn. -- Pokračování v příštím čísle.

Xénia Makarová

Najväčšie daňové kauzy končia v hmle

Trend, Sv. 26, (2016) č. 40, s. 32-33

K výsledkům práce slovenské Daňové kobry, která působí již čtyři roky jako společný orgán daňové správy, policie a prokuratury k odhalování největších případů daňové kriminality v SR. Autorka kriticky hodnotí nedostatky v uzavírání velkých daňových případů a nízkou sumu získaných peněz v porovnání s odhadem celkové výše daňových podvodů. Krátce také zmiňuje činnost zvláštního útvaru daňových vyšetřovatelů na finanční správě (KUFS) a postup v kauze Bašternák.

Lenka Křištofiková

Následky porušení povinností při správě daní a správní delikty. (3.). Úrok z neoprávněného jednání správce daně (§ 254)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 21, s. 25-29

Daňový řád se zabývá v jedenácti paragrafech různými druhy deliktivního jednání a ukládá sankce za porušení nepeněžních i peněžních povinností. V této části příspěvku autorka rozebírá problematiku úroků náležejících daňovému subjektu za pochybení správce daně (úroky za pozdní úhradu vratitelného přeplatku podle § 155 a úroky z neoprávněného jednání správce daně podle § 254). Dále se věnuje ustanovení § 254a, které s účinností od 1.1.2015 upravuje úrok z daňového odpočtu (za opožděnou úhradu nadměrného odpočtu daňovému subjektu v případě, že postup k odstranění pochybností trvá déle než pět měsíců). Poté autorka představuje následky porušení povinností při správě daní dle jiných předpisů (pozdní podání kontrolního hlášení dle zákona o DPH, sankce dle zákona o spotřebních daních). - Pozn.

Václav Benda

Nespolehlivý plátc a nespolehlivá osoba

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 21, s. 12-17

Problematika opatření k boji s daňovým únikem v oblasti DPH. Autor nejprve vysvětluje aktuálně platná pravidla pro vymezení nespolehlivého plátce a navazující pravidla pro ručení příjemce zdanitelného plnění za nezaplacenou daň, včetně následného zvláštního způsobu zajištění daně (§ 109a), dle zákona č. 502/2012 Sb., kterým se mění zákon o dani z přidané hodnoty. Dále informuje o navrhovaném vymezení institutu nespolehlivé osoby dle připravované novely zákona o DPH s účinností od 1.1.2017 (sněmovní tisk č. 873).

Ruth Berschens

Nicht ohne mein Steuerparadies

Ne bez mého daňového ráje

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 217 (9.11.2016), S. 12-13

Na jaře 2017 by měla Evropská komise představit svůj návrh černé listiny daňových rájů. Diskuse o kritériích pro takový seznam je ale již nyní vedena mezi ministry financí členských států Evropské unie. Především zástupci Velké Británie, Irska, Malty a Lucemburska se brání příliš tvrdým formulacím a stanovení konkrétního rozpětí daňových sazeb. Zatím tak panuje v Radě ministrů financí EU (Ecofin) shoda pouze na tom, že za daňový ráj lze považovat státy podporující vznik offshorových struktur bez reálné hospodářské aktivity. Sporná zůstává rovněž otázka samotného zveřejňování černé listiny a dalšího významného záměru, společného konsolidovaného základu pro daň z příjmů právnických osob (CCCTB). -- K problematice daňové optimalizace v rámci EU viz také článek na s. 13.

Marnix Schellekens

Not quite the full monty (yet) : the Netherlands fiscal unity regime goes somewhat cross-border

Ne zcela se vším všudy (zatím) : nizozemský režim fiskální jednoty se poněkud dostává přes hranice

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 9, p. 414-416

Autor v textu poskytuje přehled legislativních opatření Nizozemska, která byla přijata v souvislosti s rozhodnutím Evropského soudního dvoru (ESD) ve spojených případech SCA Group Holding BV (C-39/13, C-40/13, C-41/13). Před tímto rozhodnutím bylo možné, aby fiskální jednotka (typ režimu daňové konsolidace pro skupinu firem) vznikla pouze mezi entitami, které byly nizozemskými rezidenty v souladu s domácí legislativou nebo s daňovou dohodou (či regulací) k zamezení dvojího zdanění. Autor popisuje další podmínky pro realizaci fiskální jednoty. Rozhodnutí ESD však donutilo

Nizozemsko přijmout legislativu, která do jisté míry navrátila důvěru daňové komunity v systém fiskální jednoty. Autor dochází k závěru, že další rozhodnutí ESD mohou vést k dalšímu přehodnocení podmínek tohoto systému ze strany Nizozemska. - Pozn.

Peter Scheller, Katharina Moser

Palettentausch über die Grenzen : erste Praxisfälle

Přeshraniční výměna palet : první případy z praxe

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 20, S. 784-788

Příspěvek kriticky hodnotí pokyn německého Spolkového ministerstva financí, podle něž není výměna zbožních palet zdanitelným úkonem. To však v rámci Evropské unie může způsobovat nemalé komplikace při přeshraničních dodávkách jak zúčastněným subjektům, tak finančním úřadům. Na několika praktických příkladech rozdílných přístupů mezi německými a rakouskými finančními úřady autoři chtějí poukázat na nezbytnost vzájemné komunikace mezi daňovými správami zemí EU, zvláště těch se společnou hranicí. - Pozn.

Jan Škopek

Ručení odběratele za odvod DPH, která nebyla odvedena dodavatelem, a související judikatura

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 22, s. 775-783

Evropská unie se zejména v posledních letech snaží o minimalizaci daňových úniků v oblasti DPH, a to především v případech přeshraničních transakcí. Jedním z institutů, které mají zamezit zejména podvodným praktikám typu kolotočových podvodů, je ručení odběratele za odvod DPH dodavatelem. Článek nejprve seznamuje s ustanovením regulujícím institut ručení odběratele za odvod DPH ze strany dodavatele v evropské směrnici a českém zákonu o DPH. Poté informuje o některých rozsudcích Soudního dvora EU a Nejvyššího správního soudu ČR v případech týkajících se principu solidární odpovědnosti za platbu DPH a možnosti nepřiznání odpočtu daně. - Pozn.

Ivan Macháček

Solidární zvýšení daně : kdy se vrací, kdy se neuplatní a kdy nesmí podnikatel zapomenout

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 21, s. 2-8

Příspěvek vymezuje solidární zvýšení daně a dále se zaměřuje na situace, kdy se poplatník daně z příjmů ze závislé činnosti a poplatník s příjmy ze samostatné činnosti může vyhnout placení tohoto zvýšení daně z příjmů fyzických osob. Představuje také specifické situace související s uplatněním solidárního zvýšení daně u OSVČ a problematiku dokumentuje řadou příkladů.

Katerina Perrou

Tax law disputes before investment arbitration panels : practical experience

Daňové spory před investičními rozhodčími soudy : praktické zkušenosti

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 10, p. 451-457

Článek se zabývá zkušenostmi nabytými v souvislosti s urovnáváním sporů na základě mezinárodních investičních dohod. Autorka se snaží zjistit, zda tento způsob urovnávání sporů může zlepšit mechanismus urovnávání sporů v rámci daňových smluv, jenž je v současnosti omezen pouze na postup vzájemné dohody (mutual agreement procedure). Zkoumané případy podle autorky ukazují, že model urovnávání sporů "daňový poplatník vs. stát" může v praxi fungovat a že mohou být vyvozeny užitečné praktické závěry ze zkušeností získaných prostřednictvím arbitráží daňových sporů na základě mezinárodního investičního právního režimu. - Pozn.

By Ufuk Akcigit, Salomé Baslandze, and Stefanie Stantcheva

Taxation and the international mobility of inventors

Zdanění a mezinárodní mobilita vynálezců

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 10, p. 2930-2981

Řada historicky významných vynálezců a inovátorů byla ve skutečnosti migranty. Inovace jsou přitom považovány za klíčový faktor hospodářského růstu. Autoři zkoumají na základě údajů z Amerického patentového úřadu a Evropského patentového úřadu, jak je migrace vynálezců ovlivňována sazbami daně z příjmu fyzických osob. U nejlepších vynálezců ("superstar inventors") je zjištěn výrazný vliv nejvyšších daňových sazeb na rozhodnutí o místě působení. Dále je určována elasticita vynálezců vzhledem k daňovým sazbám v určitých zemích a jsou diskutovány další faktory, které na mobilitu vynálezců působí. - Pozn.

Giorgio Beretta

The European agenda for the collaborative economy and taxation

Evropský program pro ekonomiku sdílení a daně

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 9, p. 400-402

Autor se zabývá nedávno zveřejněným sdělením Evropské komise o Evropském programu pro ekonomiku sdílení. Soustředí se především na daňovou problematiku sdílené ekonomiky, konkrétně v oblasti DPH a daně z příjmů právnických i fyzických osob. Co se týče DPH a daně z příjmů fyzických osob, je často obtížné rozlišit, zda jednotlivec jedná v rámci podniku či v rámci svých osobních kapacit. Další výzvy jsou spjaty s jistými druhy barterových transakcí. Evropská komise naléhá na členské státy, aby prostřednictvím tvorby daňového práva udržely rovné podmínky pro podobné podniky bez ohledu na to, zda podnikají s využitím on-linových platforem či tradičnějším způsobem. - Pozn.

Rens Bondrager ... [et al.]

The impact of fiscal state aid recovery risks on share purchase agreements

Vliv rizik fiskální státní podpory na smlouvy o koupi akcií

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 10, p. 426-435

Autoři v odborném článku vyzdvihují záležitosti, které jsou relevantní ve vztahu k fiskální státní podpoře v rámci jednání o smlouvách o koupi akcií. Zároveň porovnávají, jak právníci v různých evropských zemích zacházejí, nebo by měli zacházet, s riziky fiskální státní podpory ve smlouvách o koupi akcií. Přicházejí se závěrem, že rizika fiskální státní podpory představují reálná rizika s významným finančním dopadem na příjemce podpory. Navzdory tomu má však pouze pár členských států konkrétní pravidla věnující se této oblasti. - Pozn.

Dhruv Sanghavi

The proposed tiebreaker rule in OECD/G20 BEPS action 6 : a critical examination of the possible motives and means, and a potential alternative

Navrhované pravidlo pro řešení sporných případů v Opatření 6 Akčního plánu OECD/G20 proti BEPS : kritické zhodnocení možných motivů a prostředků a potenciální alternativa

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 9, p. 520-525

Finální zpráva k Opatření 6 Akčního plánu OECD/G20 proti BEPS navrhuje změnu pravidla pro řešení sporných případů při určování daňové rezidence podniků (tzv. "tiebreaker rule"). Původně se daňová rezidence posuzovala podle tzv. místa hlavního řízení (vedení), v angl. "place of effective management" (PoEM). Podle nového pravidla by však měly být brány v úvahu také další faktory, jako např. místo založení podniku. Autor v článku analyzuje návrh nového pravidla, uvádí možné motivy změn a řeší, zda navrhovaný postup vede k požadovaným výsledkům. Dále navrhuje vlastní formulaci pojmu "rezident", která podle jeho názoru lépe vyhovuje cílům Opatření 6. - Pozn.

Sagar Wagh

The taxation of digital transactions in India : the new equalization levy

Zdanění digitálních transakcí v Indii : nová vyrovnávací daň

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 9, p. 538-552

Digitální ekonomika dává za vznik zcela novým typům transakcí i činností, na které stávající daňové systémy nejsou připravené. Autor se v článku zabývá zdaněním digitálních transakcí podniků v různých zemích, mj. také ve Velké Británii, Itálii a Španělsku, shrnuje, čím se zabývá Opatření 1 Akčního plánu OECD/G20 proti BEPS ("The tax challenges of the digital economy") a dále se soustředí na zdanění digitálních transakcí v Indii. V nedávné době byla v Indii zavedena tzv. vyrovnávací daň (equalization levy), která zdaňuje prodejce a poskytovatele služeb se sídlem v zahraničí generující příjmy v Indii. Cílem opatření je podpořit daňovou neutralitu mezi domácími a zahraničními podniky a podniky s různými obchodními modely. Podle autora jsou však některé aspekty opatření problematické a mohou vést k různým soudním sporům i nežádoucím důsledkům (např. dvojitá zdanění). - Pozn.

M.V. Skakunova, N.S. Milogolov, K.N. Cerenova

Transfertoje cenoobrazovanie po sdelkam s nematerial'nymi aktivami

Tvorba převodních cen u transakcí s nehmotnými aktivy

Finansy, Sv. 2016, no. 9, s. 23-27

V článku se popisuje metodologie tvorby převodních cen při převádění nehmotných aktiv mezi spojenými osobami podle doporučení plánu BEPS OECD/G20 a podle ruské legislativy. Jsou zmíněny problémy soudního řešení sporů v této oblasti podle stávajících zákonů. Autoři prezentují některá doporučení ke zdokonalení metodologie určování převodních cen u duševního vlastnictví v Rusku.

Joachim Englisch

Unionsrecht und Organschaft : Bestandsaufnahme und gesetzgeberischer Handlungsbedarf

Unijní právo a skupinové zdanění : rozbor situace a nutnost zákonodárné aktivity

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 21, S. 822-840

Kategorie německé daňové jednotky pro skupinové zdanění u DPH zůstává nadále zpochybňována, co do jejího souladu s právem Evropské unie. A to především kvůli judikatuře Soudního dvora EU (především v případě Larentia + Minerva), podle níž smějí být oproti německé úpravě členy daňové jednotky i neplátcí daně. Německý Spolkový finanční soud tento judikát ve výkladu národní legislativy zatím nepřijal jednoznačně, o čemž svědčí dva protichůdné rozsudky jeho dvou senátů. Autor podrobuje postoj německých finančních soudců kritice. Nesouhlasí ovšem ani s obecným výkladem Soudního dvora EU o možných způsobech skupinového zdanění podle článku 11 směrnice EU k DPH, který považuje vůči členským státům za neodůvodněně restriktivní. - Pozn.

Malcolm Gammie

Wording of tax decisions - The United Kingdom

Znění daňových rozhodnutí - Spojené království

European taxation, Vol. 56, (2016) No. 9, p. 418-423

Autor se v textu zabývá různými aspekty soudních rozhodnutí ve Spojeném království týkajících se daní. Poskytuje letný přehled systému daňového odvolání a kompetencí a složení různých daňových soudů. Následně zkoumá mj. dokumenty předkládané jako součást daňového odvolání a využívané soudci při sepisování rozhodnutí či pravidla týkající se samotných rozhodnutí. - Pozn. -- Viz též podobný text věnující se Nizozemsku na s. 408-413.

Václav Benda

Změna pravidel pro uplatňování DPH ve společnosti

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 22, s. 6-13

Součástí vládního návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní, projednávaného od října 2016 v Poslanecké sněmovně, je také novela zákona o dani z přidané hodnoty. Jednou z navrhovaných změn je zrušení dosavadní specifické úpravy registrace a postupu při správě DPH u společnosti (dříve sdružení bez právní subjektivity). Nové podmínky definované v zákoně o DPH budou ve vazbě na novelu zákona o daních z příjmů postaveny na samostatném působení každého společníka společnosti a budou v souladu s obecnými principy DPH. V článku jsou s využitím příkladů shrnuta aktuálně platná pravidla pro uplatňování DPH pro společnost a jednotlivé společníky, a to ve srovnání s úpravou navrhovanou novelou.

Jiří Stratil

Znovuzavedení trestnosti přípravy zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby

Daně a finance, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 9-15

Článek se zaměřuje na protichůdné pohledy na otázku vhodnosti trestnosti přípravy zkrácení daně, poplatku a jiné povinné platby, jejíž znovuzavedení bylo uzákoněno novelou č. 163/2016 Sb. s účinností od 1.7.2016. Autor se nejprve věnuje významu pojmu "zkrácení", jehož přesné vymezení je základní pro rozlišení jednotlivých vývojových stádií trestné činnosti. Dále porovnává trestnost přípravy zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle trestního zákona účinného do 31.12.2009 a dle v současné době účinného trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. Poté podrobně rozebírá možné důsledky novely trestního zákoníku na hospodářský život a argumenty proti znovuzavedení trestnosti přípravy (legální snižování daňové povinnosti vs. zkrácení daně, kriminalizace podnikání

aj.). Autor podporuje znovuzavedení trestnosti jako velice vhodný krok směrem k potírání hospodářské kriminality a k odkrývání organizovaného zločinu. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 21, (2016) č. 11

Výzkum a vývoj: vybrané aspekty odčitatelné položky od základu daně v kontextu aktuální judikatury (s. 2-6); Daň z hazardních her: nová daň v českém daňovém systému (s. 7-14); Obrat podle zákona o DPH v roce 2016 (s. 15-19); Příjmy ze závislé činnosti - zálohy na daň a případy, kdy je povinnost podat daňové přiznání a kdy lze požádat o roční zúčtování (s. 20-24); Zánik závazků v novém občanském zákoníku (s. 25-30); K přípravě a provádění díla (s. 31-44); Zvýšení důchodů a zdravotní pojištění (s. 47-49); Úroky ze zaviněného jednání správce daně - výběr z judikatury (s. 50-56).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 17, (2016) č. 12

Zákon o daních z příjmů, zákon o rezervách - novely (s. 7-10); Minimální mzda v roce 2017 (s. 11-14); Zavedení elektronické evidence tržeb - sleva na dani (s. 15-16); Prodej cenných papírů fyzickou osobou a daň z příjmů (s. 17-19); Zdaňování přijatých dotací v daňové evidenci (s. 39-40); Zálohy v daňové evidenci (s. 41-43); Zákon o elektronické evidenci tržeb (2.) (s. 45-47); Zadávání veřejných zakázek - nová legislativní úprava (1.) (s. 55-59); Flexibilní formy zaměstnávání v roce 2017 (s. 64-67).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 24, (2016) č. 22

Evidence tržeb a nová sleva na dani (s. 2-5); Změna pravidel pro uplatňování DPH ve společnosti - dle novely zákona o DPH (s. 6-13); Zdanění ostatních příjmů fyzických osob (s. 13-18); Mezinárodní zdaňování dividend u právnické osoby (1.): zdaňování dividend vyplácených daňovému nerezidentu ČR (s. 19-25); Nařízení vlády č. 336/2016 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě (s. 29); Vypovídací schopnosti finančních výkazů v podmínkách českých účetních a daňových předpisů (2.): dlouhodobá nehmotná aktiva (s. 30-35); Náhrada výdajů v souvislosti s výkonem práce - komu (ne)náleží? (s. 36-40).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 24, (2016) č. 23

Využití daňových odpisů k optimalizaci daňové povinnosti (s. 2-8); Mezinárodní zdaňování dividend u právnické osoby (2.): osvobození dividend od srážkové daně u vybraných států (s. 8-12); Příjmy osvobozené od daně u veřejně prospěšných poplatníků (s. 13-16); Změny sazby DPH u stravovacích služeb ve vazbě na elektronickou evidenci tržeb - dle zákona č. 113/2016 Sb. (s. 17-20); Problematika postoupení pohledávek (s. 21-23); Stručně k zákonu o spotřebitelském úvěru - 257/2016 Sb. (s. 23-25); Novela zákona o daních z příjmů a prokazování majetku od 1.12.2016 (s. 30-32); Daňová kontrola ve vztahu k Arubě (s. 33-34); Nová podoba účetní závěrky pro malé a mikro účetní jednotky (s. 35-40).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2016, č. 23

Nová povinnost - daňové prokazování původu majetku - novela zákona o dani z příjmů č. 321/2016 Sb. (s. 1-4); Přehled o peněžních tocích v období 2015/2016 (s. 7).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2016, č. 24

Zaplatím... ale jak? Netradiční platební prostředky v účetnictví a EET: platba poukázkou, platební karty, elektronické peněženky, platební brány a zprostředkovatelé, platba šekem nebo směnkou, platba bitcoiny (s. 1-4); Změny ve zdravotním pojištění nejen od 1. ledna 2017 (s. 5-6).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 224 (21.11.2016)

Živnostníky čeká daňová revoluce - speciální příloha HN k elektronické evidenci tržeb: E-tržby odstartuje 40 tisíc hospodských a hoteliérů (s. 9), Nejčastější otázky - odpovědi na deset častých dotazů spojených s EET (s. 10-11), Ke krachu kvůli EET nevidím důvod, říká náměstkyně A. Schillerová (s. 12),

Řemeslníci přijdou na řadu za rok a půl, obchodníci na jaře (s. 13), Podnikatelům se vyplatí evidenční balíčky se servisem (s. 14) a Tržby evidují už i Slovinci a Rakušané (s. 14); Zisky bank jsou pod tlakem úrokových sazeb a regulace - zisky a výnosy českých bank (s. 16); Čína chce řídit světový obchod místo USA - budoucnost volného mezinárodního obchodu (s. 17).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 226 (23.11.2016)

Na novém zdanění firem Česko vydělá: Brusel chce zarazit přelévání zisků v EU - boj s daňovými úniky u přímých daní, projekt CCCTB (s. 1) a komentář J. Hrstkové na s. 10; O tuzemské komerční nemovitosti je zájem, i když se výnosy snižují - investice do nemovitostí v ČR (s. 22-23).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 228 (25.11.2016)

Změny v EET přináší nejistotu - k připravovanému pozměňovacímu návrhu zákona a úlevě pro živnostníky s paušální daní (s. 1); Změny v evidenci tržeb týden před spuštěním: šest základních otázek a odpovědí (s. 5) a Úprava EET sklídila kritiku i výsměch (s. 5) i komentář J. Hrstkové na s. 8; Není důvod se bát - rozhovor s Vojtěchem Bendou, novým členem bankovní rady ČNB o kurzových intervencích (s. 10-11); Tři základní pravidla, jak bezpečně používat cloud (s. 20).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Gian Luca Clementi, Berardino Palazzo

Entry, exit, firm dynamics, and aggregate fluctuations

Vstup, výstup, firemní dynamika a fluktuace agregátních veličin

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8, (2016) No. 3, p. 1-41

Cílem odborného článku je zhodnocení role, kterou hraje vstupní a výstupní dynamika firem při prosazení agregátních šoků v ekonomice. Míra vstupu firem procyklicky reaguje na růst produktu, přičemž na trh vstupuje více menších firem. Firmy, které přežijí svůj růst, pak přispívají k výraznějšímu a delšímu růstu produktu. Na základě svého zkoumání autoři také docházejí k závěru, že prudký propad v počtu nově založených firem v průběhu Velké recese (Great Recession) vedl k pomalému oživení ekonomiky. - Pozn.

Gunther Capelle-Blancard, Jérôme Glachant

Finance d'entreprise et finance de marché : un influence par ricochet

Podnikové finance a tržní finance : nepřímý vliv

Problèmes économiques, Hors-Serie No. 10 (2016), p. 27-34

Teorie podnikových financí a teorie tržních financí se v historii vyvíjely odděleně. Podnikové finance se odvíjejí od pohledu podnikatele, který se snaží identifikovat nejlepší projekty, nejefektivnější způsob financování a který řeší různé způsoby rozdělení zisku. Tržní finance se naopak soustředí na rozhodování akcionáře. Původně byla tedy oddělena strana poptávky po investicích a nabídky investic. Využívání společných nástrojů však postupně vedlo k propojování obou teorií. Autoři v článku popisují vývoj finanční teorie od 50. let 20. století do současnosti, jejich postupné sblížení i témata, kterými se zabývají studie v současné době. - Pozn.

Norbert Häring

Gefangen in der Parallelwelt : VWL-Studium

Uvěznění v paralelním světě : studium makroekonomie

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 220 (14.11.2016), S. 15

Článek představuje analýzu studentů Manchesterské univerzity a studii německého ekonoma Franka Beckenbacha. Obě práce konstatují, že výuce makroekonomie na britských a německých vysokých školách nadále dominuje neoklasické paradigma. S těmito závěry souhlasí i hlavní makroekonom Bank of England Andrew Haldane, podle nějž tato "metodologická monokultura a převaha matematické elegance nad praktickou relevancí" vedla po roce 2008 ke ztrátě reputace makroekonomie ve společnosti.

By Alisdair McKay, Emi Nakamura, and Jón Steinsson

The power of forward guidance revisited

Znovu o moci verbálních závazků centrálních bank

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 10, p. 3133-3158

Autoři se v článku zabývají účinky forward guidance (verbální závazek centrální banky) ve standardním neoknesiánském modelu s neúplnými trhy, kde je předpokládána existence nepojistitelného rizika (uninsurable income risk) a výpůjčních omezení (borrowing constraints). Na rozdíl od modelu s úplnými trhy účinek komunikace centrální banky klesá s rostoucí délkou časového období, možnost centrální banky ovlivňovat vývoj ekonomiky svým sdělením je proto nižší. - Pozn.

By Fernando Alvarez, Hervé Le Bihan, and Francesco Lippi

The real effects of monetary shocks in sticky price models : a sufficient statistic approach

Reálné účinky měnových šoků v modelech se strnulými cenami : přístup postačující statistiky

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 10, p. 2817-2851

Autoři se v článku zabývají měřením reálných účinků monetárních šoků v modelech se strnulými cenami. V řadě modelů jsou reálné účinky malého neočekávaného měnového šoku závislé na poměru mezi dvěma statistikami, konkrétně na poměru mezi špičatostí rozdělení cenových změn a průměrným počtem cenových změn za rok. Význam špičatosti je přitom podle autorů stejně důležitý jako význam frekvencí šoků. Dále autoři porovnávají účinky šoků v různých modelech a zkoumají odolnost výsledků na změny různých parametrů (např. inflace nebo nákladové šoky s různou špičatostí). - Pozn.

Norbert Häring

Trau, schau, wem! : Krise der empirischen Ökonomie (1)

Podívej se nejdřív na toho, komu věříš! : krize empirické ekonomie (1)

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 225 (21.11.2016), S. 14

Analýza ekonomů Andrew Changa z americké centrální banky Fed a Phillipa Li z federálního ministerstva financí ukázala, že výsledky 60 studií uveřejněných ve 13 renomovaných vědeckých časopisech nejsou replikovatelné. Také německý ekonom Walter Krämer odhalil u většiny článků uveřejněných v posledních jedenácti letech v časopise "German Economic Review" závažná metodická pochybení, která zpochybňují zjištěné závěry. Obětí těchto výzkumů se stal například i přední ekonom z Harvardské univerzity Kenneth Rogoff a jeho teze o ohrožení hospodářského růstu, pokud veřejné zadlužení vůči HDP překročí hranici 90 procent. Zdá se, že ekonomii jako vědu lze tak stále jen obtížně považovat za exaktní disciplínu "tvrdých faktů".

By Martin Kanz

What does debt relief do for development? : evidence from India's bailout for rural households

Jaký je vliv odpuštění dluhu na rozvoj? : poznatky z indického programu pomoci zemědělským domácnostem

American Economic Journal: Applied Economics, Vol. 8 (2016), No. 4, p. 66-99

Autor se v článku zabývá dopady odpuštění dluhů domácnostem na jejich hospodaření, finanční rozhodování a ekonomickou aktivitu. V roce 2008 byl v Indii spuštěn jeden z nejrozsáhlejších programů oddlužení domácností v historii ("Agricultural debt waiver and debt relief scheme") zaměřený na zemědělské domácnosti. Dle autora program pozitivně ovlivnil rozpočty domácností, neovlivnil ale spotřebu, úspory, ani investice. Původně se předpokládalo, že zadlužené domácnosti nemají přístup k běžným úvěrům a že po oddlužení získají tyto domácnosti přístup k novým půjčkám, které posléze využijí k investicím. Oproti předpokladům ale o novou půjčku do roka od spuštění požádalo pouze 23 % domácností, snížila se produktivita a vzrostl objem nebankovních půjček. Snížení dluhového břemene se tedy nepromítlo do reálné ekonomické aktivity. V souladu s teorií morálního hazardu měly domácnosti, kterým byl odpuštěn dluh, menší obavy z budoucího selhání a začaly více riskovat. - Pozn.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

James Bullard ; [rozhovor vedli] Jan Mallien, Daniel Schäfer
"Wenige wollen Geldpolitik wie in Venezuela"

"Jen málokdo chce měnovou politiku jako ve Venezuele"

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 225 (21.11.2016), S. 32-33

Rozhovor se členem měnověpolitického výboru americké centrální banky Fed Jamesem Bullardem o očekáváních centrálních bankéřů od nastupujícího prezidenta USA Donalda Trumpa a o dalším měnověpolitickém směřování Fedu. Podle Bullarda bude mít nový americký prezident jen omezené možnosti, jak by mohl ovlivnit rozhodování Fedu, v jehož celkem devatenáctičlenné radě jsou neobsazena pouze dvě místa. Nastupující administrativa také již Fed ujistila, že neplánuje žádné institucionální reformy, které by oslabily nezávislost centrální banky. K takovému kroku navíc není podle Bullarda ani důvod, neboť hospodářské ukazatele jako výše nezaměstnanosti a inflace se vyvíjí pro americkou ekonomiku příznivě. Bullard v rozhovoru rovněž vysvětluje změnu své pozice od příznivce razantního zvyšování úrokových sazeb k zastánci pouze jejich pozvolného navyšování.

Stefan Ingves ; [rozhovor vedli] Yasmin Osman, Helmut Steuer

"Wir können nicht warten"

"Nemůžeme čekat"

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 230 (28.11.2016), S. 28-29

Rozhovor s guvernérem švédské centrální banky (Sveriges Riksbank) a předsedou Basilejského výboru pro bankovní dohled Stefanem Ingvesem o možném konci peněžní hotovosti a perspektivách švédského a globálního bankovního sektoru. Podle Ingvese je možné, že přinejmenším ve Švédsku se během nadcházejících deseti let stane bezhotovostní platební styk dominantní formou peněžních transakcí. Za účelem vyšší ochrany majetku občanů proto švédská centrální banka v rámci projektu E-Krona pracuje na zpřístupnění svých elektronických peněz přímo občanům. V případě své práce v Basilejském výboru Ingves doufá v úspěšné dokončení konečné verze reformních opatření Basilej III a prosazení jednotného globálního minimálního standardu pro kapitálové zajištění a kalkulaci rizik v bankovníctví. Co se týče švédských bank, tam Ingves konstatuje nárůst efektivity a významný pokles provozních nákladů, potenciální nebezpečí ale představuje vysoké zadlužení švédských domácností.

Deutsche Bundesbank

Bedeutung und Wirkung des Hochfrequenzhandels am deutschen Kapitalmarkt = Significance and impact of high-frequency trading in the German capital market

Význam a působení vysokofrekvenčních obchodů na německém kapitálovém trhu

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 68, (2016) Nr. 10, S. 37-61

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 68, (2016) No. 10, p. 37-60

Autoři článku shrnují dosavadní empirické poznatky o vysokofrekvenčním obchodování (HFT, high-frequency trading) na kapitálových trzích. Následně představují výsledky vlastní analýzy dopadů HFT na vývoj německého trhu s dluhopisy a dalšími cennými papíry (Bund-Futures, Dax-Futures). Jejich závěr zní, že paušální zhodnocení vysokofrekvenčního obchodování není možné, neboť jeho působení je silně spjato s konkrétními strategiemi a fázemi tržního cyklu. Zatímco při stabilním tržním prostředí přispívají pasivní aktéři HFT (jednající "proti" cenovému trendu) k nárůstu a udržování likvidity, při vzrůstající volatilitě naopak likviditu z trhu stahují. Přenechávají tak prostor aktivním aktérům HFT (hledajícím "momentum" tržního pohybu), kteří jen posilují již započaté trendy v kurzových pohybech jednotlivých cenných papírů. Úkolem pro regulátory finančního sektoru by tak mělo být vytvoření takových mechanismů, jež by udržely pasivní aktéry HFT na trhu i v období zvýšené kurzové volatility. - Pozn. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

By Amy Kazmin

Bonfire of the rupees

Pálení rupií

Financial Times, Vol. 2016, No. 39324 (18.11.2016), p. 9

Od počátku tohoto roku musí obchodníci v Indii, kterým zákazníci uhradili nákup v hodnotě více než 200 000 rupií (3 000 USD) v hotovosti, hlásit daňovým úřadům podrobnosti prodeje včetně

zákazníková daňového identifikačního čísla. Dopad například na luxusní řetězec Ethos Watches byl okamžitý: prodeje klesly o 60 %. Opatření bylo úvodním krokem v kampani premiéra Narendra Modiho proti "černým penězům", která vyvrcholila počátkem listopadu, kdy bylo zakázáno používat bankovky v hodnotě 500 a 1000 rupií. Celkově se jedná o bankovky v hodnotě 220 mld. USD, neboli 86 % indické hotovosti, a lze je do konce roku uložit na bankovní účty nebo vyměnit za nové bankovky, ale jen ve velmi malém množství. -- K problematice viz i článek v The Economist ze dne 12.11.2016, č. 9015, s. 63-64.

Laurent Clerc

Comment réguler demain la banque-finance?

Jak regulovat v budoucnu finanční a bankovní sektor?

Problèmes économiques, Hors-Serie No. 10 (2016), p. 87-95

Finanční krize, která vypukla v letech 2007-2008, odhalila potřebu přísnější regulace finančního sektoru. Od roku 2008 byly prováděny reformy, jejichž cílem bylo zvýšit odolnost finančního systému, zavést regulaci systémově významných institucí (too big to fail), zvýšit jistotu na trzích s finančními deriváty a transformovat paralelní finanční systém (stínové bankovníctví). Autor v článku popisuje zmíněné cíle, vyjadřuje se k úspěšnosti reforem a jejich důsledkům a dále diskutuje o podobě regulace finančního sektoru v současné době, kdy kromě zpřísnění globálního regulatorního rámce došlo také ke zhoršení pověsti bank v důsledku finanční krize a k rozvoji nových digitálních technologií. - Pozn.

Laurent Quignon

Comprendre les marchés financiers en 2016

Porozumění finančním trhům v roce 2016

Problèmes économiques, Hors-Serie No. 10 (2016), p. 12-19

Autor v článku blíže vysvětluje a komentuje různé faktory, které přispěly v první polovině r. 2016 k vývoji na finančních trzích. Na počátku r. 2016 došlo na některých finančních trzích k výkyvům. Zájem investorů o riziková aktiva se snížil. Důvodem byla kombinace několika faktorů (vývoj cen ropy, zpomalení růstu v některých rozvojových ekonomikách, zhoršení prognóz vývoje světové ekonomiky). Vývoj následně ovlivnil i měnovou politiku. Později se situace uklidnila, další nejistota a volatilitu však vyvolaly výsledky britského referenda o setrvání v EU. - Pozn.

Paul Glasserman and H. Peyton Young

Contagion in financial networks

Nákaza ve finančních sítích

The Journal of economic literature, Vol. 54 (2016), No. 3, p. 779-831

Nedávná světová finanční krize podnítila výzkum vzájemného propojení institucí finančního systému. Propojení institucí na jedné straně snižuje riziko, kterému se firma vystavuje, na druhé straně ale vytváří kanály, kterými se šoky mohou snadněji šířit. Autoři shrnují dosavadní literaturu v této oblasti, přičemž se soustředí na vztah síťové struktury a jiných proměnných (velikost firem, dluhové financování, aj.). Dále jsou diskutovány různé metriky hodnocení náchylnosti finančního systému k nákaze. - Pozn.

Hans-Jürgen Jakobs

Die wahren Herren der Welt : die neuen Machthaber

Skuteční páni světa : noví držitelé moci

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 224 (18.11.2016), S. 56-60

Fondy spravující aktiva (asset management) začínají dominovat centřům světového finančnictví. V současnosti se totiž tyto subjekty starají o majetek za 74 bilionů dolarů, což odpovídá světové roční produkci zboží a služeb. Pět bilionů dolarů přitom připadá na giganta v oboru, americkou společnost Blackrock. Mezi významné hráče po amerických společnostech patří ale také čínské a norské státní fondy. Všechny tyto firmy praktikují diverzifikaci svých podílů, čímž jen dále roste jejich - často skrytě uplatňovaný - vliv na řadu bank a podniků. Autor v tomto vývoji vidí riziko jak pro globální finančnictví, tak pro liberální demokracii, neboť fondy asset managementu často tlačí na odbourání regulace finančních trhů, mají tendence k vytváření oligopolů a zároveň jejich výkonní ředitelé jsou díky výši spravovaných aktiv mnohdy vlivnější než řada světových politiků. -- Portréty pěti předních investičních fondů a jejich výkonných ředitelů viz články na s. 61-65.

Nathan Bertin

**Economic risks and rewards for first-time sovereign bond issuers since 2007 [elektronický zdroj]
Ekonomická rizika a odměny u zemí vydávajících poprvé vládní dluhopisy po roce 2007**

Tresor-economics, No. 186 (2016), p. 1-8

Rozvojovým zemím poprvé umožnil vstup na mezinárodní trhy s dluhopisy tzv. Bradyho plán již na konci 80. let (plán amerického ministra financí na pomoc rozvojovým zemím, které se ocitly v krizi v důsledku pádu cen komodit). Nejméně rozvinuté země však začaly vydávat dluhopisy teprve až v novém tisíciletí (zejména po roce 2007). Tyto dluhopisy jsou obecně vystaveny vysokému kurzovému riziku a riziku refinancování. V současné době mohou být součástí kontraktů speciální klauzule, které riziko zmírňují, většina zemí vydávajících dluhopisy poprvé však tyto klauzule nevyužívá. - Pozn. -- Dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/11/Tresor_Economics_186_2016.pdf

Andrea Cünnen

**Ein erstaunlich sanfter Riese namens EZB : Unternehmensanleihen
Překvapivě jemný obr jménem ECB : firemní dluhopisy**

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 224 (18.11.2016), S. 38-39

K prozatímním dopadům rozhodnutí Evropské centrální banky nakupovat od června 2016 dluhopisy evropských podniků. Zatím se nepotvrdily obavy, že ECB vytlačí z trhu ostatní investory. Naopak, ač se ECB se svými transakcemi průměrně podílí na třetině denního obratu trhu s eurovými firemními obligacemi, celkový objem obchodovaných bondů se do konce října 2016 zvýšil o 47 procent. Podle v článku oslovených analytiků lze tento vývoj připsat vyššímu zájmu podniků o své refinancování pomocí dluhopisů kvůli jejich klesající výnosnosti. Rovněž trhu prospívá strategie ECB nakupovat dluhopisy především na sekundárním trhu. Aktivita ECB rovněž povzbudila ostatní evropské komerční banky k navýšení svých dluhopisových obchodů.

By Rachel Sanderson

End of the embrace

Konec nezákonných praktik

Financial Times, Vol. 2016, No. 39329 (24.11.2016), p. 7

Příspěvek se zaměřuje na situaci bankovního sektoru v italském regionu Veneto, který patří k nejbohatším v Evropě. Problémy postihly Veneto Banca a Banca Popolare di Vicenza do té míry, že nad nimi musel převzít kontrolu stát prostřednictvím fondu Atlante ve snaze zastavit šíření bankovní krize. Obě banky měly vysoký podíl nedobytných půjček a slabý kapitál a nedokázaly přilákat investory. Drama v regionu nastoluje i otázky o údajné korupci a laxním dohledu i o úzkých vazbách s klienty. Hovoří se také nejen o bankovní, ale i sociální krizi.

Julien Maldonato

FinTech : l'innovation financière au service de qui?

FinTech : komu slouží finanční inovace?

Problèmes économiques, Hors-Serie No. 10 (2016), p. 80-86

Sektor finančních služeb prochází v současné době díky rozvoji nových technologií (mobilní technologie, cloud computing) hlubokou transformací. Vznikají tzv. fintechové společnosti, které aplikují digitální technologie ve finanční sféře. Změny jsou spíše postupné a dlouhodobé. Autor se v článku zabývá různými finančními službami, ve kterých se začínají prosazovat fintechové start-upy (vedení běžných účtů, platební styk, platformy participativního financování, investice a pojištění). U každé služby také diskutuje nad pravděpodobným vývojem i symbiózou s klasickou podobou služeb v budoucnu.

From Big Bang to Brexit : Brexit and the City**Od Velkého třesku k brexitu : brexit a City**

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9013, p. 27-28

Obavy z brexitu a jeho důsledků pro britské finančnictví se časově shodují s 30. výročí Velkého třesku, deregulačního kroku, který z velké části vytvořil dnešní City. Ten podpořil nadvládu Londýna nad evropskými financemi, kterou nyní brexit může ohrozit. Zastánci brexitu však nemají obavy ani z odchodu bank, ani z toho, že by britské finanční firmy přišly o volný přístup na evropský trh. Podle nich žádné jiné evropské centrum nedokáže londýnské City konkurovat.

Elisabeth Atzler, Frank M. Drost

Gratis gibt's nicht mehr**Gratis již nevedeme**

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 228 (24.11.2016), S. 28-29

Osm z deseti největších německých spořitel v roce 2016 zvýšilo svým klientům poplatky za vedení účtu a další služby. K poplatkům za vedení žirového účtu se v listopadu 2016 vrátila i Postbank, která v roce 1998 jako první v Německu nabízela konto zdarma. Zejména u internetových bank se také objevují poplatky od určitého počtu výběrů z bankomatu za měsíc. V článku oslovení analytici očekávají, že zdražování a eliminace bezplatných služeb bude kvůli nízkým úrokovým sazbám pokračovat i v roce 2017. -- K aktuální výši úročení bankovních vkladů viz článek na s. 29.

Davide Debortoli, Aeimit Lakdawala

How credible is the Federal Reserve? A structural estimation of policy re-optimizations**Jak důvěryhodný je Federální rezervní systém? Strukturální odhad reoptimalizací měnové politiky**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8, (2016) No. 3, p. 42-76

Autoři odborného článku navrhuji nový způsob, jak měřit důvěryhodnost (kredibilitu) centrálních bank a prezentují data ohledně kredibility Federálního rezervního systému za poslední čtyři dekády. Autoři docházejí k závěru, že se Fed často držel svých závazků (commitment) ve vztahu k monetární politice, a tím zvyšoval svou kredibilitu. Došlo však i k epizodám jistého odklonu od plánu (discretion) a reoptimalizace politiky mj. v souvislosti se změnami na pozici guvernéra. Výsledky jsou konzistentní s předchozími studiemi, které poukazují na posun od pasivnější k aktivnější měnové politice Fedu. Podle autorů existuje stále prostor pro zvýšení důvěryhodnosti Fedu, zároveň ale připouštějí, že občasné odchylky od závazného plánu měnové politiky mohou být žádoucí. - Pozn.

David Fein

How to beat the money launderers**Jak porazit ty, co perou špinavé peníze**

Financial Times, Vol. 2016, No. 39328 (23.11.2016), p. 11

Finanční zločiny jsou tou nejvýnosnější činností na světě, takže finančním systémem protékají ročně nezákonné finance ve výši více než 1 bil. USD. Odpovědné orgány zatím dokáží odhalit jen 0,2 % těchto výnosů. Několik globálních bank spolupracuje s americkými a britskými úřady na novém modelu odhalování případů praní špinavých peněz, založeném na třech principech. Za prvé bankám se bude mnohem víc dařit zjišťovat a ohlašovat podezřelé finanční aktivity, když nebudou jednat na vlastní pěst a budou sdílet informace. Za druhé se podezřelá činnost dá mnohem efektivněji zjistit ve spolupráci s firmami zaměřenými na moderní technologie. A za třetí je nutná i výměna informací mezi soukromým a veřejným sektorem.

Alena Kuklišová

Identifikácia transmisných kanálov kvantitatívneho uvoľňovania a kvantifikácia jeho parametrov

Biatec, Sv. 24, (2016) č. 5, s. 4-10

Tématem článku je rozdílné užívání kvantitativního uvolňování centrálními bankami vyspělých států. Zatímco Evropská centrální banka zvyšuje měnovou bázi především pomocí krátkodobých půjček bankám proti státním dluhopisům, nakupují centrální banky USA, Velké Británie a Japonska dluhopisy na kapitálových trzích přímo. Autorka představuje dosud zveřejněná data a analýzy srovnávající strategie zmíněných centrálních bank z hlediska dopadů na transmisní mechanismus, makroekonomické ukazatele a výnosnost státních dluhopisů.

Rémi Bazillier, Jérôme Héricourt

Inégalités et finance : quelles relation de causalité?

Nerovnosti a finance : vztah kauzality?

Problèmes économiques, Hors-Serie No. 10 (2016), p. 37-42

Rozvoj finančního sektoru může na jedné straně vést ke sblížení rozvojových a rozvinutých zemí a může být motorem hospodářského růstu, na druhé straně však může být příčinou nárůstu nerovností, nadměrného zadlužení domácností a finančních krizí. Autoři shrnují v článku aktuální poznatky k této problematice (vztah poptávky a nabídky po úvěrech a nárůstu nerovností; vliv finančního sektoru na nerovnosti uvnitř a mezi zeměmi), v závěru však přiznávají, že zatím neexistuje mezi vědci v této oblasti shoda. - Pozn.

Jean-Marc Figuet

Investisseurs, assureurs et banques face à la politique des taux d'intérêt zéro

Investoři, pojišťovny a banky čelí politice nulových úrokových sazeb

Problèmes économiques, Hors-Serie No. 10 (2016), p. 20-26

V posledních letech se některé rozvinuté ekonomiky uchylují k politice nulových úrokových sazeb s cílem podpořit ekonomické subjekty k ochotě více riskovat, zadlužovat se a investovat. Autor v článku komentuje dopady politiky nulových úrokových sazeb na různé subjekty (státy, nefinanční podniky, banky, pojišťovny a domácnosti) a dále přidává vlastní názor na opodstatněnost, účinnost a možné důsledky této nekonvenční měnové politiky v budoucnu. - Pozn. -- K nekonvenční měnové politice centrálních bank také viz článek na s. 43-49.

Ruth Berschens, Katharina Slodczyk

Kampfansage an die Wall Street

Vyhlášení boje Wall Street

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 227 (23.11.2016), S. 26-27

Evropská komise navrhuje zvýšit podíl vlastního kapitálu pro v EU činné banky a zpřesnit pravidla pro insolvenční řízení finančních institucí. Především se jedná o stanovení minimálně 3% podílu vlastního kapitálu Tier 1 na celkové bilanci a 6,75 % podílu vlastního kapitálu na celkovém objemu poskytnutých úvěrů pro případ absorpce neočekávaných ztrát (tzv. TLAC). Banky ze třetích zemí budou také mít povinnost všechny své v EU činné dceřiné společnosti sloučit do jednoho holdingu. Podle článku je tento požadavek určitou odvetou za přísnější regulaci evropských bank v USA a mohl by vést ke změnám ve struktuře v EU působících amerických bank. Ty by mohly buď své evropské aktivity utlumit, nebo v závislosti na výsledcích jednání o brexitu naopak své těžiště přesunout z Londýna do metropolí na kontinentu. -- K dopadům amerických regulací na v USA aktivní evropské banky viz článek na s. 27.

Philipp Mattheis

Kaufen, wenn Erdogan donnert : Börse Istanbul

Kupovat, když Erdogan burácí : istanbulska burza

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 43, S. 82-84

Dobré zprávy z Istanbulu už dlouho nepřicházejí. Reformy stagnují, zahraniční i vnitřní politika je v dezolátním stavu. Přesto se kurzy akcií na Bosporu stabilizovaly a turecká burza přestala všechny politické turbulence. To je znamení, že by ekonomika v Turecku měla dlouhodobě stoupat.

Known unknown : digital money

Známé neznámé : digitální peníze

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9013, p. 61-62

Zrodila se další digitální měna, zcash. V článku se vysvětluje, čím se liší její fungování od dalších kryptoměn, jako je bitcoin či ethereum.

Clémentine Gallés

Les liens finance-États : entre nécessité et abus

Vztah mezi finančním sektorem a státem : mezi nezbytností a zneužíváním

Problèmes économiques, Hors-Serie No. 10 (2016), p. 64-70

Vztah mezi finančním sektorem a státem je obecně komplexní - na jedné straně banky a finanční trhy zajišťují financování státu pomocí úvěrů a trhů s obligacemi, na straně druhé závisí stabilita financování na dostatečné regulaci finančního sektoru. V první části článku se autorka zabývá vztahy mezi finančním sektorem a státem, ve druhé části popisuje dvě extrémní situace ("regulatory capture", ve francouzštině "captation d'État", neboli situaci, kdy regulatorní orgány ovládají soukromé instituce, které měly být původně orgánem regulovány; a "finanční represe", kdy naopak stát zneužívá finanční sektor ve svůj prospěch). Následně se autorka věnuje vztahům finančních trhů a států v eurozóně před finanční krizí v r. 2007, během krize a po krizi. - Pozn.

Martina Kláseková

Limit, který vyhnal Pohotovost', trápí aj banky : spotřebné úvery

Trend, Sv. 26, (2016) č. 43, s. 56-58

Pohled na dopady zprísňení regulace spotřebitelských úvěrů, které proběhlo v minulých dvou letech, na úvěrový trh na Slovensku. Autorka shrnuje kritické výtky bank i nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, zejména k zavedení "maximální odplaty" a k navázání výpočtu úrokového stropu na průměrnou roční procentuální míru nákladů (RPMN) v bankách. Současný trend klesajícího úrokového stropu s sebou přináší nedostupnost půjček pro část potenciálních klientů bank i splátkových společností, odhady poklesu objemu poskytnutých úvěrů na legálním trhu jsou zhruba 300 milionů eur ročně. Dále autorka rozebírá problémy s vyhledáváním a dokazováním činnosti poskytování nelegálních spotřebitelských úvěrů v SR. -- K tématu viz také rozhovor s vedoucím odboru ochrany finančních spotřebitelů v NBS na s. 58.

Deutsche Bundesbank

Makroökonomisches und finanzielles Umfeld begünstigt Aufbau von Risiken = Macroeconomic and financial environment encouraging build-up of risks

Makroekonomické a finanční prostředí prospívá růstu rizik

Deutsche Bundesbank - Finanzstabilitätsbericht, Jg. 12, (2016) Nr. 1, S. 13-31

Deutsche Bundesbank - Financial stability review, Vol. 2016, No. 1, S. 13-30

Zhodnocení vývoje na kapitálových trzích v Německu a v dalších vyspělých zemích v roce 2016. Nízké úroky, pokračující slabý hospodářský růst a stoupající zadlužení subjektů aktivních na evropském a americkém kapitálovém trhu s sebou nesou riziko náhlého přehodnocení kurzů cenných papírů. V USA navíc v září 2016 vzrostl podíl nesplácených firemních půjček a úvěrů o více než dva procentní body na 5,4 %. Vzhledem k robustnosti a významu amerického finančního trhu se tak případné ztráty tamních bank a investorů mohou projevit i v ostatních regionech světa. Také německý finanční sektor se potýká s rostoucími riziky, která se ale týkají především hypotečních smluv s vázanými úroky a nikoliv často zmiňovaného růstu cen nemovitostí. - Pozn. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu. -- Podrobněji k nárůstu rizik pro německé banky viz článek na s. 33-50 německojazyčného a na s. 31-48 anglickojazyčného vydání čísla.

Yasmin Osman

Misstöne zum Jubiläum : die Bankenaufsicht sollte in eine eigene Behörde ausgelagert werden
Disharmonie k výročí : bankovní dozor by měl být vyčleněn do vlastního úřadu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 221 (15.11.2016), S. 28

Evropský bankovní dozor (SSM) při Evropské centrální bance (ECB) byl ve dnech dvouletého výročí své existence kritizován ve zprávě Evropského účetního dvora za nedostatečnou transparentnost. Podle autorky komentáře potvrzuje tato kritika konstrukční vadu unijního bankovního dozoru, jež Evropská rada v době krize eurozóny kvapně podřídila ECB. SSM může významně zasahovat do majetkových práv podřízených bank, vzhledem k nezávislosti ECB jej ale nelze dostatečně kontrolovat dalšími unijními institucemi. Zároveň je SSM personálně poddimenzovaný a ve své expertize se musí často spoléhat na sdělení národních bankovních dozorů. Jeho emancipace do samostatné unijní instituce odpovědné Evropskému parlamentu by proto mohla být řešením. -- Podrobněji ke kritice SSM Evropským účetním dvorem viz článek na s. 32 a rozhovor s prezidentem EÚD K.- H. Lehmem v Handelsblatt č. 223/2016 (17.11.2016), s. 30-31.

Michael Kohajda

Organizační uspořádání dohledu nad finančním trhem v Belgii

Daně a finance, Sv. 24, (2016) č. 3, s. 15-19

Autor nejprve vymezuje obecná kritéria organizačního uspořádání dohledu nad finančními trhy, zejména s ohledem na cíle, které jsou výkonem dohledu sledovány (institucionální kritérium zakládající se na povaze finančních institucí fungujících v daném finančním systému; funkcionální kritérium vycházející z povahy poskytovaných finančních služeb; objektivní kritérium zakládající se na cíli výkonu dohledové činnosti) a podrobněji charakterizuje dohledovou činnost dle jejího objektu. Dále seznamuje s klasifikací základních modelů organizace dohledových orgánů (sektorový; sjednocený; twin peaks model) a upozorňuje na jejich odlišnosti. V další části pak popisuje aktuální stav organizace dohledu nad finančními trhy v Belgii a následně ji zařadí do jednoho z těchto modelů. Upozorňuje, že Belgie je jedním z představitelů evropských zemí, které přijaly model twin peaks v relativně čisté formě. Systémový a obezřetnostní dohled tam vykonává Národní banka Belgie, dohled nad obchodním jednáním na finančních trzích pak Orgán dohledu nad finančními službami a trhy. - Pozn.

Passing the buck

Předávání černého Petra

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9013, p. 64

Po finanční krizi v r. 2007 byla na regulatorní frontě přijata mnohá opatření, která měla zabránit opakování podobných kalámit. Málokdo však věří tomu, že se problém finanční nestability podařilo vyřešit. Frustraci regulátorů způsobuje skutečnost, že ve světě globálních finančních toků snaha ochránit jednu zemi ohrožuje ty druhé. Hlavní strategie omezování systémových rizik, kterými disponují centrální bankéři, mají záporné vedlejší účinky. Rozumná regulace by fungovala lépe, kdyby byla spojena s chytrým vydáváním většího počtu bezpečných aktiv, po nichž trhy touží. Pomoci by mohly i důvěryhodné vlády - Amerika by mohla hospodařit s větším rozpočtovým deficitem, než by se normálně zdálo přiměřené, aby uspokojila poptávku trhů po žádaném bezpečném aktivu, pokladničních poukázkách.

Rebooting : investment banking

Rázné kroky : investiční bankovníctví

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9013, p. 59-61

Regulace zaváděná po finanční krizi výrazně omezila zisky bank. Na příkladu dvou technologických firem využívaných a podporovaných velkou investiční bankou Goldman Sachs se v článku demonstruje úsilí banky o vlastní transformaci i o transformaci celého odvětví. Další velkou změnou je automatizace - dříve se obchodováním s akciemi zabývalo šest set lidí, nyní dva (plus dvě stě softwarových inženýrů, kteří vyvíjejí systémy, jež mohou provádět transakce samy). Třetí významnou změnu představují finanční zdroje banky a jejich půjčování. Goldman platí jen necelých 5 % na úrocích ze svého dlouhodobého dluhu, což je nejstabilnější složka jeho financování. Nemusí ani otvírat nové pobočky - v dubnu získal internetovou banku GE se 16 mld. USD na spořicí účtech, ze kterých platí v průměru 1 % ročně. Zavedl i nový způsob jednání s klienty pomocí nového portálu, který umožňuje přístup k nástrojům jako je analýza rizik při obchodování s akciemi. -- Viz i článek na s. 12.

By Erik Hurst ... [et al.]

Regional redistribution through the US mortgage market

Regionální přerozdělování s využitím hypotečního trhu v USA

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 10, p. 2982-3028

Ve Spojených státech si řada domácností půjčuje na hypotečních trzích. Hypoteční sazby vládou podporovaných hypotečních agentur (GSE) na rozdíl od soukromých institucí nezohledňují rizika, která jsou specifická pro různé regiony (v určitých regionech USA je vzhledem k místním ekonomickým podmínkám větší riziko selhání při splácení půjček). Náklady půjček jsou proto ve státech s vyšším rizikem nižší, než by byly při zohlednění rizika (ve státech s nižším rizikem jsou náklady naopak vyšší). Dále autoři zjišťují s pomocí speciálního modelu, že tyto skutečnosti vedou k přerozdělování zdrojů mezi různými regiony a tím i k ovlivnění životních podmínek. - Pozn.

Dominique Namur

Shadow banking, trading haute fréquence : l'innovation financière hors de contrôle?

Stínové bankovníctví, vysokofrekvenční obchodování : finanční inovace mimo oblast kontroly?

Problèmes économiques, Hors-Serie No. 10 (2016), p. 57-63

Stínové bankovníctví a vysokofrekvenční obchodování může podle kritiků vést k destabilizaci ekonomického systému i ke společenské krizi. Autor se v článku zabývá přínosy, riziky, regulací i rozsahem a aktéry obou praktik. Dochází k závěru, že přílišné soustředění se na rizika může způsobit snížení přínosů stínového bankovníctví i vysokofrekvenčního obchodování. - Pozn.

Martina Kláseková, Jan Záborský

Tatra banka skúša platby mobilom. Na tretí pokus : karty v mobile

Trend, Sv. 26, (2016) č. 45, s. 52-53

Pohled na trend přesunu platebního prostředí z platebních karet na mobilní zařízení v prostředí Slovenska. Mezi nejnovější slovenské banky patří Tatra banka, která momentálně nabízí řešení mobilních plateb nezávislé na operátorech pro vybrané chytré telefony. Ale i další banky zavádějí mobilní platební služby, také s ohledem na hrozbu obsazení trhu nebankovními firmami (fintechové společnosti aj.). Ukazuje se, že platby mobilními telefony mohou být pro klienta bezpečnější.

Cornelius Welp ... [et al.]

Untergang abgesagt : Deutsche Bank

Zánik se nekoná : Deutsche Bank

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 42, S. 60-65

Krise Deutsche Bank vyvolává vzpomínky na krach banky Lehman Brothers v roce 2008. Srovnání pokulhává, ale existuje důvod k obavám. Díky slabosti je Deutsche Bank napadnutelná. Její kapitálová základna je tenká, komplexní finanční nástroje činí účetní bilanci neprůhlednou i pro zasvěcené, vyhlídky se díky negativním úrokům a nejasnému obchodnímu modelu zdají nejisté. Autoři srovnávají situaci Deutsche Bank s tehdejší situací Lehman Brothers, zabývají se otázkami kapitálu, likvidity a derivátů.

Zbyněk Kalabis

Z historie Banco de Portugal, centrální banky Portugalska

Bankovníctví, Sv. 2016, č. 11, s. 56-57

Seznámení s historickým vývojem a hlavními úkoly centrálního bankovníctví v Portugalsku. Nejprve ke vzniku a kompetencím Banco de Portugal a měnám používaným v Portugalsku (real, v r. 1911 ho nahradilo escudo). Dále ke změnám ve funkcích a statutech centrální banky ve 30. letech 20. století a k restriktivním a kontrolním opatřením zavedeným v průběhu 2. světové války i v poválečném období. Další informace o rozvoji portugalských obchodních bank a o znárodnění Banco de Portugal v r. 1974. Poté k výrazným změnám v 90. letech 20. století, k účasti centrální banky v Evropském systému centrálních bank, zavedení eura i k činnosti a úloze centrální banky v období finanční krize v r. 2008.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 2016, č. 11

Podnikatelé si mohou EET vyzkoušet v pilotním provozu (s. 6); 10 let od sloučení dohledu. Zvládla ČNB svůj úkol? (s. 10-13); Sloučení dohledu z pohledu pojistného trhu (s. 16-18); Zavřete tu banku do vězení! - trestní odpovědnost právnických osob (s. 26-27); Posouzení rizik dle nového evropského nařízení o ochraně osobních údajů (s. 28-29); Nový zákon o spotřebitelském úvěru zkultivuje trh půjček (s. 36-37); Brexit, jaké budou ekonomické dopady? (s. 54-55).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 229 (28.11.2016)

Hypotéky zažívají velké změny: přichází nový zákon o úvěru, přísná pravidla prosazuje ČNB - speciál čísla - novinky v hypotékách, levné hypotéky, stav trhu s byty a s úvěry i porovnání hypotečních bank (s. 1-7); Donald Trump chce do infrastruktury napumpovat bilion dolarů. Zatím neví, kde ho vzít - plánované dopravní projekty (s. 17).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

By Kathrin Hille, Lionel Barber and Henry Foy

"Bigger than one person"

"Větší než jedna osoba"

Financial Times, Vol. 2016, No. 39312 (4.11.2016), p. 9

V článku se rozebírá politická a hospodářská situace v Kazachstánu, zejména ve vztahu k prezidentovi Nursultanu Nazarbajevovi. Nazarbajev řídí zemi od roku 1991, kdy se rozpadl Sovětský svaz. Otevřel dveře zahraničním investorům, privatizoval klíčové části hospodářství a vytvořil elitu západního stylu tím, že poslal tisíce mladých studovat v Evropě a USA. Díky ropnému bohatství kazašská ekonomika silně roste a jeví se jako stabilní a prosperující země. Pragmatická hospodářská politika otce zakladatele Kazachstánu velmi prospěla, objevují se však spekulace ohledně jeho případného nástupce.

Clemens Fuest, Tomáš Sedláček ; [rozhovor vedla] Donata Riedel

"Deutschland stabilisiert den Euro" : Clemens Fuest und Tomáš Sedláček beharren auf einer harten Sparpolitik für Südeuropa

"Německo stabilizuje euro" : Clemens Fuest a Tomáš Sedláček trvají na tvrdé úsporné politice pro jižní Evropu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 230 (28.11.2016), S. 13

Rozhovor s prezidentem německého Ifo-Institutu Clemensem Fuestem a makroekonomem ČSOB Tomášem Sedláčkem o východiscích z krize EU a eurozóny, měnové politice Evropské centrální banky a možných dopadech Trumpova prezidentství na ekonomiku EU. Oba ekonomové jsou zastánci vyšší fiskální disciplíny a řadí se spíše ke kritikům uvolněné měnové politiky ECB a masivních prorůstových programů financovaných z veřejných peněz. Pokud však nastupující prezident USA D. Trump splní své sliby na snížení daní a zvýšení veřejných investic, může z toho Evropská unie jen profitovat.

Miguel Arias Cañete ; [rozhovor vedl] Till Hoppe

"Die Bürger sparen viel Geld"

"Občané ušetří mnoho peněz"

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 232 (30.11.2016), S. 8-9

Rozhovor se členem Evropské komise pro energetiku a ochranu klimatu M. Ariasem Cañetem o plánech Komise na vybudování společného energetického trhu. Cílem společného trhu by mělo být jak snížení cen energií, tak ztraktivnění Evropské unie pro investice do energetické infrastruktury, což by mělo pomoci s dodržáním Pařížské smlouvy o ochraně klimatu. Splnění klimatických závazků (tj. 27-procentní podíl obnovitelných zdrojů energie na celkové energetické produkci do roku 2030) by mělo podle odhadů Komise také zvýšit hospodářský růst EU o jeden procentní bod a přinést na 900 tisíc pracovních míst. Kromě energetické unie plánuje Arias Cañete zřídit po vzoru Junckerova investičního fondu nový fond pro investice do zateplování budov. -- K tématu viz také článek na s. 9.

By Jonathan Wheatley, Andres Schipani and Robin Wigglesworth

A nation in bondage

Země v područí

Financial Times, Vol. 2016, No. 39318 (11.11.2016), p. 9

Venezuelské hospodářství je v rozkladu a vláda prezidenta Nicoláse Madura je pod neustálým tlakem. Roky špatného hospodářského vedení vyústily v třicifernou inflaci, nedostatek základních životních potřeb od potravin po léky a rostoucí kriminalitu. Ekonomiku silně zasáhl pokles cen ropy, která představuje 90 % devizových příjmů. Z dlouhodobého hlediska nicméně investoři považují Venezuelu za potenciálně nejlepší investici v oblasti rozvíjejících se trhů. Není jisté, jak dlouho se Madurově administrativě bude dařit improvizovat ve svých jednáních s držiteli dluhopisů, ale splácení zahraničních dluhů je pro ni zatím prioritou.

Martin Wolf

An economic in-tray full of problems

Příhrádka na ekonomickou poštu plná problémů

Financial Times, Vol. 2016, No. 39316 (9.11.2016), p. 11

Mezi slepými je i jednooký králem. Autor uvádí, že americká ekonomika vykazuje zásadní nedostatky, ale ve srovnání se sobě rovnými zeměmi vládne. Vzpamatovala se z krize, nezaměstnanost je nízká a reálné příjmy rostou. Může se chlubit trvalou převahou v oblasti nových technologií. Nicméně nová vláda převezme zemi s průměrným růstem produktivity, vysokou nerovností, stále větším ústupem od práce a klesající mírou vytváření nových podniků a pracovních míst.

Klaus Stratmann

Die Strompreis-Falle : privilegierte Strombranche

Past ceny za elektřinu : privilegovaná branže výrobců elektrického proudu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 220 (14.11.2016), S. 1, 4-5

Německým státem garantovaná cena elektřiny z mořských větrných elektráren začíná představovat riziko pro německou konkurenceschopnost. Zatímco tamní provozovatelé elektráren v Baltském a Severním moři dostávají na garantovaných platbách 19,4 centů za kilowatthodinu, v sousedním dánském větrném parku společnosti Vattenfall činí na základě výběrového řízení přírůžka k ceně pouze 4,99 centů. Autor článku sice upozorňuje, že spolkový ministr hospodářství S. Gabriel již na jaře 2016 prosadil u větrné energetiky zrušení garantovaných plateb ke konci roku 2019. Protože ale z regulace budou moci provozovatelé elektráren profitovat ještě dvacet let po napojení svých jednotek do sítě, budou ceny německé ekologické elektřiny ve srovnání s ostatními zeměmi zřejmě ještě dlouho výrazně vyšší. -- K situaci německých provozovatelů a výrobců větrných elektráren viz článek na s. 6.

Jaroslav Sixta

Ekonomika EU roste

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 10, s. 16

Stručné statistické informace o vývoji HDP a dalších makroekonomických ukazatelů v Evropské unii a eurozóně ve 2. čtvrtletí r. 2016. Autor uvádí, že česká ekonomika s růstem ve výši 2,6 % patří k lepšímu průměru zemí EU. Jedinou zkoumanou zemí, která vykázala meziroční pokles HDP, je Řecko (-0,9 %).

Stefan Wagstyl ... [et al.]

Investing in Germany

Investování v Německu

Financial Times, Vol. 2016, No. 39322 (16.11.2016), sep. sect. (4 p.)

V přehledu zabývajícím se hospodářskou situací a podnikatelským prostředím v Německu se konstatuje, že populismus a protekcionismus by mohly vykolejit zdravý hospodářský vývoj. Jednotlivé články jsou zaměřeny na demografickou situaci, tlak negativních úrokových sazeb na banky, pomalou integraci uprchlíků, energetiku, průmysl aj.

Michel Aglietta

La finance chinoise : quelle ampleur, quels risques?

Finance Číny : rozsah a rizika

Problèmes économiques, Hors-Serie No. 10 (2016), p. 50-56

Autor se v článku vyjadřuje k současnému stavu a perspektivám čínské ekonomiky. V posledních letech vzrostlo v Číně zadlužení a došlo ke zpomalení tempa hospodářského růstu, přesto podle autora není důvod k obavám. V zemi dochází k reformám, které by v případě úspěšného provedení mohly znamenat transformaci celé světové ekonomiky.

By Michael Stothard

None of the state's business?

Státu do toho nic není?

Financial Times, Vol. 2016, No. 39320 (14.11.2016), p. 7

Stávající francouzská vláda vytrvale odolává výzvám, aby privatizovala své podíly v různých státních podnicích. Ekonomika však stagnuje a vzhledem k blížícím se prezidentským volbám se tlak na prodej státních podniků v odhadované celkové hodnotě 90 mld. EUR zvyšuje. V článku se uvádějí příklady intervencí státu do podniků jako Alstom, Areva, SNCF a Renault.

Our election, your problem : the world economy

Naše volby, váš problém : světová ekonomika

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9015, p. 59-61

Není jasné, jak bude nový americký prezident vládnout, do jaké míry uskuteční své sliby ohledně obchodu a imigrace a koho si vybere do ekonomického týmu v Bílém domě a na ministerstvu financí. První odhad však zní, že prezident Trump poškodí světovou ekonomiku jako celek a ještě více jednotlivé země mimo Ameriku. Rozsah a povaha problémů bude záviset na souhře dvou hlavních složek: první je snaha podpořit agregátní poptávku (Trump je zastáncem snížení daní a větších investic do infrastruktury) a druhou představuje obchodní protekcionismus. -- K problematice dopadu výsledku amerických prezidentských voleb na světovou ekonomiku a politiku viz i další články v tomto čísle časopisu.

Jean-Baptiste Bernard ... [et al.]

The world economy in summer 2016 moderate but gradually accelerating growth [elektronický zdroj]

Světová ekonomika v létě 2016 : mírný, ale postupně se zvyšující růst

Trésor-economics, No. 181 (2016), p. 1-8

Hodnocení vývoje světové ekonomiky v létě 2016 s krátkodobým výhledem do budoucna. Na počátku roku 2016 světová ekonomika zpomalila z důvodu pokračujících problémů v rozvojových zemích a zpomalení ve Spojených státech. Neočekávaný výsledek britského referenda o vystoupení z EU bude mít na růst eurozóny v roce 2017 pouze omezený vliv, mohl by však (spolu s dalšími faktory) zpomalit růst v Británii. Vše ale závisí na dohodnutých podmínkách vystoupení. Vývoj ekonomiky USA i Japonska se zlepšil, očekáváno je také zotavení v rozvojových zemích, a to i přes zpomalení v Číně a Turecku. - Pozn. -- Dostupné také ve francouzštině. Plný text dostupný z: http://www.tresor.economie.gouv.fr/13270_tresor-economics-2016

Jana Kotěšovcová, Jiří Mihola, Petr Wawrosz

Úplná typologie vývoju HDP

Scientia et Societas, Sv. 12, (2016) č. 3, s. 85-104

Příspěvek navrhuje typologii vývoje hrubého domácího produktu na základě analýzy možných změn souhrnného faktoru produktivity (TFP) a souhrnného input faktoru (TIF). Z této typologie vycházejí

dynamické parametry intenzity a extenzity, jejichž aplikaci autoři demonstrují na srovnání vývoje Česka a Slovenska v posledních 25 letech. Ve své analýze pak dochází k závěru, že vývoj růstu HDP na Slovensku byl oproti Česku příznivější a byl určen vyšším zastoupením inovací (tj. intenzivnější). To se projevilo především v posledních čtyřech letech: zatímco Slovensko během tohoto časového úseku vykázalo průměrný meziroční růst 2% při intenzitě 73 %, ekonomika České republiky vzrostla meziročně v průměru pouze o 0,7 %, přičemž charakter tohoto růstu byl určen čistě zvyšováním množství vstupů při nulovém technickém pokroku (tj. extenzivně). - Pozn.

Petra Cuřínová

Výstavba bytů se z Prahy přesunula do regionů

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 10, s. 18-19

Autorka dokumentuje vývoj v oblasti stavebnictví po r. 2010 v ČR. Upozorňuje na trendy u indexu stavební produkce, orientační hodnoty stavebních povolení a nových stavebních zakázek. Rozebírá dynamiku vývoje inženýrského stavebnictví, pozemního stavitelství, bytové výstavby i hodnotu nově uzavřených zakázek v těchto podoborech. Autorka zdůrazňuje, že se po pěti letech poklesu stavební produkce k opětovnému růstu vrátila v letech 2014 a 2015, nicméně v letošním roce se výkon stavebnictví opět zhoršil. V závěru pak porovnává váhu a výkon českého stavebnictví ve vztahu k celkovému indexu stavební produkce v EU. -- Viz i další příspěvky tematického oddílu Stavebnictví na s. 17-24.

Informatika. Počítače

Dana Heide

"Neue Qualität der Gefährdung" : Lagebericht des BSI

"Nová kvalita ohrožení" : situační zpráva BSI

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 218 (10.11.2016), S. 21

Podle situační zprávy německého Spolkového úřadu pro bezpečnost v informačních technologiích (BSI) vzrostl za první polovinu roku 2016 počet kybernetických útoků na vládní počítačové sítě pomocí infikovaných e-mailů na 44 tisíc měsíčně. To je čtyřikrát více než v roce 2015. Rovněž 400 zavirovaných emailových zpráv denně není rozpoznatelných komerčními antivirovými softwary a zhruba 20 z nich identifikují až sami pracovníci BSI manuálně prováděnou analýzou. Veřejný a soukromý sektor navíc ve zvýšené míře ohrožují tzv. ransomwary, které až do zaplacení určité finanční částky blokují počítače. Spolkové ministerstvo vnitra hodlá na tuto situaci reagovat ve své nové strategii kybernetické bezpečnosti.

Serhiy Tsyganov, Viktoriya Apalkova

Digital economy: a new paradigm of global information society

Digitální ekonomika: nové paradigma globální informační společnosti

Ekonomické rozhledy, Vol. 45, (2016) No. 3, p. 295-311

Autoři přinášejí ucelený teoretický pohled na digitální (informační) ekonomiku, nejprve provádějí systemizaci pojmových přístupů vycházející z různých aspektů zkoumání digitální ekonomiky a následně je rozdělují do čtyř skupin (makroekonomický, strukturální, manažerský a technologický přístup). Charakterizují jednotlivé fáze a hlavní vlastnosti formování informační a komunikační ekonomiky a v té souvislosti ujasňují její pojetí a definici. Poté se zaměřují na analýzu světového trhu e-commerce, jehož hospodářská aktivita v posledních letech vykazuje značný růst s ohledem na používání inovativních nástrojů digitální ekonomiky. Výsledky analýzy ukazují, že rychlý vývoj e-commerce v Evropě je základem silného růstu dalších ekonomických odvětví (např. elektronických platebních služeb) a že rozvinutá finanční infrastruktura země přispívá k rozvoji informační společnosti a digitální ekonomiky.

Lost in the splinternet : online governance

Ztraceni v bludišti internetu : správa a řízení online prostředí

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9014, p. 50-51

Zastánce svobody projevu pohoršilo (a obhájce ochrany soukromí potěšilo), když se Soudní dvůr EU v květnu 2014 přihlásil k myšlence digitálního práva "být zapomenut". Rozhodl, že vyhledávače jako Google nesmí uvádět linky na "nepřiměřené, irelevantní a již ne relevantní" informace o lidech, pokud

oni sami požádají o jejich odstranění, i když jsou informace správné a byly zveřejněny legálně. Toto rozhodnutí zřejmě brzy posílí nejvyšší správní soud Francie, Conseil d'Etat, který požaduje, aby Google mazal nežádoucí linky nejen v zemích EU, ale na celém světě, čímž by sporné evropské právo být zapomenut získalo globální rozměr (rozsudek má padnout v lednu 2017). Jde o součást širšího trendu k fragmentaci internetu, kdy soudy a vlády zavádějí národní nebo regionální pravidla pro digitální svět, která si často protirečí. Nedojde-li k zásahu, trend ke "splinternetu" způsobí hospodářské škody, zbrzdí digitální inovace a omezí svobodu slova.

Dana Heide, Dietmar Neuerer, Frank Specht

Staat will Daten vergolden

Stát chce data proměnit ve zlato

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 223 (17.11.2016), S. 6-7

Německé Spolkové ministerstvo vnitra připravuje zákon o zpřístupnění dat (Open-Data-Gesetz). Státní správa by podle něj byla povinna poskytovat zdarma údaje o počasí, kartografii a dopravě. Podle analýzy Konrad-Adenauer-Stiftung by se tak v Německu otevřel nový trh až 131 miliard eur, studie poradenské společnosti Capgemini pro EK pak přínos konceptu open data pro trh EU vyčísluje na 325 miliard eur pro léta 2016 až 2020. Konkrétně by pak zpřístupnění všech dat v EU ušetřilo řidičům 629 milionů hodin v dopravních zácpách a snížilo spotřebu energií o 16 procent.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Jens Weidmann ; [rozhovor vedli] Sven Afhüppe, Daniel Schäfer

"Viele Menschen empfinden einen Kontrollverlust"

"Mnoho lidí pociťuje ztrátu kontroly"

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 229 (25.11.2016), S. 62-65

Rozhovor s prezidentem Německé spolkové banky Jensem Weidmannem o obavách střední třídy z globalizace, nebezpečích protekcionismu pro světové hospodářství a současných výzvách pro evropskou integraci. Podle Weidmanna je potřebné přiznání, že globalizace má i svou odvrácenou stranu. Správnou odpovědí na problém znevýhodnění určitých skupin obyvatelstva ale není zařazení zpětného chodu, ale aplikace principů sociálně-tržního hospodářství. Zejména v členských státech EU jsou ale také nutné skutečné strukturální reformy a dodržování rozpočtové kázně. Posuzování fiskální politiky v rámci EU by proto mělo být vyčleněno z kompetence Evropské komise do nejlépe nově vytvořené apolitické instituce. V případě měnové politiky Evropské centrální banky Weidmann zdůrazňuje, že by intervence ECB měly být pojaty co nejúžeji a jejich výlučný cíl by měl tkvět v udržování měnové stability. Možné ukončení uvolněné měnové politiky by se proto nemělo řídit stavem veřejných financí jednotlivých států eurozóny. V evropské integraci by se také více než na přerozdělování a společné ručení za dluhy měl klást důraz na budování unijního digitálního trhu a prohlubování společné bezpečnostní politiky. -- K pozici Jense Weidmanna v rámci Rady guvernérů ECB viz článek na s. 58-61.

Martina Kláseková

Brexit je ešte ďaleko, no britské banky už hlásia odchod

Trend, Sv. 26, (2016) č. 44, s. 50-51

Pohled na očekávání a plány bank působících ve finančních centrech londýnské City a Canary Wharfu v souvislosti s vyjednáváním odchodu Velké Británie z EU. Autorka krátce charakterizuje potenciální změny v návaznosti na "tvrdý" a "měkký" brexit a dále zvažuje reálné důsledky brexitu pro britské banky a pro evropský finanční trh.

Yvonne Esterházy ... [et al.]

Eine eiserne Lady

Železná lady

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 44, S. 28-30

Britská ministerská předsedkyně Theresa Mayová pevně drží kurs brexitu. Chce plynulý odchod z EU, v nouzi i z vnitřního trhu. Šokované hospodářství doufá v ústupky. Ale jak? Premiérku čekají složité vyjednávání.

By Alex Barker

UK ally takes hard Brexit line

Britský spojenec volí tvrdý postoj k brexitu

Financial Times, Vol. 2016, No. 39326 (21.11.2016), p. 9

Dánsko je přirozeným obchodním partnerem Velké Británie, ale v jednáních o odchodu Británie z EU hodlá nadřadit své národní zájmy nad starým spojenectvím. Dánští lídři se obávají, že dojednání příznivých podmínek pro Británii by povzbudilo euroskeptiky v jejich zemi, naopak Británii znepokojuje skutečnost, že tvrdý dánský postoj by mohl být vzorem pro ostatní členské země.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Lubomír Doskočil

Asia Europe Meeting

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 11, s. 12-13

Představení činnosti platformy ASEM, která je nástrojem dialogu mezi Evropou a Asií v politické, ekonomické a kulturní oblasti. Pracovní skupiny ASEM v celní oblasti a jejich zasedání v posledních letech. Aktivity ČR a Kambodže (zajištění bezpečnosti výrobků při dovozu).

Deutsche Bundesbank

Bedeutung zentraler Gegenparteien gestiegen = Increased importance of central counterparties

Vzrostl význam ústředních protistran

Deutsche Bundesbank - Finanzstabilitätsbericht, Jg. 12, (2016) Nr. 1, S. 83-94

Deutsche Bundesbank - Financial stability review, Vol. 2016, No. 1, p. 79-90

Po vypuknutí globální finanční krize přijala v roce 2009 skupina G20 zásady clearingů mimo burzu obchodovaných finančních derivátů (tzv. derivátů over-the-counter, OTC), který od té doby smí probíhat pouze pomocí systému ústředních protistran (CCPs). Tím ale snahy o snížení rizik plynoucích z insolvence jednoho subjektu pro celý finanční systém neskončily. Článek představuje dosavadní práce mezinárodních regulačních iniciativ (IOSCO, CPMI, ESRB) na standardech pro určování systémově relevantních aktérů CCPs a hodnocení jejich rizikového managementu. Autoři také hodnotí tržní koncentraci v clearingů jednotlivých finančních produktů v Evropské unii a míru rizikovosti evropského finančního systému. - Pozn. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Bruno S. Frey, Armin Steuernagel

Demokratischer Freihandel : Freihandelsabkommen müssen in Zukunft anders geschlossen werden

Demokratický volný obchod : smlouvy o volném obchodu musí být v budoucnu uzavírány jiným způsobem

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 233 (1.12.2016), S. 15

Autoři článku odmítají současnou praxi uzavírání mezinárodních smluv o volném obchodu, kterou považují za netransparentní a neefektivní. Východiskem by měl být odklon od všeobjímajících mezistátních dokumentů směrem k tvorbě partikulárních smluvních vztahů mezi jednotlivými obchodními segmenty, podniky a spotřebiteli po vzoru iniciativ na podporu producentů ze zemí třetího světa (tzv. fairtrade).

Donata Riedel

Kein nachhaltiges Wachstumsmodell : für deutsche Unternehmen sind die besten Zeiten in China vorbei, fürchten die Wirtschaftsweisen

Žádný udržitelný růstový model : nejlepší období v Číně pro německé firmy skončilo, obávají se členové ekonomické "rady moudrých"

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 213 (3.11.2016), S. 14

Expertní rada německé vlády pro posouzení makroekonomického vývoje se ve své poslední výroční zprávě obsáhle věnuje hospodářským vztahům Německa a Číny. Členové rady konstatují, že se Číně zatím příliš nedaří změnit svůj proexportně orientovaný ekonomický model, což v kombinaci s nižší hladinou růstu postihne i německé vývozce do Říše středu. Určité riziko také představuje pro zahraniční partnery čínské stavebnictví, kde mohou vzniknout úvěrové bubliny. Naopak kapitálové investice čínských firem v Německu by podle většiny expertů mohly přispět ke zvýšení tamních

platů, produktivity práce i šancí německých podniků v samotné Číně. -- K návštěvě německého spolkového ministra hospodářství S. Gabriela v Číně viz článek na s. 15.

Net debt, big returns : America's foreign debt

Čistý dluh, velké výnosy : americký zahraniční dluh

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9014, p. 60-61

Podle D. Trumpa je americký obchodní deficit známkou ekonomické slabosti a důkazem toho, že mizerné obchodní dohody zaviny přenesení výroby do zahraničí. Není však pravdou, že by Amerika jen dovážela výrobky, protože čistý příliv zboží je vyvážen čistým odlivem akcií, dluhopisů a dalších finančních aktiv. Tím se Amerika stává dlužníkem a teoreticky by úroky a dividendy vyplácené cizincům měly v budoucnu postupně ukrajovat z národního bohatství. Od roku 1989 vlastní cizinci více aktiv v USA než Američané vlastní v zahraničí; čistá investiční pozice je tak negativní. Amerika je však neobvyklým dlužníkem, protože po většinu této doby dostává ze svých zahraničních investic víc peněz, než vyplácí cizincům.

Marcel Fratzscher

Plötzlich ohne Partner : Marcel Fratzscher erkennt in Deutschland einen Verlierer der Trump-Wahl

Náhle bez partnera : Marcel Fratzscher identifikuje v Německu poraženého z Trumpovy volby

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 223 (17.11.2016), S. 48

Komentář prezidenta Německého institutu pro hospodářskou expertizu (DIW) M. Fratzschera k možným dopadům volby D. Trumpa prezidentem USA na světovou ekonomiku. Jsou představitelné 3 scénáře: 1) vznik významných obchodních bariér mezi USA a zbytkem světa a oslabení světové ekonomiky; 2) krátkodobý fiskální impuls pro americkou ekonomiku, který ale kvůli následnému masivnímu nárůstu zadlužení, posilujícímu dolaru a restriktivní měnové politice zvýší riziko nové finanční krize; 3) Donald Trump jako "lame duck" blokován ve svých plánech ostatními vnitropolitickými aktéry, takže světové hospodářství bude ze strany USA ovlivněno pouze minimálně. Za nejpravděpodobnější považuje Fratzscher naplnění spíše druhého scénáře, čímž by se Trumpova administrativa podobala té Reaganově, která počátkem 80. let způsobila krizi v Latinské Americe. Ať už se ale poměry pod prezidentem Trumpem vyvinou jakkoli, Evropa ztratí v USA důležitého spojence při zvládnutí krizí a při konstrukci mezinárodní finanční architektury. Coby východisko doporučuje Fratzscher Evropě posílit spojení s Asií, zefektivnit společné instituce a zaměřit se na podporu investic.

I.A. Baljuk

Sovremennoje sostojanije meždunarodnogo rynka dolgovyh cennyh bumag

Současný stav mezinárodního trhu dluhových cenných papírů

Finansy, Sv. 2016, no. 9, s. 54-59

Za posledních 20 let došlo na mezinárodním trhu dluhopisů nejen k výrazným kvantitativním změnám, spojeným s růstem objemu operací, ale i ke kvalitativním změnám vedoucím k větší složitosti jeho struktury. Široké uplatnění našly inovační technologie umístění dluhopisů a nové finanční nástroje. I Rusko je od poloviny 90. let aktivním účastníkem mezinárodního trhu dluhových cenných papírů. V článku se na základě podrobné analýzy statistických údajů, připravených BIS, podává charakteristika současného stavu mezinárodního trhu a jsou uvedeny zvláštnosti jeho struktury. Zdůrazňuje se postupný nárůst podílu rozvíjejících se zemí na struktuře nových emisí mezinárodních dluhových cenných papírů.

Éric Monnet

Un siècle de finance : de la première mondialisation à la globalisation des marchés

Století financí : od první globalizace ke globalizaci trhů

Problèmes économiques, Hors-Serie No. 10 (2016), p. 5-11

Někteří ekonomové srovnávají současnou fázi globalizace s první vlnou globalizace, která probíhala cca 30-40 let před první světovou válkou. I přes určité společné charakteristiky však autor identifikuje mezi oběma fázemi globalizace řadu odlišností. Mezi ně patří tempo vývoje finanční integrace po roce 2000, podoba měnového systému, geopolitický kontext, existence bankovních regulací a regulací na finančním trhu, podoba veřejného dluhu a hospodářské politiky, existence finančních institucí a dostupnost technologických a komunikačních prostředků.

Vláda schválila sjednání Komplexní hospodářské a obchodní dohody mezi EU a Kanadou

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 21, příl. Legislativa s. I

Informace o schválení návrhu na sjednání Komplexní hospodářské a obchodní dohody mezi EU a jejími členskými státy na jedné straně a Kanadou na straně druhé (CETA) na zasedání vlády ČR v říjnu 2016. CETA vytváří oblast volného obchodu mezi smluvními partnery s cílem liberalizovat a zjednodušit vzájemný obchod, liberalizovat trh s veřejnými zakázkami, účinně chránit nehmotná práva, odstraňovat veškeré překážky obchodu a podporovat hospodářskou soutěž. Kromě odstranění cel v obchodu se zbožím pokrývá také obchod se službami a podporu a ochranu investic. V článku jsou také zdůrazněny a popsány národní priority ČR při vyjednávání CETA a jejich reflexe ve finální dohodě.

Václav Trejbal

Vliv rusko-ukrajinského konfliktu na ekonomické vztahy visegrádských zemí a Ruska

Scientia et Societas, Sv. 12, (2016) č. 3, s. 35-60

Komparativní analýza vývoje obchodních a investičních vazeb mezi Ruskem a zeměmi V4 v 10 letech před anexí Krymu a po uvalení hospodářských sankcí na Ruskou federaci ze strany Evropské unie. Autor v závěru konstatuje, že obavy zemí V4 vyjma Polska ohledně negativního dopadu sankcí na export a hospodářský růst se nepotvrdily. Jediným sankcemi významněji postíženým segmentem se stalo polské zemědělství, kterému se však podařilo počáteční ztráty vykompenzovat na domácím trhu a zaměřením na jiné trhy. Daleko vyšší vliv na vývoj obchodních a investičních vztahů mezi V4 a Ruskem měl pokles cen ropy, znehodnocení rublu, bankovní krize a snížení kupní síly ruských občanů. - Pozn.

Podnik a podnikání

Till Hoppe, Dieter Fockenbrock

Ein Recht auf Scheitern : Insolvenzverfahren**Právo na ztroskotání : insolvenční řízení**

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 227 (23.11.2016), S. 11

K plánům evropské komisařky Věry Jourové sjednotit v členských státech Evropské unie insolvenční řízení. Kromě sjednocení standardů pro restrukturalizaci podniku by měla být stanovena jednotná tříletá lhůta, po jejímž uplynutí se smí podnikatelé zbavit závazků z předchozí insolvence. Německý svaz průmyslu BDI ale považuje tuto lhůtu za příliš krátkou a označuje ji za "špatný signál".

Dieter Fockenbrock

Chinas Bahnriese CRRC greift nach Skoda : der tschechische Bahnhersteller passt in die chinesische Expansionspolitik. Zukäufe in Europa sollen den Aufbau einer eigenen Industrie fördern**Čínský železniční obr sahá po Škodovce : český železniční výrobce se hodí do čínské expanzivní politiky. Nákupy v Evropě mají podpořit výstavbu vlastního průmyslu**

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 226 (22.11.2016), S. 16

Dceřiná společnost největšího světového výrobce lokomotiv, čínského státního koncernu CRRC, vyjednává podle zákulisních informací o vstupu do českého podniku Škoda Transportation. V případě úspěšného vyjednávání o nákupu strategického podílu ve Škodovce by se čínským investorům otevřela možnost přímého podnikání na evropském trhu železničního strojírenství. Plzeňský podnik totiž produkuje všechny druhy železničních dopravních prostředků, které mají certifikaci pro ostatní evropské státy.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Tomáš Sirovátka

Česká sociální politika v perspektivě "sociálních investic"

Fórum sociální politiky, Sv. 10, (2016) č. 5, s. 7-14

Článek hodnotí vývoj vybraných oblastí českého sociálního státu v období krize a po ní (2008-2014) z pohledu konceptu sociálních investic (tzn. vyvážení ekonomické účinnosti a sociální efektivity a nasměrování sociálních výdajů více k podpoře zaměstnanosti, produktivity práce a hospodářského růstu). ČR je zemí, kde jsou "sociální investice" v porovnání s průměrem EU relativně skromné.

Autor zkoumá, do jaké míry byla během krize a po ní v ČR přijata sociální investiční strategie, zejména v klíčových oblastech (inkluzivní vzdělávání, předškolní vzdělávání a péče o děti, aktivní politika zaměstnanosti, rodinná politika a bydlení). Zjišťuje, že k reálným změnám přístupu k sociální politice jakožto oblasti "sociálních investic" dochází pouze pozvolna a tyto změny jsou více patrné v prohlášeních vlády a jejich programových materiálech než v realitě. - Pozn.

Martin Potůček, Veronika Rudolfová

Důchodová reforma: návod, jak smířit ekvivalenci s fiskální disciplínou

Fórum sociální politiky, Sv. 10, (2016) č. 5, s. 2-6

Autoři analyzují veřejně politický proces přípravy a přijetí jedné z nejdůležitějších změn českého důchodového systému v posledním desetiletí - posílení ekvivalence přiznávaných důchodů ve vztahu k předchozím pracovním příjmům pojištěnce. Na základě stížnosti k Ústavnímu soudu tehdy došlo k novelizaci zákona o důchodovém pojištění a ke zvýhodnění nejvyššího příjmového decilu na úkor většiny ostatních pojištěnců. Příspěvek se zaměřuje na výklad soudobé konstelace klíčových aktérů, jejich ideových východisek a síly postavení v době rozhodování. Autoři předkládají pohled uplatňující teorii institucionalismu zaměřený na aktéry a teorii veřejně politického cyklu (fáze vymezování a uznávání problému, fáze rozhodování, fáze implementace a fáze hodnocení). - Pozn.

Jiří Horecký, Petr Hanuš

Nový systém financování sociálních služeb zatím zlepšení nepřinesl

Fórum sociální politiky, Sv. 10, (2016) č. 5, s. 23-24

Na základě poznatků z praxe autoři kriticky hodnotí nedávné změny v systému financování sociálních služeb v ČR, spočívající zejména v přesunu financování na úroveň jednotlivých krajů. Upozorňují, že systémová decentralizace financování sociálních služeb není jevem přínosným a že v některých regionech ČR došlo k lokálním disparitám či otřesům. Přístupy jednotlivých krajů k systému financování sociálních služeb se začínají rozcházet. Autoři seznamují s doporučeními směřujícími k úpravě Metodiky MPSV pro poskytování dotací ze státního rozpočtu krajům a hl. m. Praze a na příkladu dokumentují problémy poskytovatelů sociálních služeb.

Stručný manuál pro novopečené rodiče (i jejich zaměstnavatele)

Národní pojištění, Sv. 47, (2016) č. 10, s. 11-14

Souhrnný přehled k otázkám čerpání rodičovského příspěvku a souvisejícím platbám zdravotního pojištění za rodiče-pojištěnce ze státního rozpočtu ČR i náhradním dobám pojištění v důchodovém systému. Přehledně je také popsán příslušný postup zaměstnavatele při plnění oznamovací povinnosti u mateřské a rodičovské dovolené vůči zdravotní pojišťovně. -- Viz také příspěvek Mateřská a rodičovská dovolená v souvislostech zdravotního pojištění na s. 15-18.

Julia Cuvilliez, Thomas Laurent

The October 2015 agreement of France's complementary pension schemes for private-sector employees (AGIRC and ARRCO) will improve the pension system balance by 0,3 points of GDP from 2020 to 2060 [elektronický zdroj]

Francouzská dohoda z října 2015 o doplňkovém důchodovém pojištění pro zaměstnance soukromého sektoru (AGIRC a ARRCO)lepší vyváženost penzijního systému o 0,3 % HDP v letech 2020-2060

Trésor-economics, No. 178 (2016), p. 1-8

Ve Francii existují dvě povinná doplňková důchodová pojištění pro zaměstnance soukromého sektoru - "AGIRC" pro manažery a vedoucí zaměstnance a "ARRCO" pro zbývající pracovníky. Obě pojištění vznikla ve druhé polovině 20. století a jsou spravována přímo odbory a zaměstnaneckými organizacemi. V roce 2015 došlo k úpravě systémů spočívající ve zvýšení důchodové hranice, omezení růstu výše vyplácených důchodů, v plánovaném sjednocení obou systémů a zvýšení příspěvků. Kombinace těchto opatření by měla zvýšit dlouhodobou udržitelnost obou systémů penzijního pojištění. - Pozn. -- Dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/11/Tresor_Economics_178_2016.pdf

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Návrh zákona o sociálním bydlení

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 20, s. II

K návrhu koncepční právní úpravy systému sociálního bydlení v ČR prostřednictvím zákona o sociálním bydlení a příspěvku na bydlení z dílny ministerstva práce a sociálních věcí. Navrhovaný zákon zavádí ucelený systém sociálního bydlení, vymezuje působnost jednotlivých aktérů (stát, kraje, města a obce, poskytovatelé sociálního bydlení) a stanovuje potřebné finanční mechanismy pro jeho fungování s cílem zlepšit situaci v oblasti neutěšených sociálních bytových poměrů občanů. Jednu z hlavních změn představuje zrušení doplatku na bydlení a příspěvku na bydlení a jejich nahrazení jedinou, koncepčně nově pojatou dávkou příspěvku na bydlení, stojící mimo systém státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi. -- Viz také příspěvek v HN č. 220/2016 (14.11.2016), s. 5 a v čas. Veřejné zakázky č. 4/2016, s. 22.

Irena Kovárnová

Staví se i na horách : bytová výstavba se v letech 2000 až 2015 nekoncentrovala pouze k ekonomickým centřům. Byty byly dokončovány také v horských či rekreačních oblastech

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 10, s. 22-24

Statistický pohled na vývoj bytové výstavby v ČR po r. 2010. Autorka rozebírá rozvoj bytové výstavby v jednotlivých krajích (dynamika počtu zahájených a dokončených bytů, bytová výstavba podle druhu stavby, obce s největší bytovou výstavbou), připojené grafy přehledně zobrazují intenzitu a vývoj bytové výstavby ve zkoumaném období. -- Viz i další příspěvky tematického oddílu Stavebnictví na s. 17-24.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Gunther Capelle-Blancard, Claire Célérier

Étudier à Paris, travailler à Londres : fuite des cerveaux et allocation des talents

Studium v Paříži, práce v Londýně : únik mozků a alokace talentů

Problèmes économiques, Hors-Serie No. 10 (2016), p. 71-77

Francie se potýká s odlivem absolventů ve finančních oborech do zahraničí, konkrétně do Velké Británie (do Londýna). Dochází k "odlivu mozků" (brain drain), nebo je jev spíše důsledkem globalizace a lepší mezinárodní mobility, či jde o důkaz kvality francouzského vzdělávání? Autoři v článku analyzují důvody odchodu absolventů do zahraničí a problém zkoumají také z ekonomického a sociálního hlediska (odliv mozků jako důsledek nesprávné alokace talentů, k čemuž dochází z důvodu příliš vysokých platů ve finančním sektoru, což může mj. vést k upřednostňování financí jako studijního oboru na úkor jiných oborů). - Pozn.

Václav Novák ... [et al.]

Institutional analysis of the contemporary regional labour market in the Czech Republic

Institucionální analýza současného regionálního trhu práce v České republice

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 19, (2016) No. 3, p. 4-19

Analýza zprostředkuje pohled významných institucionálních účastníků regionálních trhů práce na kvalitu nástrojů pro politiku trhu práce a zaměstnanosti využívaných na těchto regionálních trzích práce. Autoři nejprve shrnují situaci trhu práce a zaměstnanosti v ČR a pravidla, kterými se řídí, a dále se zaměřují na socioekonomické odlišnosti mezi zkoumanými regiony. Jádrem institucionální analýzy jsou pak empirické výsledky týkající se efektivity veřejných politik v oblasti zaměstnanosti (získané dotazníkovým šetřením v r. 2015 u vybraných úřadů práce, soukromých agentur a v personálních odděleních největších zaměstnavatelů v regionu). Ukazuje se, že ani nástroje aktivní politiky zaměstnanosti ani pasivní nástroje politik nejsou hlavními institucionálními účastníky vnímány jako výrazně efektivní a vyhovující pro regionální trhy práce.

Jana Drexlerová

Nelegální práce a její postih. (1.)

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 11, (2016) č. 12, s. 34-37

Výskyt nelegální práce na pracovním trhu ČR je způsoben zejména motivací vyššího zisku a větší flexibility pro zaměstnance i zaměstnavatele při jejím výkonu, přináší s sebou ale i značná rizika a nejistoty. Autorka v této části příspěvku definuje nelegální práci a rozebírá tento pojem ve vztahu k pojmu závislá práce (uvádí její znaky a podmínky, za kterých je závislá práce vykonávána) i hlavní kritéria pro rozlišení závislé práce. Zdůrazňuje, že pokud je závislá práce vykonávána v jiném než pracovníprávním vztahu, jde o nelegální práci. Dále se podrobněji zaměřuje na bezesmluvní výkon závislé práce a zastřený pracovní poměr (tzv. švarcsystém) jako příklady nelegální práce. Rozebírá také pojetí outsourcingu ve vztahu k nelegální práci a zmiňuje rozsudek NS z r. 2011 týkající se daného problému.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 64, (2016) č. 11

Opět aktuální souběh funkcí - nález ÚS 190/15 (s. 10-15); Několik poznámek ke služebnímu hodnocení státních zaměstnanců - dle zákona č. 234/2014 Sb. (s. 20-24); Výpověď z organizačních důvodů u zaměstnance na mateřské a rodičovské dovolené (s. 32-35); Podpora v nezaměstnanosti a průměrná mzda v národním hospodářství (s. 42-46); Motivace pracovníků a její individuální rozdíly (s. 47-52).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 11, (2016) č. 12

Pracovní úraz (2.) (s. 12-13); Pracovní posudek - posudek o pracovní činnosti (s. 14-16); Ženy v pracovním právu (2.) (s. 17-19); Pracovní kázeň a postihy - řešení v roce 2017 (s. 30-33); Nelegální práce a její postih (1.) (s. 34-37); Dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti (s. 50-51); Zdravotně postižený zaměstnanec v daních (s. 52-56); Vliv zvýšení minimální mzdy ve zdravotním pojištění k 1.1.2017 (s. 57-59); Zaměstnavatelé a změny ve zdravotním pojištění k 1.1.2017 (s. 62-65).

Právo

Zuzana Petková

Biznis s exekuciami si delilo iba deväť úradov : justícia

Trend, Sv. 26, (2016) č. 40, s. 34-35

Pohled na chystané změny v oblasti právního vymáhání pohledávek na Slovensku v souvislosti s připravovanou novelou exekučního zákona. Mezi hlavní reformní kroky patří vytvoření specializovaného exekučního soudního pracoviště se sídlem na okresním soudě v Banské Bystrici a náhodný výběr exekutora prostřednictvím elektronického systému, který bude provádět toto pracoviště. Systém náhodného elektronického přidělování návrhů na exekuci a nemožnost svobodného výběru exekutora má však i svoje kritiky. Autorka také krátce rozebírá připravovanou novelu zákona o bankrotech.

Monika Forejtová, Markéta Šlejharová

Evropské a vnitrostátní aspekty jmenování hmotněprávního opatrovníka akciové společnosti

Jurisprudence, Sv. 25, (2016) č. 4, s. 21-31

Bliže k nové právní úpravě institutu hmotněprávního opatrovníka akciové společnosti, který je jmenován soudem k ochraně zájmů společnosti, podle obecné úpravy opatrovnictví právnických osob dle občanského zákoníku. Pozornost je věnována jak evropským souvislostem (zejména s ohledem na vnitřní trh a volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu), tak hmotněprávní a procesní úpravě i ústavněprávním aspektům (ochrana vlastnictví) českého práva. V textu jsou identifikovány praktické, teoretické a výkladové problémy související s problematikou hmotněprávního opatrovnictví akciové společnosti. Autorky se staví kriticky ke koncepci obecné a kusé úpravy opatrovnictví právnických osob a její aplikaci na akciovou společnost. Upozorňují, že opatrovnictví se v našem prostředí může stát účinnou metodou převzetí kontroly nad právnickou osobou společníkem nebo dokonce osobou, která společníkem není. - Pozn.

Ina Karabas, Christof Kerkmann, Hans-Peter Siebenhaar

Geldsegen für Musiker

Peněžní požehnání hudebníkům

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 212 (2.11.2016), S. 18-19

Počátkem listopadu 2016 skončil sedm let trvající právní spor mezi portálem Youtube a německým ochranným autorským svazem hudebníků a hudebních vydavatelů (Gema). Oba subjekty se dohodly na mimosoudním vyrovnání, podle něž současný vlastník Youtube společnost Google zpětně vyplatí všech 70 tisíc držitelů autorských práv zastupovaných Gemou za všechna videa nahraná na webu Youtube od roku 2009. Dohodou bude současně zpřístupněna řada na území Německa dosud blokových videí. Někteří experti očekávají, že k podobným dohodám mezi Youtube a autorskými svazy dojde i v dalších evropských zemích, kde tyto spory ještě nebyly vyřešeny. -- K tématu viz také komentář v čísle na s. 31.

Pavel Svoboda

K právním aspektům brexitu

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 22, s. 783-788

Autor upozorňuje, že v souvislosti s blížící se první aplikací čl. 50 Smlouvy o Evropské unii, který upravuje vystoupení členského státu z EU (v návaznosti na výsledky britského referenda z června 2016), vycházejí na povrch určité nedotaženosti tohoto ustanovení. Nejvýznamnější z nich je nejistota o právní povaze dohody o vystoupení, předvídané tímto ustanovením, a o jejích důsledcích. Příspěvek se věnuje analýze čl. 50 SEU v kontextu britského referenda a poukazuje na hlavní právní důsledky, které brexit ve Spojeném království způsobí. Podrobněji rozebírá postup podle tohoto článku, obsah a povahu dohody o vystoupení, postup sjednání a uzavření dohody o vystoupení i moment vystoupení. Autor se také snaží ukázat různost názorů na jednotlivé aspekty čl. 50 a naznačuje rozsah úkolů, které z aktivace tohoto článku vyplývají při úpravách právního systému a institucí jak na straně vystupujícího státu, tak i Evropské unie. - Pozn.

Jan Kocina

Ne bis in idem - penále v daňovém řízení

Bulletin advokacie, Sv. 2016, č. 10, s. 38-40

Autor se problematikou „ne bis in idem“ (ne dvakrát v téže věci) v trestním právu zabýval již v minulosti. Ve svých článcích se již před více než deseti lety přikláněl k názoru, že zásada ne bis in idem by měla být aplikována v daleko širším rozsahu než tak, jak je aplikována dosud, s tím, že pokud již Nejvyšší soud dospěl k závěru, že ji lze vztáhnout také na přestupky, pak by se měl v podobném duchu vypořádat s její aplikací ve vztahu k jiným právním deliktům, resp. ke všem deliktům veřejného práva. Autor se v článku zaměřuje na stručný vývoj aplikace ne bis in idem a daňové penále. - Pozn.

Jiří Maštálka

Nové nařízení EU o ochraně osobních údajů a některé záležitosti spojené s jeho aplikací v ČR

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 21, s. 737-742

Autor vychází z přijetí nového instrumentu ochrany a zpracování osobních údajů v podobě nařízení EU č. 2016/679 a zrušení směrnice č. 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a v souvislosti s volným pohybem těchto údajů. Upozorňuje na budoucí dopady nařízení vůči stávajícím ustanovením právního rádu ČR. V příspěvku stručně nastiňuje přínosy nového nařízení a poukazuje na rozdíly oproti současnému znění zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, jenž vycházel právě ze směrnice č. 95/46/ES. Analyzuje také jednotlivé instituty zakotvené nařízením (zásady zpracování osobních údajů, práva subjektů údajů, předávání osobních údajů do třetích zemí nebo mezinárodním organizacím, posuzování úrovně ochrany, zřízení nezávislého dozorového úřadu). - Pozn. -- Viz také příspěvek v čas. Bankovníctví č. 11/2016, s. 28-29 a v čas. Právní rádce č. 11/2016, s. 42-44.

Lubomír Augustín

Oddlužení neboli osobní bankrot

Obchodní právo, Sv. 25, (2016) č. 8, s. 295-306

Insolvenční řízení patří v kontextu práva k jednomu z nejkompexnějších řízení, a to s přesahem do jiných jak právních, tak i neprávních odvětví. Cílem insolvenčního řízení je v obecné rovině uspořádat majetkové vztahy dotčených osob zákonem stanoveným způsobem a co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení věřitelů. Cílem článku je představit jeden ze způsobu řešení úpadku, tj. oddlužení neboli "osobní bankrot". Autor přispívá k diskusi mj. o tom, zda institut oddlužení není k dlužníkům až příliš benevolentní a naopak, z pohledu věřitelů až příliš striktní či místy nespravedlivý. Článek se zabývá zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), a zákonem č. 294/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb. - Pozn.

Soňa Skulová, David Hejč, Radislav Bražina

Odůvodnění správního rozhodnutí : revitalizace institutu s dlouhou tradicí

Právník, Sv. 155, (2016) č. 10, s. 895-912

Autoři rozebírají hlavní znaky a funkce institutu odůvodnění správního rozhodnutí a z pohledu českého právního prostředí se zamýšlejí nad vývojem, kterým procházelo, i aktuálními otázkami a tendencemi v souvislosti s povinností správního orgánu poskytnout v rámci vydaného správního rozhodnutí příslušné odůvodnění. V dílčím rozsahu využívají komparaci aktuální české regulace odůvodnění s německou a rakouskou právní úpravou. Charakterizují také specifika odůvodnění opatření obecné povahy. Provádějí bližší zkoumání otázky, jak dalece naplňuje institut odůvodnění správního rozhodnutí v současném pojetí požadavky nastolené zejména obecnými principy pro výkon veřejné správy v moderním právním státě, resp. principy dobré správy. Zdůrazňují, že řádné a úplné odůvodnění je možno chápat také jako další možný prvek systému právních garancí a správnosti příslušných správních aktů. - Pozn. -- Viz i další příspěvky na aktuální témata správního a ústavního práva v čísle věnovaném odkazu právníka Jiřího Pražáka. -- Viz také příspěvek Materiální stránka správních deliktů v odůvodnění rozhodnutí v čas. Právní rozhledy č. 21/2016, s. 732-737.

Jan Brodec

Osobní statut obchodní společnosti v kontextu přeshraničního přemístění sídla

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 8, (2016) č. 10, s. 273-278

Článek se zabývá právní úpravou přeshraničního přemístění sídla obchodní společnosti v českém právním řádu z pohledu mezinárodního práva soukromého a poukazuje na možné nejasnosti v této oblasti vyvolané rekonstrukcí českého soukromého práva v r. 2014. Česká republika je považována za právní řád zastávající inkorporační princip. S ohledem na tuto skutečnost se autor zabývá vlivem právní úpravy přemístění sídla na vývoj inkorporačního principu v českém právním řádu, přičemž dochází k závěru, že právní úprava přemístění sídla modifikuje inkorporační princip ve prospěch principu skutečného sídla. - Pozn.

Radek Jurčík

Registr smluv jako transparentní nástroj v oblasti veřejné správy a veřejných zakázek

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 8, (2016) č. 9, s. 261-264

Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), nabyt účinnosti dne 1.7.2016. Má výraznou inspiraci ve znění slovenské právní úpravy a přes svou stručnost (sestává z 10 paragrafů) přináší velké interpretační potíže, které autor v článku rozebírá. - Pozn.

David Hejč

Smišené správní akty v právním řádu ČR aneb 10 let účinnosti opatření obecné povahy

Právník, Sv. 155, (2016) č. 10, s. 829-842

Obecná právní úprava určená pro smíšené správní akty se v právním řádu ČR objevila před deseti lety s přijetím správního řádu. Článek rozebírá problematiku smíšených správních aktů z hlediska právní teorie, věnuje se jak institutu opatření obecné povahy, tak dalším smíšeným správních aktům mimo formu opatření obecné povahy (správní rozhodnutí, podzákoné právní předpisy). Zabývá se výskytem pojmových znaků smíšených správních aktů v uvedených právních formách a rovněž

způsoby, jakými jsou tyto akty vydávány, i právními prostředky ochrany, jaké proti nim poskytuje právní řád. Dále se zaměřuje na případy, kdy akty nejsou vydávány a přezkoumávány jako opatření obecné povahy a je s nimi v právním řádu nakládáno diametrálně rozdílnými způsoby, které mají podstatný dopad do úrovně ochrany veřejných subjektivních práv jejich adresátů. - Pozn. -- Viz i další příspěvky na aktuální témata správního a ústavního práva v čísle věnovaném odkazu právníka Jiřího Pražáka.

František Nonnemann

Trestní odpovědnost právnické osoby za neoprávněné nakládání s osobními údaji

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 20, s. 697-704

Shrnutí novely č. 183/2016 Sb. zákona o trestní odpovědnosti právnických osob s důrazem na rozšíření trestných činů, za které je právnická osoba odpovědná, v tomto případě na trestný čin neoprávněného nakládání s osobními údaji. Autor rozebírá, jakých situací se tato změna může v praxi při zpracování osobních údajů týkat a jaké další důsledky přinese. Nejprve se zabývá okolnostmi a možnými případy protiprávního využívání či jiného zpracování osobních údajů právnickými osobami, které mohou být po účinnosti zmíněné novely posouzeny jako trestný čin této právnické osoby. Dále se zaměřuje na hranici mezi trestným činem právnické osoby a správním deliktem podle zákona o ochraně osobních údajů. Zmiňuje také procesní aspekty a možné vyvinění se z odpovědnosti za trestný čin (nově upraveno v § 8 odst. 5 zákona č. 418/2011 Sb.). - Pozn.

David Sehnálek

Vliv práva Evropské unie na interpretaci občanského zákoníku a ustanovení o nekalé soutěži

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 8, (2016) č. 11-12, s. 318-324

Cílem článku je nabídnout odlišný pohled na nový občanský zákoník a jeho interpretaci, a to pohledem práva Evropské unie. Zkoumána je problematika nekalé soutěže a otázek souvisejících. Autor věcně upozorňuje na souvislosti, které z textu nového občanského zákoníku nemusejí být na první pohled právníkovi pracujícímu výhradně s vnitrostátním právem patrné, a nastiňuje možné řešení interpretačního problému způsobeného interakcí unijního práva s občanským zákoníkem. - Pozn.

Zuzana Kollárová

Zákon, který firmy takmer nepoznají : trestná zodpovednosť

Trend, Sv. 26, (2016) č. 42, s. 66

Příspěvek reaguje na zavedení účinnosti trestní odpovědnosti právnických osob na Slovensku od 1.7.2016. SR byla poslední zemí EU, která neměla právní úpravu této trestní odpovědnosti. Autorka shrnuje obsah nového zákona a zdůrazňuje, že ve výčtu trestných činů chybí řada trestných činů ekonomické povahy (poškození nebo zvýhodňování věřitele, maření konkurzního jednání, různé druhy podvodů nebo machinací při veřejných zakázkách) a že podniky i nadále nebudou nést odpovědnost za řadu trestných činů, u kterých by to bylo společensky potřebné. Dále upozorňuje na hlubokou neznalost tohoto zákona mezi podnikateli a manažery a charakterizuje opatření, která v reakci na nový zákon firmy implementovaly.

Statistika. Demografie. Sociologie

Konrad Fischer, Bert Losse, Matthias Kamp

Bajuwarische Glückseligkeit

Bavorské blaho

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 41, S. 82-89

Článek představuje exkluzivní studii časopisu WirtschaftsWoche, která srovnává 69 největších německých měst. Které město je hospodářsky nejsilnější? Které se dynamicky vyvíjí? Komu budou podniky nabíhat a kdo se nejlépe připravuje na digitální věk? Test ukazuje, že jih země je vpředu a zvyšuje svůj náskok. Tabulky srovnávají trh práce, hospodářskou strukturu, trh nemovitostí a kvalitu života.

Marianna Dudášová

Political consequences of the refugee crisis : the case of Germany

Politické důsledky uprchlické krize : případ Německa

Ekonomické rozhledy, Vol. 45, (2016) No. 3, p. 312-330

Německo patří k zemím nejvíce postiženým pokračující uprchlickou krizí vyvolanou konflikty v Sýrii a Iráku. Příspěvek dokumentuje změny německé politické scény, ke kterým dochází v důsledku migrační krize, a identifikuje dva hlavní směry současného vývoje. Těmi jsou dle autorky domácí pokles autority kancléřky Merkelové doprovázený jejím odtržením od zbytku Evropy a nárůst popularity strany AfD (Alternative für Deutschland), pravicové populistické strany radikalizované po r. 2015. Autorka také shrnuje přínos současné kancléřky a její desetileté působení ve vedení země a spekuluje o konci éry Angely Merkelové. - Pozn.

Stanislava Hronová, Richard Hindls, Luboš Marek

Reflection of the economic crisis in the consumer and entrepreneurs subsectors

Odras hospodářské krize ve spotřebitelském a podnikatelském pododvětví

Statistika, Vol. 53, (2016) No. 3, p. 4-21

Autoři se zaměřují na projevy obecných zákonitostí týkajících se spotřebitelského a výrobního chování za hospodářské krize v ČR, zejména se věnují chování domácností jako spotřebitelů a podnikatelů. Sektor domácností také zahrnuje drobné podnikatele, jejichž ekonomická role a chování je odlišné od role spotřebitelů a více se podobá chování nefinančních podniků. Analýza používá data za období 2009-2014 u obou pododvětví sektoru domácností v ČR dle ESA 2010. Autoři nejprve stručně charakterizují národohospodářské souvislosti vývoje ve zkoumaném období a vytváření příjmů v podnikatelském a spotřebitelském pododvětví. Poté analyzují užití čistých příjmů, míru nefinančních investic, finančních investic a zadlužení domácností i aktiva domácností a s nimi související změny v zadlužení. V závěru shrnují svá zjištění. - Pozn.

Jana Kramulová ... [et al.]

Regional price levels in the Czech Republic : past and current perspectives

Cenová úroveň v regionech ČR : minulost a aktuální vyhlídky

Statistika, Vol. 53, (2016) No. 3, p. 22-34

Článek přináší přehled základních metodologických změn nutných k výpočtu regionálních cenových hladin pro r. 2012 v ČR v souvislosti se změnou standardu národních účtů (ESA 2010). Autoři seznamují s hlavními změnami metodologie mezi lety 2007 a 2012 používané pro mezinárodní srovnání hospodářských ukazatelů a upozorňují na potenciální nedostupnost dat a jejich zdrojů i na další odlišnosti v podmínkách regionálního zkoumání. Zamýšlejí se nad možnou porovnatelností výsledků nové regionální parity kupní síly (pro r. 2012) a odhadů pro r. 2007 a seznamují s hlavními zjištěnými odlišnostmi. - Pozn.

Johann Fuchs, Alexander Kubis

Zuwanderungsbedarf und Arbeitskräfteangebot bis 2050 : wie viele Zuwanderer benötigt

Deutschland für ein konstantes Erwerbspersonenpotenzial?

Poptávka po migrantech a nabídka pracovních sil do roku 2050 : kolik imigrantů potřebuje Německo pro konstantní potenciál ekonomicky aktivní populace?

WISTA, Jg. 2016, Nr. Sonderheft Arbeitsmarkt und Migration, S. 103-112

Demografická projekce o velikosti potenciálně ekonomicky aktivního obyvatelstva v Německu do roku 2050. Autoři dochází k závěru, že bude nutný příchod kolem 400 tisíc imigrantů ročně, má-li si Německo udržet počet obyvatel v produktivním věku na 45 milionech. Toto číslo ale zároveň předpokládá růst potenciálu zaměstnanosti u žen a věkově starších kohort. Naopak při stávajícím trendu migrace kolem 200 tisíc osob ročně se počet (potenciálně) ekonomicky aktivních jedinců na trhu práce sníží v roce 2050 ke 40 milionům osob. - Pozn. -- K dopadům migrace na německý pracovní trh a k postavení migrantů na pracovním trhu v Rakousku i ostatních evropských zemí viz také všechny články v tomto čísle.

Účetnictví

Hansrudi Lenz

Honorare für Abschlussprüfungs- und Nichtprüfungsleistungen bei Unternehmen von öffentlichem Interesse : Analyse der Regelungen der EU-Verordnung und des Abschlussprüfungsreformgesetzes **Honoráře pro auditorské a neauditorské služby u podniků veřejného zájmu : analýza ustanovení plynoucí z nařízení EU a zákona o reformě auditu**

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 44, S. 2555-2560

Příspěvek kriticky hodnotí nařízení EU o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu (č. 537/2014) a jeho německou implementaci. Podle autorů lze v obou normách obejít jejich klíčová ustanovení. V případě nařízení EU je problematické účinné vymáhání maximální hranice podílu odměn pro auditorské společnosti za neauditorské služby. Německý zákon pak přinese výkladové problémy kvůli využití čl. 5 odst. 3 nařízení o autonomních ustanoveních pro členské státy. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Účetnictví v praxi

Sv. 16, (2016) č. 11

Daňové změny kvůli elektronické evidenci tržeb (s. 4-8); Novela zákona o auditorech (1. část) (s. 9-11); Místo plnění u jednotlivých druhů služeb - dle zákona o DPH (s. 12-16); Zvyšování a snižování základního kapitálu v s.r.o. a a.s. (s. 23-26); Vedlejší činnost spolků - účetní a daňový pohled (s. 27-30).

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 14 (2016), č. 11

Technické zhodnocení v roce 2016 (s. 3-6); Účetní a daňové aspekty bezúplatně nabytého DHM a DNM (včetně DHM a DNM pořízeného z dotace nebo účelového daru) v nestátních neziskových organizacích (Část 3): prodej a vyřazení (s. 7-10); Majetek a vybrané účetní jednotky (III. část): závěr (s. 22-29).

Veřejná správa

E-Participace slouží rozvoji města Kyjov za přispění veřejnosti

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 10, s. 25-26

Příspěvek se zabývá účelem a smyslem tzv. e-participace pro veřejnou správu a politické rozhodování na komunální úrovni. Participace občanů na rozhodování s využitím informačních a komunikačních technologií je představena na příkladu města Kyjov. Součástí článku je i tabulka, jež obsahuje hodnoty indexu EPI (e-participation index) v tomto směru nejvyspělejších zemí. ČR se v roce 2016 nachází na 76. místě v příslušném žebříčku.

Karel Zuska, Karel Masopust

Novinky ve veřejném zadávání : výzkum, vývoj a inovace

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 4, (2016) č. 4 (listopad), s. 22-26

Příspěvek se zaměřuje na změny v oblasti zadávání veřejných zakázek (v souvislosti se zákonem č. 134/2016 Sb.) s významným dopadem do oblasti výzkumu, vývoje a inovací, kde působí řada veřejných zadavatelů. Mezi hlavní změny jsou řazeny nové výjimky, při jejichž splnění zadavatel nemusí veřejnou zakázku zadat v zadávacím řízení dle zákona č. 134/2016 Sb., širší škála druhů zadávacích řízení (pro oblast VVI tzv. inovační partnerství) a předběžné tržní konzultace jako nástroj k transparentní možnosti jednat o zadávacích podmínkách s třetími osobami včetně potenciálních dodavatelů. Autoři zdůrazňují, že nový zákon výslovně zakotvuje i možnost zadavatele nehodnotit pouze cenu dodávky, nýbrž zohlednit i náklady životního cyklu, což má v oblasti VVI zásadní význam. -- Viz také příspěvek k zadávací lhůtě a jistotě dle nového zákona na s. 44-47.

Jiří Brož

Rámcová smlouva a možnosti překročení její předpokládané hodnoty

Veřejné zakázky, Sv. 2016, č. 4, s. 50-52

Autor představuje právní úpravu rámcové smlouvy dle zákona o veřejných zakázkách a dále se věnuje problematice možného překročení předpokládané hodnoty rámcové smlouvy stanovené zadavatelem před zahájením zadávacího řízení. Zdůrazňuje, že otázka trvání rámcové smlouvy po dosažení její předpokládané hodnoty není judikaturou dosud vyřešena a ani do budoucna nový zákon o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. tuto problematiku neupravuje. Dle autorova názoru rámcová smlouva i po překročení předpokládané hodnoty trvá, a to zejména vzhledem ke smyslu zákona, účelu institutu předpokládané hodnoty i vzhledem k závěrům uvedeným v metodice MMR. - Pozn.

Vlastimil Fidler

Srovnání staré a nové úpravy veřejných zakázek. (II.)

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 4, (2016) č. 4 (listopad), s. 4-10

Přehledné tabulkové shrnutí a porovnání ustanovení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, podle předmětu úpravy. Autor se zaměřuje na nejdůležitější odlišnosti úprav mezi oběma zákony (v této části např. druhy veřejných zakázek; předpokládaná hodnota veřejných zakázek pravidelné povahy; jistota; opatření k nápravě; volba druhu zadávacího řízení v podlimitním režimu; lhůty v otevřeném řízení; lhůty v užším řízení pro podlimitní i nadlimitní režim; kritéria technické kvalifikace pro dodávky, služby a stavební práce; vzorky).

Tomáš Grulich

Vybrané problémy nové právní úpravy zadávání veřejných zakázek

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 20, s. 705-713

Autor se věnuje vybraným otázkám zaměřeným na změny v právní úpravě zadávání veřejných zakázek provedené zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Zaměřuje se na problémy, které by mohly být s aplikací nového zákona spojeny. Uvádí, že úprava některých institutů nastoluje nové otázky a vytváří (více než dosavadní úprava zákonem č. 137/2006 Sb.) prostor pro netransparentní postupy. Jako příklad tohoto tvrzení je zmíněno nové pojetí institutu mimořádně nízké nabídkové ceny či zadávací lhůty. - Pozn. -- Viz také příspěvek v čas. Veřejné zakázky č. 4/2016, s. 45-46.

Žebříček krajů podle zadávání zakázek - každý čtvrtý tendr se zruší

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 10, s. 17

Článek je věnován hospodárnosti a férovosti zadávání veřejných zakázek v jednotlivých krajích. Prezentována jsou přitom data získaná spolkem EconLab při Institutu ekonomických studií UK a zveřejněná na webové stránce zindex.cz. Na základě těchto dat (z let 2013-2015) je vytvořen žebříček, v jehož čele stojí Jihočeský kraj a jenž uzavírá Zlínský kraj. Z hodnocení krajů vyplývá mj. to, že jsou často zakázky vypisovány bez pořádného průzkumu trhu, což má vliv i na výsledky, kdy celou čtvrtinu všech zakázek kraje musely zrušit, typicky pro nezájem firem.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Egovernment : elektronizace veřejné správy

Sv. 2016, č. 3

Vize 2020: souhrn informací z MV ČR (s. 10-11); Národní identitní prostor (s. 14-15); Základní registry a eIDAS (s. 16-17); Digitální agenda a Iniciativa 2020 (s. 22-29); Vztah nařízení eIDAS k ochraně osobních údajů aneb Co bude znamenat nové nařízení GDPR pro elektronické transakce nejen ve veřejné správě (s. 38-41).

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů**Sv. 21, (2016) č. 5**

Zprávy Ministerstva financí pro finanční orgány obcí a krajů (s. 16); Aktuální otázky financování obcí (s. 24-25); Sdílené daně obcí - pohled do historie (s. 30-31); 17 let života s rozpočtovým určením daní (s. 32-33); Zadávání veřejných zakázek - obsah a zásadní změny nového zákona II. část (s. 34-35); Hazardní hry v obcích - nové možnosti regulace (s. 39); Otevřená data ve veřejné správě (s. 83); Zákon o kybernetické bezpečnosti: správa, uchování a sdílení hesel (s. 84-85).

Veřejná správa**Sv. 27, (2016) č. 20**

Tituly jsou rozdány, obce uspěly i v rámci Evropy: Vesnice roku 2016 (s. 3-4); Vyhlášení Vesnice roku aneb Cesta tam a zase zpátky (s. 5-6); Nový kabát českého správního práva trestního (část I) (s. 10-11); Konference představila aktuální problémy veřejné správy (s. 12-14); Změny služebního poměru: převedení na jiné služební místo (s. 15-18); Pár poznatků z praxe: Úřednické zkoušky a odpovědný přístup členů zkušební komise (s. 18); Dokážeme myslet na budoucnost?: koncepce rodinné politiky (s. 20-23); Olomouc zlepšuje infrastrukturu, digitalizuje archiv a plánuje mobilitu (s. 24-27).

Veřejná správa**Sv. 27, (2016) č. 22**

Církevní restituce opět v popředí zájmu. Kvůli žalobám na obce (s. 4-6); Biskup: Situace u obcí je jiná než v případě krajů (s. 6-7); Vedoucí úřadu musí udržet fungující tým jako záruku kontinuity (s. 8-11); Mezi prvním a druhým služebním hodnocením státních zaměstnanců (s. 15-18); Návrh změn zákonů v obcích, krajích a hlavním městě Praze: nový systém odměňování členů zastupitelstev (s. 19-22); Jaký je náš přístup k veřejnému prostoru? (s. 24-25); Legislativní novinky: novela zákona o auditorech č. 299/2016 Sb. (s. 28).

Veřejná správa**Sv. 27, (2016) č. 23**

Zavést systém EMAS se vyplatí (s. 4-5); Odměny členům zastupitelstev se vypočítají tak, aby v souhrnu nedošlo k jejich snížení (s. 6-9); Změny v zákoně o právu shromažďovacím se týkají i obcí (s. 10); Jedna a čtvrt miliardy korun z OPŽP půjde na prevenci proti povodním i suchu (s. 11); Zase byla husa? Zkuste příště kozla z Kozojídek, bronzové Vesnice roku! (s. 12-15); Několik poznámek k blokovému řízení (s. 16-19); Získali jsme nejvyšší ocenění za přínos komunálním službám v rámci republiky - Mělník (s. 20-21); Zažíváme nenávratný konec „starých“ časů (s. 22-23); Zákaz pobytu se ruší. Stačí omezující opatření, věří Ministerstvo vnitra (s. 24-27); Správní řád stokrát jinak (s. 28).

Veřejná správa**Sv. 27, (2016) č. 24**

Jsmo civilně a slušně fungující země a možná si příliš málo věříme : konference Česko: jak jsme na tom? (s. 4-7); Pro rok 2017 bude příspěvek na výkon státní správy obcím navýšen o téměř 750 milionů (s. 8); Město Hranice řídí námořní kapitán. Svě lidi bych nikdy neopustil, říká... (s. 12-14); Nejčastější nedostatky služebního hodnocení státních zaměstnanců (s. 15-16); Informační systém o státní službě - modul organizační struktury a systemizace (s. 17); Systemizace služebních a pracovních míst s účinností od 1. ledna 2017 (s. 18); Reforma by mohla způsobit devastaci sítě škol, obávají se starostové (s. 20-23); SMO ČR: Ústava by samosprávám měla garantovat, že na činnosti navíc dostanou potřebné peníze (s. 24-25); Podpora územního rozvoje obcí s rozšířenou působností prostřednictvím IROP (s. 26-27).

Veřejné finance. Rozpočet

Dušan Litva

Analýza udržatelnosti fiskální politiky vybraných krajů na základě dynamického modelování

Ekonomické rozhledy, Sv. 45, (2016) č. 3, s. 331-349

Autor nejprve předkládá teoretický pohled na problematiku fiskální politiky, na základní principy jejího působení, nástroje a možné důsledky a rozebírá otázku udržitelnosti fiskální politiky. Důraz klade na odvození teoretických vztahů podle M. Wickense, vycházejících z principu všeobecné dynamické rovnováhy v ekonomice, a jejich uplatnění při posuzování udržitelnosti fiskální politiky. V návazné praktické části posuzuje udržitelnost fiskální politiky u vybraných zemí EU a mimoevropských států

v letech 2015-2020 na základě všeobecné dynamické rovnováhy. Model konstruuje za pomoci dat o vývoji inflace, tempa růstu reálného HDP a poměru dluhu k HDP, ze kterého počítá celkový deficit pro konkrétní rok. Zkoumanými státy jsou USA, Rusko, EU jako celek, Německo, Velká Británie, Slovensko a ČR. Provádí také porovnání vývoje fiskální politiky a její udržitelnosti mezi těmito státy.

Ruth Berschens

Bescheidene Aussichten : laut EU-Konjunkturprognose bekommen Frankreich, Italien und Spanien ihre Staatsverschuldung nicht in den Griff. Der Brexit wird zum Risiko für die Wirtschaft
Skromné vyhlídky : podle zprávy EU k hospodářskému růstu nemají Francie, Itálie a Španělsko své státní zadlužení pod kontrolou. Brexit se stává rizikem pro ekonomiku

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 218 (10.11.2016), S. 18-19

Podzimní prognóza Evropské komise k hospodářskému růstu v EU sice konstatuje pokles zadlužení v zemích eurozóny jako celku, u států s chronickými fiskálními problémy však k žádnému výraznému zlepšení zřejmě nedojde. Naopak lze očekávat, že v roce 2018 překročí veřejný dluh Španělska hodnotu 100 procent hrubého domácího produktu a rovněž Francie bude směřovat k této hranici. Obě země společně s Itálií také budou mít potíže dodržet tříprocentní limit Paktu stability a růstu o maximálním nárůstu deficitu státního rozpočtu vůči HDP. Problémy bude mít ale i Velká Británie, u níž Evropská komise v roce 2017 očekává v souvislosti s brexitem pokles hospodářského růstu o polovinu a snížení objemu investic o 2,2 procenta. -- K růstu HDP a vývoji veřejných financí v Německu v roce 2017 viz také článek na s. 19.

By Kristian L. Holden

Buy the book? : evidence on the effect of textbook funding on school-level achievement

Koupit knihu? : důkazy o vlivu financování učebnic na výsledky žáků

American Economic Journal: Applied Economics, Vol. 8 (2016), No. 4, p. 100-127

Dle soudního rozhodnutí v případě Williams (Williams case, Williams settlement) v americké Kalifornii získaly školy s horšími výsledky žáků jednorázový příspěvek na učebnice. Autor v této souvislosti zkoumá, jak poskytnutí učebnic žákům z veřejných zdrojů ovlivnilo studijní výsledky těchto žáků. Na základních školách vedl nákup učebnic k výraznému zlepšení prospěchu, na vyšších stupních se ale vliv nepotvrdil. - Pozn.

Martin Greive, Donata Riedel

Investitionspflicht für den Staat : Regierungsberater wollen den Bund durch neue Haushaltsregeln zu höheren Investitionen zwingen

Investiční povinnost pro stát : vládní poradci chtějí novými rozpočtovými pravidly donutit spolkovou vládu k vyšším investicím

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 219 (11.11.2016), S. 10

Expertní komise německé spolkové vlády pro posílení investic (tzv. Fratzscherova komise) navrhuje ve své závěrečné zprávě zavedení povinnosti pro stát "chránit veřejné investice". Vláda by podle komise musela převést rozpočtové přebytky do rezerv určených pro investice podobně, jako to již činí s částí přebytků směřovaných na výdaje spojené s migrační krizí. Tyto prostředky by měly plynout na podporu investic měst a obcí s napjatými rozpočty a na programy regionálního rozvoje.

Michal Lehuta

Štát sa zнова spolieha na šetrenie všade inde, len nie u seba : verejné financie

Trend, Sv. 26, (2016) č. 41, s. 34-35

Autor upozorňuje na pomalé tempo snižování každoročního rozpočtového schodku v SR a přináší informace o návrhu rozpočtu slovenské veřejné správy na roky 2017-2019. Věnuje se dynamice státních výdajů na starobní důchody, na sociální a zdravotní oblast, školství a obranu. Domnívá se, že hlavním rizikem připravovaného rozpočtu je kromě neplnění jeho cílů (zejména výše deficitu) také optimistická makroekonomická a daňová prognóza, na které je postavený, a nejisté tvoření přebytků ostatními subjekty veřejné správy. Součástí návrhu státního rozpočtu jsou poprvé také závěrečné zprávy revize výdajů pro oblast zdravotnictví, dopravy a informatizace (dle projektu Hodnota za peníze).

Manuela Raisová, Ludmila Pavliková, Jozefína Semančíková

The impact of social expenditure on public debt in the Czech Republic and Slovakia

Dopad sociálních výdajů na veřejný dluh v České republice a na Slovensku

E+M *Economie a Management* = *Economics and Management*, Vol. 19, (2016) No. 3, p. 158-172

K problematice dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí. Autorky zkoumají vliv veřejných výdajů na veřejný dluh prostřednictvím dat o úrovni veřejných výdajů v ČR a v SR za období 1993-2015. Zdůrazňují, že problematika nárůstu veřejných výdajů je primárně spojena s růstem sociálních výdajů, zejména s ohledem na soustavný nárůst výdajů na penze. V souvislosti s tím testují hypotézu, že v některých zemích jsou sociální výdaje ve výraznější korelaci se změnami veřejného zadlužení než jiné proměnné. Tato hypotéza byla modelovým zkoumáním potvrzena pouze pro ČR.

Vláda schválila návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2017

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 20, příl. Legislativa s. I

Příspěvek informuje o návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na r. 2017, který schválila vláda na konci září 2016. V rozpočtu jsou zahrnuty vládní priority včetně navýšování platů státních zaměstnanců, valorizace penzí, podpory investic či posilování bezpečnosti a obrany. Součástí rozpočtové dokumentace jsou také strategické dokumenty "Návrh střednědobých výdajových rámců na léta 2018 a 2019" a "Návrh střednědobého výhledu státního rozpočtu na léta 2018 a 2019". Dále jsou ve státním rozpočtu obsaženy také finanční vztahy k rozpočtu EU a stanoven podíl deficitu hospodaření sektoru vládních institucí na HDP a strukturální deficit vládního sektoru.

Zdravotnictví

Mária Hunková

V zdravotnictví se bude upravit

Trend, Sv. 26, (2016) č. 42, s. 32-33

Autorka seznamuje se závěry konečné zprávy Revízia výdavkov na zdravotníctvo, která je součástí projektu Hodnota za peniaze na Slovensku, a podrobněji rozebírá plánovaná opatření vnitřní restrukturalizace vedoucí k úsporám veřejných výdajů na zdravotnictví v SR (zejména pro oblast lékové politiky a výdajů zdravotních pojišťoven na léky, zdravotní pomůcky a speciální zdravotnický materiál; oddlužení, zvýšení efektivity a nová struktura státních nemocnic; zvýšení efektivity diagnostiky, společných vyšetřovacích a léčebných složek a snižování duplicitních vyšetření; aj.). -- Viz také příspěvek v Trend Top v zdravotnictví, který je přílohou čas. Trend č. 43/2016, s. 11-14 a článek v čas. Trend č. 46/2016, s. 24-26.

Zemědělství

Jana Stekla, Marta Grycova

The relationship between profitability and capital structure of the agricultural holdings in the Czech Republic

Vztah mezi ziskovostí a kapitálovou strukturou zemědělských organizací v České republice

Agricultural economics = *Zemědělská ekonomika*, Vol. 62, (2016) No. 9, p. 421-428

Kapitálová struktura představuje poměr mezi financováním podniku dlouhodobými dluhovými nástroji a vlastním kapitálem. Vliv kapitálové struktury na ziskovost a hodnotu podniku se projevuje prostřednictvím nárůstu hodnoty formou současné hodnoty daňových úspor z dluhového financování. Autorky prostřednictvím analytických a statistických metod analyzují míru, jakou kapitálová struktura ovlivnila ziskovost zemědělských podniků v ČR v letech 2008-2013. Nejprve se stručně věnují teoretickému pohledu na problematiku kapitálové struktury a formulují výzkumné hypotézy, následně pak seznamují s použitými daty a metodologií. Poté diskutují výsledky analýz a na jejich základě zamítají některé z hypotéz.

Životní prostředí

Jean Boissinot ... [et al.]

The financial sector facing the transition to a low-carbon climate-resilient economy

[elektronický zdroj]

Finanční sektor čelí přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku odolnou proti klimatickým změnám

Trésor-economics, No. 185 (2016), p. 1-7

Na klimatické konferenci COP21 v Paříži se jednotlivé státy zavázaly zmírnit globální oteplování. Role finančního sektoru v této oblasti spočívá ve financování přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku. Francie dlouhodobě propaguje myšlenku udržitelnosti ve své ekonomice, mj. také ve finančním sektoru. V článku je popsána legislativa a konkrétní nástroje, které Francie využívá k financování transformace na ekonomiku šetrnou vůči životnímu prostředí. - Pozn. -- Dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: http://www.tresor.economie.gouv.fr/13270_tresor-economics-2016

Ostatní

Hans-Peter Siebenhaar

Ganz naher Osten : die University of New York in Prague bildet Führungskräfte für die boomende Wirtschaft in der Tschechischen Republik aus

Docela blízký východ : University of New York in Prague vzdělává vedoucí pracovníky pro rostoucí hospodářství České republiky

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 229 (25.11.2016), S. 16-17

Představení soukromé vysoké školy New York University in Prague, která si získává dobré jméno mezi manažery firem z České republiky i širšího regionu. Mezinárodní obsazení a na praxi orientované studijní programy vyučované v angličtině jsou podle autora článku schopny dodat českému hospodářství kvalifikované pracovníky a přispět k vyšší konkurenceschopnosti země.

By Miriam Bruhn ... [et al.]

The impact of high school financial education : evidence from a large-scale evaluation in Brazil

Účinky finančního vzdělávání na středních školách : důkazy z rozsáhlého hodnocení v Brazílii

American Economic Journal: Applied Economics, Vol. 8 (2016), No. 4, p. 256-295

Autoři v článku hodnotí dopady programu finančního vzdělávání na všeobecných středních školách v Brazílii. Programu se zúčastnilo 892 škol z 6 států s 25 000 studenty. Vliv programu na krátkodobější chování studentů je však sporný - program pozitivně ovlivnil dovednosti studentů (např. rozpočtování) a podnítl spoření, na druhé straně došlo ale také k nárůstu půjček na spotřebu. - Pozn.

Christian Lindner ; [rozhovor vedli] Marc Etzold, Dieter Schnaas, Gregor-Peter Schmitz

„Mich nervt Wolfgang Schäuble“

„Rozčiluje mě Wolfgang Schäuble“

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 41, S. 26-28

Rozhovor s předsedou FDP Christianem Lindnerem, který představuje ambiciózní daňové plány liberálů a připouští, že neví, kdy a jak by měla FDP opět vládnout.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 45

Vesnice duchů: český venkov vymírá a Jak v Česku mizejí vesnice - téma čísla (s. 14-23); Brusel hledá způsob, jak zavřít brány do daňových rájů: sjednocení pravidel pro korporátní daně by zamezilo neustálým změnám legislativy - CCCTB (s. 37-38); Jak pomoci školám? Omezit fakta, papírování a zvýšit platy: pět kroků, které by mohly vést k lepší kvalitě tuzemského školství (s. 39-41); Jak se osvědčily bezplatné exekutorské poradny (s. 53).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 60, (2016) č. 46**

Svět podle Trumpa v patnácti bodech: Trumpovy zájmy do roku 2020 - téma čísla (s. 14-22) i další příspěvky k tématu zvolení nového prezidenta USA na s. 24-29; Konzervativní Češi objevují podílové fondy: investice českých domácností a institucí do podílových fondů letos vzrostly o 50 miliard (s. 44-45); Byznys s přáteli: křehké vztahy si žádají pevná pravidla - do podnikání s přáteli se zkušenější obchodníci nehrnou. Často končí krachem firmy i vztahu (s. 52-55).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 60, (2016) č. 47**

Konec hypotečního šílenství: český hypoteční trh se zásadně mění. Banky budou žadatele o úvěr lépe informovat, ale i více prověřovat. Umožní rychlejší splácení hypotéky. Na tu ale od dubna dosáhne méně lidí než dosud - téma čísla (s. 14-21) a návazné články o nízkých úrokových sazbách a počtu hypoték v ČR na s. 22-24; Dny, ve kterých utrácí celý svět - výběr pěti dnů, kdy e-shopy zažívají předvánoční žně (s. 34-35); Vlastní zaměstnanci firmu ohrožují více než hackeři: lidé jsou nejslabším článkem firemní bezpečnosti. Trest ale stihne v první řadě podnik - dopady zákona o ochraně osobních údajů (s. 58-61).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 60, (2016) č. 48**

České potíže s angličtinou - téma čísla (s. 14-22); EET v otázkách a odpovědích: v Česku právě startuje elektronická evidence tržeb. Ministr financí A. Babiš ovšem na poslední chvíli přišel s pozměňovacími návrhy. Jak bude přelomový systém fungovat? (s. 32-33); Majetkový striptýz pro berní úředníky - prokazování původu majetku (s. 34-36); Rychlejší zápisy do rejstříků kazí nejednotnost soudů: fungování rejstříků se zrychlilo, soudy ale stále rozhodují stejné případy odlišně (s. 52-54); Data by měly povinně otevírat i státní firmy - rozhovor s T. Prouzou, koordinátorem digitální agendy ČR o open data (s. 4-7 samostatné přílohy Otevřená data).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 60, (2016) č. 49**

Dotacní Titanik: rozdělování evropských dotací nabralo skluz - téma čísla k čerpání evropských dotací (s. 14-23); Evidence tržeb: zdražení i krachy - restaurace po spuštění EET zvyšují ceny. Je to cena za narovnání podnikatelského prostředí v gastronomii (s. 34-36) a komentář na s. 4; Banky pustí ostatní společnosti do svých dat: finanční domy budou muset otevřít své internetové rozhraní. Start-upy čekají žně - dopady směrnice PSD2 (s. 38-40); Ekonomika roste, přesto má blízko k recesi: globální ekonomiku komplikují problémy v USA, rozvrat v Evropě i soupeření Západu s Čínou (s. 42-44); V nových pravidlech pro půjčky tápou finančníci i právníci: zákon o spotřebitelském úvěru je nejasný. Úvěrové firmy se bojí, že na něj doplatí (s. 52-54).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2016, č. 46**

Prezident Donald I. Normální (skoro): apokalyptické předpovědi o zhoubnosti Trumpovy vlády pro budoucnost Spojených států a celého světa jsou přehnané (s. 12-17) a Lekce z trumponomiky - pohled M. Zámečnicka (s. 18-19) a komentář k výsledku prezidentských voleb v USA na s. 46-48; Aby bylo veselo: uhlobaron Pavel Tykač i český stát usilují o část peněz zmrazených ve Švýcarsku v kauze MUS (s. 38); Štvanice na EET pokračuje: to máme za to, že chceme nepoctivým podnikatelům zarazit jejich konkurenční výhody plynoucí z neplacení daní (s. 50) a komentář k EET na téže straně; Triangulace brexitu: britský obchod se službami brexitem nijak významně neutrpí, finance jsou něco jiného. Tam se musejí státníci dohodnout - pohled D. Grose (s. 51) a komentář M. Zámečnicka na s. 52-53.

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2016, č. 47**

Sliby se nemají plnit: nukleární výbuch jménem Trump by mohl být o několik řádů slabší, než se čekalo. I tak to bude mela (s. 26-33) a komentář k prezidentu Trumpovi na s. 55; Intervence končí, hra o kurzy začíná: firmy, banky i investoři se mohutně připravují na ukončení intervencí ČNB (s. 38-39); Lidé se učí mluvit se státem elektronicky: za poslední dva roky se počet datových zpráv v Česku téměř zdvojnásobil (s. 47); Malá Čína v Perském zálivu - automobilová výroba v Íránu a další čínský vliv v této zemi (s. 48-49); Velký intervenční švindl: české ekonomice se daří. Není to však díky politice ČNB, ale jí navzdory - pohled H. Lipovské na nekonvenční politiku centrální banky (s. 52-54).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2016, č. 48**

Když ptáčka lapají ... banky tvrdí, že musejí zdražit hypotéky kvůli novému zákonu. Z velké části jsou to výmluvy - dopady novely zákona o spotřebitelském úvěru (s. 32-33); Tuláci po firmách - fluktuanti a jak je udržet ve firmě, obory s nejvyšší fluktuací (s. 36-38); Není nad svěží dávku amnézie: ČSSD znovu podléhá kouzlu zvýšení daňových sazeb pro bohaté firmy ovládané zahraničními investory, které sama lákala - komentář M. Zámečnicka k plánům na zdanění zisků zahraničního kapitálu v ČR (s. 50-51).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2016, č. 49**

Nájezdníci z Východu: čtvrt století po krachu socialismu začínají čeští byznysmeni sebevědomě přebírat západní konkurenty - české investice v západní Evropě (s. 24-29); Česko posílí v solárních arbitrážích: Brusel v podstatě posvětil všechny zásahy vůči solárníkům z minulých let - schválení podpory obnovitelných zdrojů v ČR uvedených do provozu 2006-2012 (s. 30); Ukrajinci, vítajte: Česko uvolňuje pravidla. Chce z Ukrajiny nalákat nové zaměstnance (s. 32-34); Angela IV. Válečná - k politické budoucnosti kancléřky (s. 40-42); Píp. A je zapláceno: Česko je evropským lídrem v bezkontaktních platbách (s. 44); Komu se bude podobat Asie: krátké post mortem ohledání první oběti ekonomických plánů nového prezidenta Trumpa - komentář M. Zámečnicka k TPP (s. 50-51).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2016, č. 50**

Zátah na solární barony odskáčou teplárny: stát přestane od ledna platit bonusy za kogenerační výrobu elektřiny a tepla. Doplatí na to ČEZ, Babiš i Křetínský (s. 30-31); Dluhopisy na sestupu: během října a listopadu se ze světových dluhopisových trhů vypařila astronomická částka 2,8 bilionu dolarů (s. 34); Spaghetti referendum: je vidět, že právě Italové vymysleli operu. V ní je možná i přestavba bez reformy, odstoupení bez rezignace a italexit bez vystoupení z EU (s. 38-40); Pryč s keřasy! Zase: státní správa sepisuje bajky o Daňkovi Krátílovi, jako by vůbec netušila, od koho skutečně vybírá daně (s. 44-46); Daňové úniky, třetí strana a EET: ve zpolitizované vřavě pozoruhodně zaniká odpověď na otázku, zda živnostníci a malé podniky své tržby vědomě a úmyslně krátí - úvaha nad zatajováním příjmů od M. Zámečnicka (s. 48-49); Město z písku - pohled na Dubaj (s. 52-56).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 218 (10.11.2016)**

Co čeká svět s Trumpem: miliardář Donald Trump se stane 45. prezidentem Spojených států - téma čísla (s. 1-5); Dohodě USA-EU hrozí, že utone v Atlantiku - osud Transpacifického partnerství a TTIP (s. 6); Česko marně dohání Západ: ani 25 let nestačilo na to, aby se česká ekonomika přiblížila Německu, teď si musí naopak hlídat záda (s. 12-13) a Měřit se s Německem nemá smysl - rozhovor se šéfem českého Aspen Institutu J. Schneiderem (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 230 (29.11.2016)**

Roboti změní svět, mohou změnit i politiku - dopady robotizace na společnost dle C. Freye (s. 3); Miliardy pro obnovitelné zdroje: Brusel souhlasí, Mládek a firmy teď čekají na Vitáskovou - schválení podpory pro obnovitelné zdroje energie v ČR (s. 13); Virtuální měna nabízí spekulace i dlouhodobé investování (s. 18), Kryptoměny přinášejí inovace (s. 18) a Bitcoinu škodí skandály. Přesto internetová měna roste: globální kryptoměna se dosud nezbavila pověsti bezpečného přístavu zločinců. Její technologií se přitom inspiroují banky (s. 19); Podpora obnovitelných zdrojů musí ctít pravidla a Ceny elektřiny v domácnostech zvyšuje příspěvek na OZE - rozhovor s A. Vitáskovou (s. 10-11, resp. s. 12-13 samostatné příl. Energie).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 232 (1.12.2016)**

Začíná EET, řada hospod končí: Plzeňskému Prazdroji zrušilo odběr piva přes tisíc restaurací (s. 1) a komentář J. Hrstkové na s. 8; Nový byt v Praze přijde na více než 11 ročních platů. Jeho průměrná cena stále stoupá (s. 3); Italové mohou v referendu potopit své banky - referendum o změně ústavy a plán na záchranu italských bank (s. 7); Životní pojištění čeká zásadní změna, poradci budou mít menší prostor k zneužívání smluv - novela zákona týkající se provizí pojišťovacích zprostředkovatelů (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 233 (2.12.2016)**

EET odstartovala, Babiš ji testoval objednááním piva - první den fungování elektronické evidence tržeb V ČR (s. 3); Státní rozpočet je na cestě k rekordnímu přebytku (s. 4); Itálie před referendem: churavá ekonomika nahrává odpůrcům potřebných změn - referendum o změnách v italském politickém systému (s. 9); Řecko se blíží k odepsání části dluhu (s. 9).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 235 (6.12.2016)**

Na energie, vodu či telekomunikace má dohlížet superúřad: má vzniknout nový regulační úřad (s. 1) a komentář na s. 9; Mzdy rostly rychleji, než se čekalo, na Evropu ale Česko stále ztrácí (s. 4); Renziho reformy neprošly, hlasování rozdělilo celé rodiny (s. 6) a Italský krach se odkládá, země vyhlíží pomoc Evropské banky - politická nestabilita v Itálii a problémy italských bank (s. 7); Česko pohne s dálnicemi - přehledně k plánované výstavbě silnic a dálnic v ČR (s. 10-11).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 237 (8.12.2016)**

Česko může dál žít na dluh: poslanci schválili rozpočet na rok 2017, je v něm málo investic (s. 3-4) a komentář na s. 10; ECB hodlá dál nakupovat cenné papíry. Důvodem je nízká inflace a sílící politická nejistota - program nákupu vládních dluhopisů (s. 7); Populisté před branami - přehled populistických stran a jejich vůdců působících v západní Evropě (s. 14-15).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 14 (2016), č. 10**

Dopady rekodifikace občanského práva na obecně prospěšné společnosti (OPS) (s. 7-10); Účetní a daňové aspekty bezúplatně nabytého DHM a DNM (včetně DHM a DNM pořízeného z dotace nebo účelového daru) v nestátních neziskových organizacích: užívání a odpisování (s. 11-15); Povinnost elektronicky evidovat tržby i mezi nestátními neziskovými organizacemi (s. 16-17).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Finanční a ekonomické informace

Přehled nových knih

Přehled nových knih.....	60
Daně.....	60
Ekonomické vědy. Ekonomie	60
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	61
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	62
Informatika. Počítače	63
Podnik a podnikání.....	63
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	64
Právo.....	65
Účetnictví	67
Veřejné finance. Rozpočet	67
Životní úroveň	68
Ostatní	68

Daně

28617

Slavomíra Svátková

Česká daňová soustava 2016 : cvičebnice

Praha : 1. VOX 2016, 108 s. : il. +2 samostatné příl. + 1 CD-ROM

Studijní komplet se skládá ze čtyř částí. První část tvoří výuková prezentace na CD s problematikou daní v jednoduchých schématech či strukturovaném textu. Druhou část tvoří cvičebnice s příklady pro praktické procvičení získaných informací ve třech kategoriích obtížnosti. Údaje k výpočtům daní a pojistného obsahuje samostatná tabulka se sazbami daní a pojistného včetně vyměřovacích základů pojistného. Řešení příkladů včetně správných postupů obsahuje samostatná brožura. Všechny části studijního kompletu jsou zpracovány ke stavu platnému k 1.7.2016. - [5. vyd.] - CD-ROM s výukovou prezentací. - ISBN: 978-80-87480-45-8 (kroužková vaz.)

28601

Elektronická evidence tržeb : zákon o evidenci tržeb s praktickým komentářem : uživatelské rady a tipy : slevy na dani a změna DPH související se zákonem o evidenci tržeb

Bratislava DonauMedia 2016, 24 s.

Přehled informací o registraci a evidenci tržeb pro segment ubytování, stravování a pohostinství s platností od 1.12.2016. Znění zák. č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, s komentářem. Znění zák. č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb. - Odkaz na e-book a aktualizací servis pomocí registrace QR kódu nebo servisní internetové stránky. - ISBN: 978-80-8183-001-3 (brož.)

Ekonomické vědy. Ekonomie

28611

Jaroslav Krameš

Ekonomie jako předmět vysokoškolské výuky v českých zemích v XVIII. a XIX. století

Praha : Management Press 2016, 159 s. : il, portréty, faksimile

Publikace se zabývá proměnlivostí obsahu výuky ekonomie v závislosti na vývoji ekonomického myšlení. Věnuje pozornost kameralismu, syntéze kameralismu a klasické školy politické ekonomie, pokračuje německou historickou školou a školou rakouskou. Seznamuje s přístupy k výuce významných a známých osobností jako byl například Friedrich von Wieser nebo Albín Bráf i s osobnostmi méně známými. Autor charakterizuje společné rysy a zvláštnosti výuky ekonomie na pražské a olomoucké univerzitě, na pražské a brněnské technice a zmiňuje i zvláštnosti výuky ekonomie po rozdělení vysokých škol na část českou a německou. Předmětem pozornosti jsou i proměny forem výuky, charakteristika učebnic a učebních pomůcek, zkoušek, veřejných disputací apod. Výklad je doplněn bohatým obrazovým materiálem. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7261-435-6 (brož.)

28608

Richard H. Thaler, Cass R. Sunstein ; [přeložila Eva Dejmková]

Nudge (Šťouch) : jak postrčit lidi k lepšímu rozhodování o zdraví, majetku a štěstí

Zlín : Kniha Zlín 2010, 309 s. : il.

Publikace o lidském chování v oblasti ekonomie, financí a psychologie rozhodování. Autoři se zabývají lidskými vlastnostmi, jako jsou např. omezená racionalita, omezené sebevládní a sociální vlivy. Vysvětlují, že když se pozná způsob, jak lidé myslí, může se navrhnout prostředí, v němž pro ně bude jednodušší vybrat si tu nejlepší alternativu pro sebe, své prostředí a společnost. S použitím příkladů z různých důležitých stránek lidského života Thaler a Sunstein dokládají, že promyšleně postavená "architektura výběru" může jedince postrčit - šťouchnout směrem k výraznému zlepšení jeho rozhodnutí, aniž by bylo porušeno jeho právo volby (výběr dobrého penzijního spoření, omezení škodlivého znečištění, vyhýbání se nezdravé stravě, dlouhodobé plánování aj.). Kniha byla zařazena mezi zásadní tituly o podstatě lidského chování. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-87162-66-8 (brož.)

28619

Martin Wolf ; přeložil Jiří Zatloukal

Posuny a otřesy : ponaučení z finanční krize

Praha : Knižní klub 2016, 490 s. : il.

Příčiny a původ finanční a ekonomické krize z let 2007-2008. M. Wolf je hlavním ekonomickým komentátorem deníku Financial Times. Ve své knize zkoumá, jaké reformy finančního a měnového systému byly provedeny poté, co odezněly nejhorší projevy krize. Následně předkládá návrhy řešení, která mají eliminovat rizika dalších hospodářských propadů. Jeho ústřední myšlenka je, že finanční systém a celá kapitalistická ekonomika nejsou stabilní a "efektivní", ale mají v sobě neoddělitelně zabudovanou nestabilitu. Wolf rozebírá následky přílišného zadlužení, dluhové deflace i tzv. stínového bankovníctví. Kniha nabízí přehled toho, jak se z krize poučit o fungování moderních ekonomik, a zároveň přináší popis nového modelu ekonomického myšlení. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-242-5448-7 (váz.)

28616

Stephan Eisenhut ; [překlad Radomil Hradil]

Zdravá a nemocná ekonomika : možnosti a cesty ozdravení ekonomického procesu podle poznatků Rudolfa Steinera

Hranice : FABULA 2016, 189 s. : il.

Německý ekonom S. Eisenhut konfrontuje se současností učení německého filozofa Rudolfa Steinera (1861–1925, rakouský filozof a zakladatel anthroposofie) o zákonitostech průběhu ekonomického procesu a myšlenky trojčlennosti sociálního organismu z roku 1922. Steinerovy poznatky o zdravém fungování ekonomiky srovnává s dnešní ekonomickou a politickou praxí. Zamýšlí se nad rolí kapitálu a vztahem práce a mzdy, rozebírá příčiny nouze a moderního otroctví, cenovou spravedlnost, východiska tvorby sociálních struktur atd., přičemž srovnává anthroposofické pohledy také s idejemi katolické sociální nauky. Zvláštní pozornost věnuje postavení zemědělství v národohospodářském procesu. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-87635-49-0 (brož.)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

E-9589

International Finance Forum, Central Banking

The IFF China report 2016 : insight and opinion from China's top leaders, policy-makers and financiers**Zpráva Mezinárodního finančního fóra o Číně 2016 : pohled a názor čínských čelných představitelů, politiků a finančníků**

[London] : Incisive Risk Information Ltd., 2016, 85 s. : tab., grafy, rámečky, obr.

Zpráva shromažďuje různé pohledy a názory na rozvoj Číny během roku 2016 od čelných představitelů, politiků a finančních expertů. Jsou zahrnuty čtyři oblasti: transformace čínského modelu růstu; finanční prohlubování a reforma trhu; mezinárodní obchod, investice a rozvoj spolupráce; internacionalizace renminbi a její vliv na měnový systém.

28609

Liběna Kantnerová

Základy bankovníctví : teorie a praxe

V Praze : C.H. Beck 2016, xv, 213 s. : il.

Ucelený pohled na problematiku bankovníctví, a to v kontextu Evropy a ČR. Text učebnice je rozdělen do přehledných kapitol ukončených kontrolními otázkami. Mezi stěžejní témata patří: historie peněz a jejich používání na českém území, historie vzniku bank a jejich charakteristika a funkce, bankovní systémy, centrální bankovníctví, měnová politika a nástroje centrální banky, rizika v bankovníctví, bankovní produkty, aktivní obchody bank, platební styk, dokumentární platby, šeky a směnky, regulace a dohled v bankovním sektoru. Závěrečné kapitoly popisují aktuální trendy v bankovním sektoru a oblast bankovních podvodů. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7400-595-4 (brož.)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

E-9588

Oldřich Körner, Michal Pícl, Vladimír Štípek, Jan Vogl

Analýza podpory ekonomického růstu prostřednictvím stimulace investic

Praha Úřad vlády České republiky 2016, 65 s. : il.

Analýza je zaměřená na vazbu investic a ekonomického růstu a na význam investic pro ekonomické prostředí ČR. Jejím cílem je ukázat vývoj celkových, veřejných a podnikových investic a vliv a dopad investic na ekonomický růst (HDP, zaměstnanost, příliv zahraničních investic). Analýza nabízí srovnání ČR se zahraničím (oblast veřejných investic, poměr k běžným výdajům a k HDP, investiční pobídky u vybraných zemí) a příklady dobré praxe a doporučení pro formy státní podpory investic. - ISBN: 978-80-7440-155-8 (brož.)

28585

OECD

Euro area : OECD economic surveys 2014

Eurozóna : hospodářské přehledy OECD 2014

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, April 2014, 79 s. : tab., grafy, rámečky
Hospodářská situace eurozóny - hodnocení a doporučení k monetární politice, regulaci bankovního sektoru a fiskální konsolidaci. Zlepšení fungování eurozóny, bankovní unie a fiskální rámec. - ISBN: 978-92-64-20688-5 (brož.)

28612

Markéta Šichtařová & Vladimír Pikora

Jak to vidí Šichtařová, aneb, Co nám neřekli o imigraci, důchodech a naší budoucnosti

Praha : NF Distribuce 2016, 298 s.

Soubor kratších textů původně uveřejněných v časopisech, internetových novinách a na blogu v letech 2011-2015. Známí a populární ekonomové se vyjadřují nejen k ekonomickým, ale i společenským a politickým problémům současnosti v Česku, ale i v Evropě a ve světě. Všímají si fungování eurozóny, otázek např. zadlužení, krachu penzijní reformy, stavu veřejných financí a poskytování dotací, omezování svobody slova, politické korektnosti, navrhovaných kvót pro ženy, multikulturalismu, přístupu k imigraci a imigrační politice aj. Všechny texty jsou doplněny aktualizovanými komentáři umožňujícími čtenáři posoudit téma s novou objektivitou danou odstupem času. Knihu uzavírá zkrácený výtah ze studie analytického domu Next Finance s názvem "Jaké budou ekonomické důsledky imigrace?" (spoluautor J. Cihlář). - 1. vyd. - ISBN: 978-80-905564-6-1 (brož.)

28604

[eds. Radim Kotala]

Lokální a alternativní ekonomické systémy : síla komunity, nepeněžní, solidární a místní ekonomika

Brno : Permakultura (CS) 2016, 94 s. : il.

Permakultura je koncepce přístupu k zemědělství, přírodě a životnímu prostředí obecně usilující o trvalou udržitelnost či regeneraci přírodních zdrojů. Úvodní článek sborníku popisuje vztah permakultury k ekonomice. Jednotlivé příspěvky se zabývají různými podobami alternativní ekonomiky vycházející z principů permakultury. Např. solidární ekonomika, principy lokální ekonomiky, mezinárodní družstevní principy, alternativní ekonomický systém LETS (samořízený ekonomický systém, který umožňuje svým držitelům účtu vydávat a kontrolovat vlastní peníze), ekozemědělství (sít' farem WWOOF), projekt carsharingu a pod. - ISBN: 978-80-905108-6-9 (brož.)

28584

OECD

Spain : OECD economic surveys 2014**Španělsko : hospodářské přehledy OECD 2014**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, September 2014, 148 s. : tab., grafy, rámečky, vzorce

Hospodářská situace Španělska - hodnocení a doporučení. Lepší využití talentu a znalostí k zajištění střednědobého růstu. Posun směrem k dynamičtějšímu podnikovému sektoru. Pokrok ve strukturálních reformách. - Pozn., příl. - ISBN: 978-92-64-20702-8 (brož.)

Informatika. Počítače

28615

Eva Fialová

Bezkontaktní čipy a ochrana soukromí

Praha : Leges 2016, 230 s.

Monografie se zabývá ochranou soukromí v aplikacích RFID (technologie bezkontaktního přenosu dat na dálku pomocí rádiových frekvencí), které slouží k identifikaci objektů na dálku. Práce obsahuje popis technologie RFID a její užití s příklady aplikací v oblasti obchodu a služeb, zdravotnictví a poskytování služeb souvisejících se zdravím a identifikací osob. Další kapitoly předkládají analýzu práva na ochranu soukromí při použití těchto aplikací, neboť jsou vnímány jako zásah do soukromí. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7502-150-2 (brož.)

Andreas M. Antonopoulos ; překlad Jan Lánský a kolektiv

Mistrovství v bitcoinu [elektronický zdroj]

[Česko] [nakladatel není známý] ©2016

Kompletní technická kniha o kryptoměnach a bitcoinu. Podává výklad, jak kryptografické měny fungují, jak je používat a jak vyvíjet programy, které s nimi pracují. Několik prvních kapitol je rovněž vhodných jako hloubkový úvod do bitcoinu pro neprogramátory, které chtějí pochopit vnitřní mechanismy fungování bitcoinu a kryptoměn. Primárně je kniha určena programátorům. - Otevřené vydání "Mastering Bitcoin", v překladu "Mistrovství v bitcoinu" publikovaná pod licencí Creative Commons Attribution Share-Alike License (CC-BY-SA) Tento překlad byl podporován Grantovou agenturou České republiky jako součást projektu: New Sources of Systemic Risk on Financial Markets (GA ČR 16-21506S). Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/Earchiv/2016/10/Mistrovstvi_v_bitcoinu.pdf

Podnik a podnikání

28385VIII

Petr Čech

Aktuální otázky rozdělení zisku v s.r.o. a a.s.

Praha : Svaz účetních 2016, 64 s.

Právní úprava společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti po rekonstrukci, konkrétně změna v úpravě rozdělení zisku. Jsou popsány procesy rozdělení a výplaty podílu zisku v jednotlivých krocích a je upozorněno na nejdůležitější změny oproti dřívější právní úpravě. Pozornost je též věnována otázce odpovědnosti členů statutárního orgánu za případnou škodu, kterou by mohly nezákonným rozdělením či vyplacením zisku společnosti způsobit. V druhé části publikace jsou uveřejněna stanoviska k dotazům z praxe. - ISBN: 978-80-87367-70-4 (brož.)

28598

Petr Zima

Oceňování podniků v právní praxi

V Praze : C.H. Beck 2016, 257 s.

Vymezení základních pojmů a důvody pro oceňování. Účastníci procesu dokazování znaleckými posudky. Obecné principy oceňování. Metody oceňování a jejich volba (DFC, metoda porovnávací, majetkové metody). Dokazování znaleckými posudky, kritéria hodnocení a náklady na znalecké posudky. Publikace je napsána z pohledu právníka a přispívá k větší srozumitelnosti procesu dokazování znaleckými posudky. - Vyd. 1. - Obsahuje bibliografii, bibliografické odkazy a rejstřík. - ISBN: 978-80-7400-623-4 (brož.)

28600

Zdeněk Morávek, Danuše Prokúpková

Příspěvkové organizace 2016-2017

Praha : Wolters Kluwer, 2016, 325 s. : il.

Podrobné vysvětlení daňové a účetní problematiky příspěvkových organizací, doplněné o konkrétní příklady a poznatky z praxe. Část věnovaná daním je rozdělena na kapitoly podle jednotlivých daní, se kterými je možné se u příspěvkových organizací setkat: daň z nabytí nemovitých věcí, daň z nemovitých věcí, daň z příjmů, daň z přidané hodnoty a daň silniční. Následuje výklad z účetní oblasti. Popsány jsou obecné principy finančního účetnictví a právní regulace finančního účetnictví v ČR. Na ně navazují kapitoly obsahující příklady účetních souvztažností podle účtových tříd 0-6 a účtové třídy 9. V publikaci jsou zohledněny změny právních předpisů, které nabyly platnosti a účinnosti pro rok 2016. - 3. aktualiz. vyd. - ISBN: 978-80-7552-310-5 (brož.)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

28587

Richard Susskind and Daniel Susskind

The future of the professions : how technology will transform the work of human experts**Budoucnost profesí : jak technologie promění práci lidských odborníků**

New York : Oxford University Press, 2015, xiv, 346 s. : grafy, rámečky

Autoři knihy předpovídají úpadek dnešních profesí a hovoří o lidech a systémech, které je nahradí. V internetové společnosti nebudeme potřebovat ani chtít lékaře, učitele, účetní, architekty, duchovní, poradce, právníky a mnoho dalších k práci, kterou vykonávali ve 20. století. V knize je vysvětleno, jak stále se zdokonalující systémy od teleprezence k umělé inteligenci od základu změní způsob distribuce odborných znalostí specialistů ve společnosti. Autoři tvrdí, že naše současná povolání jsou zastaralá, neprůhledná a odborné znalosti těch nejlepších jsou málo využívány. Navrhují šest nových modelů pro vytváření a distribuci znalostí. Kniha též vyvolává důležité praktické a morální otázky. V době, kdy stroje mohou v mnoha oblastech překonat člověka, se můžeme ptát: jaké jsou vyhlídky na zaměstnání, kdo by měl vlastnit a kontrolovat online znalosti, a jaké úkoly by měly být vyhrazeny výlučně pro lidi? Jde o první knihu, která se zabývá významem profesí ve 21. století a je založena na podrobném průzkumu více než deseti profesí, který autoři ilustrují mnoha příklady. - ISBN: 978-0-19-871339-5 (váz.)

Právo

28606

Aktuální otázky rozhodčího řízení : procesní standardy použitelné v rozhodčím řízení a jejich aplikace. Aktuální otázky rozhodčího řízení

Praha : Havlíček Brain Team 2016, 182 s.

Sborník s příspěvky z workshopu, který proběhl v listopadu 2015 v rámci IV. ročník Pražského právního podzimu "Rozhodčí řízení jako forma mimosoudního řešení sporů". Tematicky byl program zaměřen na dvě oblasti. První se stala aplikace procesních standardů v rozhodčím řízení a pohledu rozsahu autonomie rozhodců a stran. Druhou pak byla problematika použitelnosti občanského soudního řádu v rozhodčím řízení - rozhodčí řízení versus řízení soudní v souvislosti s pomocnou a kontrolní funkcí soudů. Sborník obsahuje záznam prezentací přednášejících a nejzajímavějších částí diskuse k nim, autorské materiály a anotace aktuální judikatury. - ISBN: 978-80-87109-61-8 (brož.)

28614

Václav Šmejkal, Karolína Ticháčková eds.

Dokumenty ke studiu práva ochrany hospodářské soutěže Evropské unie

Praha : Univerzita Karlova 2016, 365 s.

Skripta obsahují kompendium základních právních textů o soutěžní politice a právu EU. Jde o základní smlouvy k hospodářské soutěži a následně příklady právních textů o zákazu kartelových dohod, zákazu zneužití dominantního postavení, kontrole spojování podniků, provádění pravidel hospodářské soutěže a ukázkou dokumentace k jednomu soutěžnímu případu. Dokumenty obsahují úvodní poznámku. - Vydáno v nakladatelství Eva Rozkotová. - ISBN: 978-80-87975-51-0 (brož.)

28599

Petra Polišenská a kolektiv

Občanské právo hmotné : výběr z důležitých soudních rozhodnutí v občanském právu za období leden 2014 až září 2015

Praha : Wolters Kluwer 2016, 125 s.

Výběr důležitých soudních rozhodnutí Nejvyššího soudu, Ústavního soudu, případně vrchních a krajských soudů. Jednotlivá rozhodnutí jsou rozřazena podle hesel (např. plná moc, odstoupení od smlouvy, náhrada škody, dobrá víra, ochrana osobnosti, právní úkon aj.). Ta jsou doplněna autorským komentářem a odkazem na související judikaturu. Výběr je opatřen tzv. ústavním vzhledem, tj. důležitými rozhodnutími Ústavního soudu v oblasti občanského práva hmotného za sledované období. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-098-2 (brož.)

28283I

Jan Dvořák, Jiří Švestka, Michaela Zuklínová a kolektiv

Občanské právo hmotné. Díl první, Obecná část

Praha : Wolters Kluwer, 2016, 435 s.

Výklad týkající se obecné části nového českého soukromého práva (zák. č. 89/2012 Sb.). V učebnici jsou probírána tato témata: pojem práva, stručný historický vývoj občanského práva na českém území, evropské soukromé právo, prameny občanského práva, normy občanského práva, občanskoprávní skutečnost, subjekty občanského práva, zastoupení, občanské právo v subjektivním smyslu, občanskoprávní povinnost, předmět v občanském právu, promlčení, prekluze a vydržení. - 2. aktualiz. a dopl. vyd. - ISBN: 978-80-7552-187-3 (brož.)

28283II

Michaela Zuklínová, Jan Dvořák, Jiří Švestka a kolektiv

Občanské právo hmotné. Díl druhý, Rodinné právo

Praha : Wolters Kluwer, 2016, 196 s.

Výklad právní úpravy rodinného práva obsažené v občanském zákoníku (zák. č. 89/2012 Sb.). Učebnice se zabývá těmito tématy: úvod do rodinného práva, manželské právo osobní, majetkové právo manželské, rodičovství a jeho vznik, určování rodičovství, osvojení, rodiče a dítě, náhradní péče o dítě, poručenství a opatrovnictví, pěstounství, svěření dítěte do péče jiné osoby a ústavní péče, registrované partnerství a nestatusová soužití (kohabitanze). - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7478-937-3 (brož.)

28613

uspořádali a poznámkami opatřili Jan Ondřej, Miroslav Potočný

Obecné mezinárodní právo v dokumentech

Praha : C.H. Beck, 2016, xii, 331 s.

Základní dokumenty obecného mezinárodního práva veřejného, zejména mezinárodní smlouvy, rezoluce orgánů mezinárodních organizací apod. Sbírkou obsahuje nejdůležitější smlouvy a dokumenty včetně údajů o tom, kdy a zda vstoupily v platnost a číslo, pod kterým byly publikovány. Jednotlivé smlouvy se týkají těchto oblastí: obecné základy mezinárodního práva, mezinárodněprávní postavení státu, obyvatelstva a jednotlivců, mezinárodněprávní režim státního území, moře, Antarktidy, kosmického prostoru a nebeských těles, mezinárodněprávní ochrana životního prostředí, diplomatické a konzulární právo, smluvní právo, mezinárodní organizace, mírové urovnávání sporů, právo odzbrojení a právo ozbrojených konfliktů. - 4. dopl. vyd. - ISBN: 978-80-7400-612-8 (brož.)

15392/76

Ústavní soud České republiky

Sbírka nálezů a usnesení. Svazek 76, ročník 2015 - I. díl

v Praze : C.H. Beck, 2016, 983 s. +1 CD ROM

Sbírka obsahuje v chronologickém pořadí všechny přijaté nálezy a stanoviska Ústavního soudu. Každý náleze je opatřen výstižným názvem a právní větou umožňující rychlou a věcnou orientaci. V tomto díle nálezy č. 1 až 66, usnesení č. 1 až 5 z roku 2015. - Vyd. 1. - CD ROM s věcným rejstříkem zahrnuje veškeré vydané svazky, tj. od č. 1 do č. 76. - ISBN: 978-80-7400-609-8 (váz.)

28618

Bohumil Pikna

Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie

Praha : Čeněk 2016, 432 s.

Učebnice shrnuje základy evropského práva, procesní pravidla, problematiku orgánů a institucí EU, předpisy a dokumenty k ochraně základních práv v rámci EU a ochraně proti mezinárodnímu terorismu, předpisy společné azylové a přistěhovalecké politiky EU včetně nových koncepčních dokumentů pro danou oblast na období let 2015-2020. Do textu jsou zapracovány i poznámky týkající se očekávaných dopadů tzv. brexitu do oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva. - ISBN: 978-80-7380-611-8 (brož.)

28607

Tomáš Kruták, Lenka Krutáková, Jan Gerych

Zákon o zadávání veřejných zakázek : s komentářem k 1.10.2016

Olomouc ANAG 2016, 942 s.

Komentované znění zák. č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, včetně odkazu na související ustanovení a judikaturu. Podrobně se zabývá novými pravidly postupu pro zadavatele, dodavatele i orgány dohledu a jejich vzájemnými souvislostmi. Výklad je doplněn příklady, ve kterých autoři vysvětlují, jak správně chápat a aplikovat jednotlivá ustanovení. - 1. vyd. - Znění prováděcích právních předpisů k zákonu. - ISBN: 978-80-7554-040-9 (brož.)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

28370/1156

Doprava : silniční doprava, pozemní komunikace, veřejná přeprava cestujících, zákon o drahách : velká novela zákona o drahách od 1.4.2017 : redakční uzávěrka 10.10.2016

28370/1152

Informace; Informatika; eGovernment redakční uzávěrka 1.10.2016

28370/1155

Zemědělství, vinařství, lesnictví, myslivost, rybářství, ochrana zvířat : redakční uzávěrka 10.10.2016

Účetnictví

28385IX

Jana Pilátová a kolektiv

Nové účetní výkazy pro podnikatele 2016. Dotazy z praxe

Praha : Svaz účetních, 2016, 64 s.

Změny v sestavení účetní závěrky podnikatelů od účetního období započatého v roce 2016: kategorizace účetních jednotek, struktura účetní závěrky, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha, přehled o peněžních tocích a o změnách vlastního kapitálu, povinnost ověření účetní závěrky auditorem. Přílohová část obsahuje rozvahu a výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu s vazbami na použitý účtový rozvrh. V další části publikace jsou uveřejněna stanoviska k dotazům z praxe. - Obálkový podnázev: účetnictví, daně, mzdy, pojištění. - ISBN: 978-80-87367-71-1 (brož.)

28597

Ivana Pilařová

Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.

Praha : Wolters Kluwer, 2016, 183 s.

Praktický výklad řešení běžných situací, které se v obchodních společnostech vyskytují. Jednotlivá témata jsou řešena z hlediska práva, účetnictví a daní, a to jak z pozice společnosti, tak i z pozice společníků. Jsou to: vklady do společnosti, rozdělení zisku, ukončení účasti společníka ve společnosti, vztah účetního výsledku hospodaření a základu daně, bezúplatné příjmy, půjčování peněžních prostředků, daňové a účetní souvislosti pohledávek, majetkové účasti s.r.o. na jiných společnostech aj. Ke všem tématům jsou uvedeny i příklady. Kniha je zpracována podle legislativy platné k 1.1.2016. - 5., aktualiz. vyd. - Obsahuje rejstřík. - ISBN: 978-80-7552-153-8 (brož.)

Veřejné finance. Rozpočet

28596 *Pouze prezenčně*

[Ministerstvo financí]

Dokumentace k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2017 : pro jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Praha : Ministerstvo financí ČR, 2016 (září), 12 částí : tab.

Dokumentace k návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2017 se skládá z těchto (celkem 12) částí: Vládní návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2017; Střednědobý výhled státního rozpočtu ČR na léta 2018 a 2019; Návrh střednědobého výdajového rámce na léta 2018 a 2019. Další části materiálu jsou označené písmeny A-H: Část A: Makroekonomický rámec na rok 2017; Část B: Zpráva k návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2017; Část C: Tabulková část; Část D: Struktura příjmů a výdajů kapitol státního rozpočtu podle druhů a odvětví; Část E: Struktura výdajů vedených v informačním systému programového financování EDS/SMVS podle kapitol státního rozpočtu část 1 a část 2; Část F: Zpráva o očekávaném vývoji státních finančních aktiv a pasiv; Část G: Rozpočty územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti; Část H: Hospodaření veřejných rozpočtů. - Čj. MF-21196/2016/11-69. - (brož.)

Životní úroveň

28586

editors Peter Hoeller, Isabelle Joumard, Isabell Koske

Income inequality in OECD countries : what are the drivers and policy options?**Příjmová nerovnost v zemích OECD : jaké jsou určující faktory a možnosti politiky?**

Singapore : World Scientific, c2014, vii, 227 s. : tab., grafy, rámečky, vzorce

Knihla poskytuje komplexní přehled o nerovnosti v příjmech v zemích OECD. Uvádí velké množství dat, analyzuje utváření nerovnosti a identifikuje skupiny zemí, které sdílejí podobné zákonitosti nerovnosti. Dále vyhodnocuje vývojové trendy extrémů distribuce příjmů, jako je chudoba, špičkové příjmy a distribuce bohatství. Významným přínosem knihy je pečlivé zkoumání určujících faktorů distribuce příjmů, jako globalizace a technický pokrok a stejně tak důsledky široké škály ekonomických opatření, která formují distribuci příjmů. Patří mezi ně zejména předpisy na trhu práce, daně a transfery domácností a zároveň materiální veřejné služby. Kniha též osvětluje nedostatečně prozkoumanou otázku: způsobují politická opatření zaměřená na zvýšení hospodářského růstu zvýšení nebo snížení příjmové nerovnosti? - ISBN: 978-981-4518-51-2 (váz.)

Ostatní

28605

Miloš Mendel

Dějiny Saúdské Arábie

Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2016, 400 s. : il., mapy, fot.

Souhrnný vhlad do politických, kulturních a náboženských dějin podstatné části Arabského poloostrova, počínaje nejstarší historií kdysi slavných státních a kmenových útvarů a jejich kulturního prostředí. Dějiny střední Arábie v době vzniku islámu, historie oblasti od poloviny 18. století (velmocenský boj mezi Velkou Británií, osmanskou říší a dalšími státy) a zrod Saúdské Arábie v průběhu dělení Blízkého východu mezi vítěze první světové války. Historie oblasti po druhé světové válce až po současnost. Česko-saúdskoarabské vztahy. - Vyd. 1. - Dodatky: chronologický přehled významných událostí a představitelů. - ISBN: 978-80-7422-499-7 (váz.)

Odbor Rozvoj ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>

financial management, IWR, staff papers, Unes - účetnictví, neziskového sektoru, Ekonomický časopis, Iresor-economics, řívalo pro podnikání a zaměstnání
International VAT monitor, Finanz-Rundschau, Der Betrieb, Bulletin for international taxation, Bankovníctví, The Economist, Finansy, Soudní rozhledy,
Daňová a hospodářská kartotéka, Monatsbericht des BMF, Hospodářské noviny, Poradce veřejné správy, Daň a právo v praxi, EKO, Politická ekonomie, T
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, Clo-douane, European taxation, Euro, The Financial regulator, Ekonomická revue, Prague economic pap
/irtschaftsWoche, Umsatzsteuer-Rundschau, Daňový expert, Kapital, Praktický poradce v daňových otázkách, Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Obcl
Právní rozhledy, Wirtschaft und Statistik, Voprosy ekonomiki, Geldpolitik & Wirtschaf, Ekonom, Financial Times, Právník, CEE Quarterly, Pojistné rozpr
Jččetnictví, Auszüge aus Presseartikeln, Národní pojištění, Bundesgesetzblatt, Statistiken - Daten & Analysen, Ekonomické rozhledy, Handelsblatt, Biatec
iscal studies, The International economy, Acta Oeconomica, Pragensia, Finance a úvěr, FinanzArchiv, Conjoncture, Finanční, daňový a účetní bulletin, Ot
Finanz-Rundschau, Právní rádce, Daň a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Journal of financial crime, Finanzmarktstabilitätsbericht, Journal of money